

MAATALOUSTUOTTAJAIN
ETELÄ-POHJANMAAN LIITON
VUOSIKERTOMUS 2011

MAATALOUSTUOTTAJAIN ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO MTK-Etelä-Pohjanmaa r.y.

Toimisto avoinna ma-pe klo 8.00–16.00 (kesäaikana ma-pe 8.00–15.15)
Osoite: Huhtalantie 2, 60220 SEINÄJOKI
Puh. (06) 416 3111 vaihde, Fax. (06) 416 3348
Sähköposti: etela-pohjanmaa@mtk.fi tai
etunimi.sukunimi@mtk.fi

Puheenjohtaja

Emäntä **Johanna Kankaanpää**

Verhorannantie 48
63780 Alastaipale
06-335 3714 koti/fax, 040-7204 322
johanna.kankaanpaa@mtk.fi

Varapuheenjohtaja

Maanviljelijä **Harri Takala**

Ylistarontie 139
62380 Kosolankylä
06-484 6040, 040-5853 886
harri.takala@gmail.com

Toiminnanjohtaja

Agronomi **Yrjö Ojaniemi**

Kuortaneentie 1240, 62165 Tiistenjoki
Puh. 06-416 3341/työ, 040-5200 258

Kenttäpäällikkö

Agrologi **Markku Mäki-Mantila**

Pojanluomantie 626, 60760 Pojanluoma
Puh. 06-416 3343/työ, 0400-660 694

Järjestöagrologi

Agrologi **Miia Kaappola**

Kauppilantie 266, 60800 Ilmajoki
Puh. 06-4163346/työ, 040-3525 115

Järjestöagrologi

(Ajalla 1.9.–30.4.)

Agrologi **Hanna Helander**

Rämäläntie 40, 61460 Hanhikoski
Puh. 06-416 3345/työ, 040-5688 642

Toimistos sihteeri

Seija Vierula

Puolukkapolku 9, 61100 Peräseinäjoki
Puh. 06-416 3340/työ, 0400-244 252

Etusivun kuva: Lähiruokaviestin reitti kulki kesällä 2011 Etelä-Pohjanmaan läpi. Keskimmäisenä viestiä vie liiton kuluttajatyöryhmän puheenjohtaja Tommi Laine. (Kuva: Yrjö Ojaniemi)

Vuosikertomus 2011

SISÄLLYSLUETTELO

Puheenjohtajan puheenvuoro	3
1. TALOUSELÄMÄ	4
1.1. Yleinen taloudellinen tilanne	4
1.2. Maataloustuotanto suomessa	4
Sääolot	4
Viljelyala	5
Sadot	6
Kotieläintuotanto	6
Maataloustuotteiden markkinat ja hinnat	7
Maatalouden tulo- ja kannattavuuskehitys	8
Vuoden 2011 ennuste	9
Tilastotietoa maataloudesta	10
1.3. Metsätalous	12
2. MAATALOUSTUOTTAJAIN ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO 2011	13
2.1. Toimialue	13
2.2. Jäsenet	13
2.3. Hallinto, edustajat ja toimihenkilöt	14
2.4. Liiton ja yhdistysten järjestäytymisasteet vuoden 2011 lopussa	16
3. LIITON TOIMINTA	17
3.1. Yleistä	17
3.2. Kokoukset	22
Yleiset kokoukset	22
Johtokunnan kokoukset 2011	24
Valiokuntien kokoukset	27
3.3. Toimihenkilöiden ja toimiston toiminta	30
3.4. Muu toiminta	32
3.5. Järjestötyö 2011	40
Maataloustuottajayhdistysten toiminta	40
Maaseutunuorten toiminta	41
Tarkkailutoiminta	43
Kurssit ja koulutus	43
3.6. Liiton talous	44
4. TUOTTAJAIN KAUPALLISET JÄRJESTÖT	48
Atrialaisten yhtiöiden vuosi 2011	48
Maitosuomen toimintaa ja toimintaympäristöä 2011	49
Tasaisen puukaupan vuosi	50
Munakunta	50
5. MAANOMISTAJIEN ARVIOINTIKESKUS OY:N TOIMINTA VUONNA 2011	51
6. MAATALOUSYRITTÄJIEN ELÄKELAITOS	52
7. OSOITE- JA HENKILÖHAKEMISTO v. 2012	53
Liiton johtokunta 2012	53
MTK:n valtuuskunnan eteläpohjalaiset edustajat 2012	53
Maataloustuottajain yhdistysten puheenjohtajat ja sihteerit 2012	54
Maaseutunuoret 2012	56
Jäsenrekisterin hoitajat = muu kuin mty:n sihteeri	57
Tuottajain tilitoimistot	58
Sosiaalipoliittiset yhdyshenkilöt 2012	58
Kuluttajavastaavat 2012	59
Yrittäjävastaavat 2012	59
Ympäristöasiamiehet 2012	60
8. MTK:N JÄSENEDET	61
9. LIITON TOIMINTASUUNNITELMA v. 2012	66

Puheenjohtajan puheenvuoro

Vuosi 2011 jää historiaan yhtenä lämpimimmistä vuosista. Myös sadetta saatiin riittävästi, syksyllä aivan liikaakin. Puintiaika kesti elokuusta marraskuun alkuun ja lannanajon kanssa oli todellisia ongelmia, kun pellot eivät kantaneet. Sato viime vuonna oli erittäin vaihteleva niin määrältään kuin laadultaanakin. Alue- ja tilakohtaiset vaihtelut sadossa olivat todella suuria.

Eu -tason maatalouspolitiikkaa kuluneena vuonna hallitsi CAP:n valmistelu ja tulevan rahoituskauden budjettiraamin julkistus. Komission esitys, niin uudeksi maatalouspolitiikaksi kuin sen rahoitukseksi, saatiin kesän ja syksyn aikana. Suomen kannalta esitys uudeksi yhteiseksi maatalouspolitiikaksi on kaksijakoinen. Hyvää on, että Suomi saa edelleen tulevallakin ohjelmakaudella maksaa tuotantoon sidottuja tukia ja että koko Suomi on LFA-alueita. Hyvää on myös kahden rahoituspilarin säilyminen CAP:ssa. Uuden ohjelman esitykset tuotannon viherystämistä herättävät monia kysymyksiä ja vahvoja epäilyjä siihen, että tulevaa CAP:a on vaikea toteuttaa Suomessa. Viljelyn monipuolistaminen kolmen kasvilajin vaatimuksineen ja 7 %:n ekologinen ala, suomeksi pakkokesanto, tekevät koko ohjelman kyseenalaiseksi. MTK pyrkii omalta osaltaan vaikuttamaan siihen, että uuden ohjelman toimenpiteet eivät vaikeuttaisi suomalaisten viljelijöiden työtä entisestään. Rahoituksen suhteen Suomella on melko vakaa tilanne, koska olemme tälläkin hetkellä unionin keskikastia tukisummassa.

Valtakunnan tasolla edelleen suurin ongelma oli tilojen kannattavuus. Varsinkin lihantuotanto kynti syvällä. Tuotannon kustannuksia ei saatu tarpeeksi nopeasti markkinahintoihin, että tuottajahinnat olisivat nousseet kustannuksia vastaavasti. MTK vaati uudelta maa- ja metsätalousministeri Jari Koskiselta, että lihan tuotannon surkean kannattavuuden takia on 141- neuvottelut avattava heti komission kanssa, mutta tähän ministeri ei suostunut. Hän perusteli nihkeyttään kesken kauden käytäviin 141-neuvotteluihin sillä, että CAP:n uudistus pitää saada Suomelle mahdollisimman edulliseksi. Ministeri ei halunnut lähteä keikuttamaan venettä.

Yksi syy, eikä varmasti pienin, tilojen huonoon kannattavuuteen on tuottajan heikko asema elintarvikeketjussa. Vuonna 2011 heräsi myös kilpailuvirasto

tutkimaan kaupan ja elintarviketeollisuuden toimintatapoja. Tutkimuksen tulos osoittaa aivan selvästi, että kaupan asema on liian vahva ketjun muihin toimijoihin verrattuna. Toivottavasti kilpailuviraston tutkimus osaltaan muuttaa käytäntöjä niin kaupan ja teollisuuden välillä kuin myös teollisuuden ja tuottajan välillä. Lopputuloksena toivotaan, että elintarvikkeiden raaka-aineen tuottajat saavat oikeudenmukaisen osuutensa elintarvikeketjun rahavirrasta.

MTK:n pitkäjänteinen kuluttajatyö alkoi näkyä kuluneena vuonna kuluttajien keskuudessa. Ruuan alkuperä ja alkuperämerkinnät puhuttivat monissa järjestön järjestämissä tempauksissa ja tapahtumissa. Kuluttajatyö on parasta markkinaedunvalvontaa, jota järjestön puitteissa voidaan tehdä. Mitä useampi suomalainen ostaa ruokaa omasta maasta, sitä useampi euro kilahtaa suomalaisen tuottajan kukaaroon. Ja mitä enemmän kuluttajat osaavat vaatia suomalaista ruokaa, sitä vähemmän tuontielintarvikkeilla pystytään polkemaan hintoja kaupan hyllyssä.

Myös maakunnallisesti tehtiin kuluttajatyötä vuonna 2011. MTK-Etelä-Pohjanmaa jatkoi kuntien ja hankintarenkaiden elintarvikehankinnoista vastaavien henkilöiden informoimista. Maaliskuussa järjestettiin hankinnoista vastaaville ja kuntien päättäjäille seminaari, jossa tuotiin esiin esimerkkejä onnistuneesta lähiruuan hankinnasta julkisiin ruokaloihin. Seinäjoen kaupunki teki esimerkillisen päätöksen viime vuonna päättäessään uudesta hankintastrategiastaan. Tulevissa elintarvikehankinnoissa Seinäjoen kaupungin hankintarengas painottaa lähiruokaa, kun vain toimitaan uuden hankintastrategian mukaisesti. Vielä kun Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin hankintarenkaalle saadaan samanlainen hankintastrategia, niin tämä elintarvikemaakunta voi kulkea rinta rottingilla, että se toimii niin kuin sen pitää.

Vuosi 2011 on paketissa, vuosi 2012 puolestaan hyvässä vauhdissa ja edunvalvonnan haasteita riittää edelleenkin. Maailma ei tule valmiiksi, mutta aina joku palanen loksahuttaa paikalleen. Tästä on hyvä jatkaa.

Johanna Kankaanpää
puheenjohtaja
MTK-Etelä-Pohjanmaa

1. TALOUSELÄMÄ

1.1. YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE

Kertomusvuonna 2011 maailmantaloutta leimasivat finanssikriisi ja yritykset hallita sitä eri puolilla maailmaa. Taloudellisen epävarmuuden ja finanssikriisin aiheuttamat ongelmat tarttuivat kertomusvuonna myös reaalityönteeseen. Viime vuosina maailmantalouden kehittämisessä on nähtävissä selvä jako läntisten teollisuusmaiden ja ns. kehittyvien talouksien välillä. Suurimmat kasvuluvut viime vuosina on nähty kehittyvissä maissa.

Läntisissä teollisuusmaissa vuosien 2008-2009 talouden raju notkahdus taittui ja talous lähti vuosina 2009-2010 nousuun massiivisten elvytystoimien saatamana, mutta kasvu näytti selvästi hiipuvan kertomusvuoden aikana. Esim. Yhdysvaltojen BKT:n kasvu hidastui edellisen vuoden 3,0 prosentista 1,7 prosenttiin vuonna 2011. Samoin euroalueen BKT:n kasvu supistui 1,8 prosentista (2010) 1,5 prosenttiin vuonna 2011. Ns. kehittyvissä maissa kasvuluvut olivat kertomusvuonna olennaisesti suurempia (ennakolliset luvut BKT:n kasvulle: Kiina 9,3%, Intia 6,8%, Venäjä 4,4%).

Kertomusvuonna 2011 finanssikriisin ratkominen aiheutti poliittisille päättäjille miltei ylitsepääsemättömiä ongelmia. Finanssikriisiä yritettiin selättää eri puolilla maailmaa, niin Yhdysvalloissa, Euroopassa, Afrikassa, Latinalaisessa Amerikassa kuin Aasiassakin. Euroopassa finanssikriisin pelastustoimenpiteet kohdistuivat pääasiassa Kreikkaan. Pöydällä olivat kuitenkin koko ajan myös Portugalin, Espanjan ja Italian talouden epätasapainotilanne.

Suomessa finanssikriisin ratkaisukeinoista käyty keskustelu oli ankaraa ja heijastui myös kevään eduskuntavaaleihin ja niiden jälkeen käytyihin hallitusohjelmaneuvoiteluihin sekä myös syksyn eduskuntatyöskentelyyn. Keskustelussa kriisipaketteja puolustettiin mm. sillä, että niitä tarvittiin rahoitusjärjestelmän romahtamisen estämiseksi. Kritiikkiä annettiin mm. sijoittajavastuun alimitoittamisesta ja siitä, että paketit ruokkivat mahdollisuutta rahastaa epävarmuudella. Keskustelussa ruodittiin myös eri maiden taloudenpiittoa ja velkaongelmien syntyä.

Vuoden 2011 alkupuoliskolla Suomen talous kasvoi vielä hyvää vauhtia, mutta loppuvuodesta lisääntynyt euroalueen epävarmuus heijastui jo reaalityönteiden puolelle. Kertomusvuoden bruttokansatuotteen volyyymi kasvoi kuitenkin suhteellisen paljon, 2,9 prosenttia. Tosin vuoden 2010 lähtötaso oli melko alhainen. Bruttokansatuotteen kausitasoitettu volyyymi saavutti kertomusvuonna vuoden 2007 alkuvuoden tason, mutta oli tasoltaan edelleen selvästi pienempi kuin vuonna 2008.

Tuotannon arvonlisäystä kertomusvuonna kasvattivat eniten metalliteollisuus, kauppa sekä liike-elämän pal-

velut. Alkutuotanto kasvoi 3,5 prosenttia. Maataloudessa arvonlisäys kasvoi 6,7 prosenttia. Metsätalouden arvonlisäys kasvoi viime vuonna 1,8 prosenttia. Kotitalouksien reaalityönteet kasvoivat edelleen. Kotitalouksien käytettävissä oleva tulo kasvoi nimellisesti 4,4 prosenttia ja reaalisesti 1,4 prosenttia. Yksityisen kulutuksen volyyymi kasvoi 3,3 prosenttia ja julkinen kulutus 0,8 prosenttia. Investoinnit kasvoivat 4,6 prosenttia. Tuonnin volyyymi kasvoi 0,1 prosenttia, mutta viennin volyyymi väheni 0,8 prosenttia. Kertomusvuoden työllisyys parani hieman. Vuonna 2011 kuluttajahintojen nousu (inflaatio) oli 3,4 prosenttia (vuonna 2010 luku oli 1,2 prosenttia).

Kaivostoiminnan merkitys näytti selvästi nousevan Suomessa vuonna 2011 monien kansainvälisten yritysten tehdessä kaivosvaltauksia maassamme. Samalla maassamme käytiin myös keskustelua kaivostoiminnan pelisäännöistä ja mm. siitä minkälaisilla ehdoilla Suomi hyödyntää tai luovuttaa luonnonvarojaan. Keskustelun yhteydessä nousi esille uudestaan muuttaman vuoden takainen lannoiteteollisuuden kauppa, jossa Suomen lannoitevaranto miltei lahjoitettiin Norjalaiselle Yaralle. Maamme luonnonvarojen käytöstä käytiin keskustelua myös ympäristö- ja suojelunäkökulmista. Kertomusvuonna lisääntyivät esimerkiksi vaatimukset turvetuotannon vähentämiseksi ja lopettamiseksi. MTK on korostanut, että turve on kotimaiselle energiantuotannolle, työllisyydelle ja kansantaloudelle elintärkeä raaka-aine. Turpeen käyttö korvaa lisäksi käytännössä kivihiilen tuontia.

(Lähde: Tilastokeskus, Valtiovarainministeriö, Suomen Pankki ja Pellervon Taloudellinen Tutkimuslaitos)

1.2. MAATALOUSTUOTANTO SUOMESSA

Sääolot

Kertomusvuoden 2011 sääolot olivat monessa mielessä yllätykselliset. Kasvukauden lämpösumma oli monin paikoin ennätyskellisen suuri. Samalla kasvukaudesta tuli maamme mittaushistorian pisin. Lämpösumma Suomessa ylitti ensimmäistä kertaa 50 vuoden mittaushistoriassa 1800 vuorokausiastetta ja suurin summa 1852 vuorokausiastetta mitattiin Helsingin Kumpulassa. Edellinen ennätys 1779 vuorokausiastetta peräisin oli Salosta vuodelta 2006. Kauhavan mittauspisteessä mitattiin 1492 vuorokausiastetta, mikä jäi hieman vuoden 2006 ennätyksestä 1505 vuorokausiastetta. Vuosien 1981-2010 keskiarvo Kauhavalla on 1185 vuorokausiastetta.

Määritelmän mukaan terminen kasvukausi alkaa, kun vuorokauden keskilämpötila lumen sulamisen jälkeen nousee yli +5 asteen. Kasvukausi päättyy syksyllä,

kun vuorokauden keskilämpötila laskee pysyvästi alle +5 asteen. Tehoisa lämpösumma saadaan laskemalla yhteen kasvukauden ajalta vuorokausien keskilämpötilojen + 5 asteen ylittävä osa.

Kertomusvuonna kasvukausi alkoi maan eteläosissa ja myös Etelä-Pohjanmaalla huhtikuun puolivälissä. Kasvukauden alku ei ollut mitenkään ennätysaikainen, mutta sen sijaan kausi jatkui pitkään. Maan pohjoisosassa kasvukausi loppui syys- ja lokakuun vaihteessa, mutta etelässä ja koko länsirannikolla Etelä-Pohjanmaata myöten se jatkui aina marraskuun kahdeksanteen päivään asti. Syyskyltyjä ja muita syystöitä pystyttiin jatkamaan vielä joulukuulle asti. Toisaalta syksy oli monin paikoin ennätysellisen märkä, joten syystöt venyivät jo senkin vuoksi.

Kesällä koettiin myös melkoisia helteitä, vaikka vuoden 2010 lämpöhuiput eivät pääsääntöisesti ylittyneetkään. Erityisesti heinäkuu oli erittäin lämmin ja hellepäiviä oli selvästi tavanomaista enemmän. Heinäkuun keskilämpötila vaihteli maan eteläosien 20 asteesta Pohjois-Lapin 15 asteeseen. Kasvukauden sademäärä oli tavanomaista suurempi tai lähellä tavanomaista vaihdellen noin 250 ja lähes 600 millimetrin välillä. Paikallisesti suuria sademääriä saatiin jo heinäkuussa, vaikka erityisesti sateet painottuivat syksylle.

Viljelykasvien kannalta kasvukausi alkoi hyvin suotuisasti. Alkukesästä sateita saatiin kohtuullisen tasaisesti ilman huomattavia kuivuusjaksoja. Sen sijaan heinäkuun hellelukumat koettiin juuri kasvien sadon raken-

tumisen kannalta kriittisimpinä ajankohtina, mikä aiheutti paikoitellen satotappioita. Korjuukaudella sateet puolestaan pitkittivät puinteja, mikä heikensi sadon laatua. Monin paikoin syksyn sateet pehmittivät peltoja jopa niin, etteivät ne kantaneet sadonkorjuukoneita. Erityisesti perunan korjuu kärsi märkyystestä. Siten pitkä kasvukausi ja erityisesti pitkään lämpimänä jatkunut syksy ei hyödyttänyt viljelykasveja toivotulla tavalla. Syksyn 2011 perusteella voidaan alustavasti arvioida myös mahdollisen ilmastonmuutoksen vaikutuksia: Vaikka Suomessa syksyt olisivat lämpimiä, tarvittaisiin kuitenkin enemmän auringonsäteilyä kuin mitä nopeasti lyhenevät syyspäivät antavat. Lisäksi sadonkorjuu-aikaan pitäisi osua poutasäitä, mikä on myöhäisen syksyn edetessä yhä epävarmempaa.

Viljelyala

Syksyllä 2010 kylvettiin syysviljoja (vehnä ja ruis) enemmän kuin vuotta aiemmin. Erityisesti lisääntyi syysvehnän viljelyala (77 prosenttia). Rukiin viljelyala lisääntyi noin kymmenyksen.

Syysviljojen kylvöalan kasvu selittyi osin syksyn 2010 kylvöolosuhteilla, mutta viljelijöiden kylvöpäätöksiin vaikuttivat myös odotukset tulevan sadon hinnasta.

Syksyllä 2010 alkanut viljan hintojen nousu näkyi selvästi kevään 2011 kylvöaloissa. Kesantojen, luonnonhoitopeltojen ja viherlannoitusnurmiin yhteisala pieneni 31 000 hehtaaria 276 000 hehtaariin. Viljelyala kasvoi 91 000 hehtaaria ja viljakasvien kokonaisviljelyala oli kertomusvuonna 1 103 000 hehtaaria eli lähes puolet koko viljellystä peltoalasta. Rypsiala sen

Kertomusvuoden aikana sademäärät olivat poikkeuksellisia etenkin syksyllä. Kuvassa kevättulvaa Kyronmaan alueelta.

sijaan pieneen rajusti (vähennystä 64 000 ha). Rypsin osalta kyse oli kuitenkin paluusta ennen vuotta 2010 edeltäneelle tasolle. Vuoden 2010 suuri rypsi-ala oli rypsin Suomen viljelyhistorian korkein suurin.

Viljakasveista suhteellisesti eniten kasvoi syysvehnän ala, 77 prosenttia. Vehnän kokonaisala kasvoi 43 000 hehtaaria 257 000 hehtaariin. Nurmikasvien viljelyala kasvoi hieman edellisestä vuodesta (+7 500 ha) ja oli yhteensä 667 000 hehtaaria. Härkäpavun viljely ei laajentunut edellisten vuosien tapaan. Vuonna 2011 härkäpapua viljeltiin 9700 hehtaarin alalla, joka oli noin 3 prosenttia (+300 ha) edellisvuotta enemmän. Eri viljelykasvien viljelyalat selviävät vuosikertomuksen luvun 1.2 lopussa olevista taulukoista.

Sadot

Kertomusvuoden 2011 viljan kokonaissato oli noin 3,7 miljardia kiloa. Viljasato kasvoi edellisestä vuodesta vajaan neljänneksen eli noin 680 miljoonaa kiloa. Kokonaissadon määrän kasvu selittyi sekä viljelyalan että hehtaarisatojen kasvulla edelliseen vuoteen verrattuna.

Eniten kasvoi vehnän tuotanto. Noin 975 miljoonan kilon vehnäsato on kaikkien aikojen suurin Suomessa. Syysvehnän viljelyalan huomattavasta kasvusta ja hyvien hehtaarisatojen ansiosta syysvehnän tuotanto lähes kaksinkertaistui 173 miljoonaa kiloon. Kevätvehnän viljelyala kasvoi noin 13 % ja hehtaarisato 11 %. Lopputuloksena oli kokonaistuotannon 26 %:n kasvu 801 miljoonaa kiloon. Leipävehnäkelpoista siitä oli ennätyskelliset 79 prosenttia täyttäen valkuaispitoisuuden, hehtolitrainon ja sakoluvun laatuvaatimukset. Syysvehnän 173,4 miljoonan kilon sadosta 71 prosenttia oli leipäviljakelpoista. Rukiin kokonaissato oli noin 78 miljoonaa kiloa.

Ohra oli kertomusvuonna edelleenkin Suomen eniten viljelty viljalaji. Vuoden 2011 noin 1,5 miljardin kilon ohrasato on 13 % suurempi kuin vuonna 2010. Ohran viljelyalan ja hehtaarisadon kasvusta huolimatta ohran kokonaissato on toiseksi huonoin 2000-luvulla. Myös kauran viljelyala ja hehtaarisato kasvoivat edellisvuoteen verrattuna. Kauran noin miljardin kilon kokonaissato on 29 % suurempi kuin vuonna 2010. Rehuviljojen eli ohran ja kauran valkuaispitoisuudet olivat korkeat, mutta hehtolitraino jäi varsinkin ohralla matalaksi. Kesän helteet ja syksyn sateet eivät sopineet ohralle. Mallasohran sadosta vain vajaa kolmannes täytti mallasohran valkuaispitoisuuden ja jyväkoon vaatimukset

Rypsin ja rapsin hehtaarisadot nousivat edellisvuoteen verrattuna. Rypsillä hehtaarisadot kasvoivat noin 5 % ja rapsilla peräti 40 %. Koska viljelyalat kuitenkin laskivat, vuoden 2011 sato (n. 115 miljoonaa kiloa) oli 36 % pienempi kuin vuonna 2010 saavutettu ennätys-sato.

Härkäpavun kokonaistuotanto nousi 20 miljoonaa kiloon (+23 %). Herneen kokonaistuotanto laski kymmenyksen reilusta 13 miljoonasta kilosta noin 12 miljoonaa kiloon. Kuminan tuotanto kasvoi lähinnä

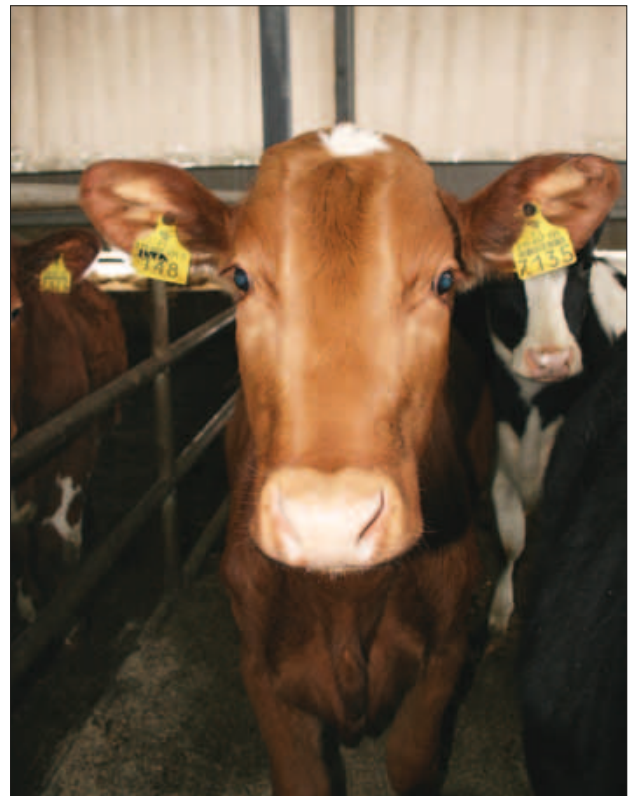
satoikäisen kumina-ala kasvusta johtuen, sillä hehtaarisato laski hieman. Timotein tuotanto kasvoi lähinnä hehtaarisatojen nousun ansiosta, sillä viljelyala kasvoi vain vähän vuodesta 2010.

Perunan viljelyala laski hieman (-3 %), mutta hehtaarisato nousi 5 % edellisvuotta suuremmaksi. Perunan kokonaissato oli 673 miljoonaa kiloa, joka oli noin 2 % edellistä vuotta suurempi. Sokerijuurikkaan viljelyala laski edellisestä vuodesta noin 4 %, mutta hehtaarisato nousi 29 % 48 000 kiloon. Sokerijuurikkaan kokonaissato on yli 675 miljoonaa kiloa, joka on neljänneksen suurempi kuin vuonna 2010. Säilörehun ja kuivaheinän kokonaissato oli hieman edellisvuotta pienempi.

Kotieläintuotanto

Maidon kokonaistuotanto oli 2 234 miljoonaa litraa vuonna 2011, mikä on noin 1,5 % vähemmän kuin edellisvuonna. Lypsylehmien määrä laski vuoden aikana -3 100 kpl (-1,1 %). Lehmien keskituotokset laskivat myös hieman (-0,4%) edelliseen vuoteen verrattuna. Selityksiä keskituotoksen pieneen laskuun on monia, mm. säilörehun laatu, rehun/maidon hintasuhde, poikimisrytmit ym. Maidon tuotantomäärä mahtuu Suomen maakiintiöön. Litra-kohtainen maakiintiö on nyt 2 485,8 miljoonaa litraa. Pohjoisen tuen alueella tuotannon tulee mahtua myös pohjoisen tuen rajoitusten sisään. Maitomäärän lasku johti kertomusvuonna 2011 siihen, että tuotanto ei ylittänyt pohjoisen tuen määrärajoitetta.

Maidontuotannon keskimääräinen luopumistahti kertomusvuonna kiihtyi hieman vuodesta 2010. Keski-

Maidontuotannosta luopuminen oli kertomusvuonna edellisvuotta voimakkaampaa.

määrin tuottajia oli vuonna 2011 tuotannossa 10239 kpl, missä vähennystä edellisen vuoden keskimääräiseen tasoon oli 684 kpl. Maidontuottajien lukumäärä oli kertomusvuoden päättyessä 9 935 kpl. Vähennystä edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan oli 651 kpl eli -6,1 %.

Maitotuotteiden markkinoilla nähtiin kertomusvuonna erikoinen tilanne. Voin kysyntä kotimaassa ylitti tarjonnan ja jossain vaiheessa kaupan voihyllyt ammottivat tyhjyyttään, kun kuluttajat hamstrasivat voita kaiken varalle. Voin kulutuksen kasvua selittää osaltaan karppauksen lisääntyminen sekä kuluttajien aikaisempaa myönteisempi suhtautuminen rasvoin. Tilastojen mukaan voin valmistus väheni kertomusvuonna noin 10 %. Myös juustojen valmistus väheni hieman (-0,4%). Myös maitojauheiden valmistus väheni (-10%).

Lihan tuotettiin vuonna 2011 hieman enemmän (+1,2%) kuin vuotta aikaisemmin. Kokonaistuotantomäärä oli yhteensä 388 miljoonaa kiloa.

Naudanlihaa kertomusvuonna tuotettiin 83,5 miljoonaa kiloa eli noin puoli prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Naudanlihan tuotanto kasvoi siis jo kolmatta vuotta peräkkäin. Tuotannon kasvuun vaikutti lähinnä lehmien teurastuksien lisääntyminen. Sonniin teurastusmäärät hieman putosivat samoin kuin sonniin keskiteuraspainot. Sonnin keskimääräinen ruhopaino oli kertomusvuonna 343 kiloa.

Sianlihaa tuotettiin vuonna 2011 noin 202 miljoonaa kiloa, mikä runsaat puoli prosenttia edellisvuotta vähemmän. Sianlihan tuotanto on ollut laskussa jo kolmatta vuotta peräkkäin. Lihasiikojen keskimääräinen ruhopaino laski hieman ollen 87 kiloa. Huomion arvoista on, että kertomusvuonna emakoiden määrä putosi merkittävästi (-8%).

Siipikarjanlihan tuotanto oli kertomusvuonna noin 102 miljoonaa kiloa, mikä on noin 5 miljoonaa kiloa (+5%) enemmän kuin edellisvuonna. Siipikarjanlihan tuotanto notkahti vuonna 2008 ja nyt on palattu miltei vuoden 2007 tuotantomäärän tasolle. Tuotannon kasvu tapahtui broilertuotannossa, sillä kalkkunan tuotanto laski edelleen.

Lampaanlihan tuotanto kasvoi kertomusvuonna peräti 20 prosenttia. Tuotannon kokonaismäärä on kuitenkin edelleenkin hieman alle miljoona kiloa.

Kananmunien tuotanto kasvoi edelleen kertomusvuonna ollen 2000-luvun korkein lukema, 62,3 miljoonaa kiloa. Kasvua edellisvuoteen oli noin 2 prosenttia. Kananmunista A-luokan kananmunia oli 58,3 miljoonaa kiloa ja B-luokan kananmunia 4 miljoonaa kiloa. A-luokan kananmunista lattiakanaloissa tuotettujen kananmunien määrä kasvoi 18 prosenttia. Virikehäkki- ja häkkikanaloissa tuotettu määrä väheni 3 prosenttia ja luomukanaloissa tuotettu määrä 4 prosenttia. Virikehäkki- ja häkkikananmunien osuus tuotannosta oli 69 %, lattiakananmunien 28 % ja luomukananmunien 3 %.

Maataloustuotteiden markkinat ja hinnat

Suomen markkinoilla perusongelma on viime vuosina ollut, että maatalouden tuottajahintoihin ei ole saatu sellaisia korotuksia, että korotuksilla olisi pystytty kattamaan maatalouden tuotantokustannusten nousu. Viime vuosina tuottajahinnoissa on tosin tapahtunut sekä nousuja että laskuja, mutta maatilojen tilannetta ei voi arvioida pelkkien tuottajahintojen perusteella, sillä maatalouden tuotantopanosten hintojen kehitys vaikuttaa ratkaisevasti tilatason lopputulokseen.

Kertomusvuonna 2011 maataloustuotteiden tuottajahinnat vahvistuivat merkittävästi verrattuna edellisvuoteen. Monen tuotteen, kuten leipävehnän ja kananmunien, nimelliset hinnat nousivat korkeammalle kuin koskaan aiemmin EU-jäsenyyden aikana. Vuoden 1994 nimellisiin hintoihin verrattuna viime vuoden hinnat olivat kuitenkin huomattavasti alemmat.

Kun tuottajahintojen kehitystä verrataan tuotantokustannusten hintakehitykseen, voidaan todeta tuottajahintojen kehityksen jääneen 2000-luvulla selvästi kustannuskehityksen jalkoihin. Tuottajahintaindeksi (vuosi 2000=100) sai vuonna 2011 pisteluvun 126, kun vastaavasti tuotantopanosten hintaindeksi sai pisteluvun 146. Tuottajahinnat ovat siis nousseet 11 vuoden aikana nimellisesti 26% ja tuotantopanosten hinnat 46%.

Viljojen ja rypsin ja rapsin syksyllä 2010 alkanut hintojen nousu jatkui edelleen kertomusvuonna. Suhteellisesti eniten vuodesta 2010 nousi mallasohra (+48 %). Maltillisimmin nousi rukiin hinta (+17 %). Myllyvehnän keskihinta oli noin 192 euroa/tonni ja rehuviljan 166 euroa/tonni. Ruokaperunan tuottajahinta vaihteli kertomusvuonna voimakkaasti. Ensimmäisellä vuosipuoliskolla ruokaperunasta maksettiin tuottajille 0,20-0,24 euroa/kg. Syksyllä perunoiden hinta puolittui. Alkuvuoden korkeiden hintojen ansioista vuoden 2011 keskihinnaksi muodostui 0,19 euroa/kg. Nousua vuodesta 2010 oli 60 prosenttia.

Kaksi vuotta kestänyt maidon tuottajahinnan lasku taittui vuonna 2011. Maidosta maksettiin tuottajille keskimäärin 40,50 senttiä litralta eli kymmenyksen enemmän kuin vuonna 2010. Luku ei sisällä jälkittilejä eikä maidon tuotantotukea. Vuoden 2008 hintahuippuun verrattuna kertomusvuoden tuottajahinta oli keskimäärin kuusi prosenttia alempi.

Naudanlihan tuottajahinnat ovat olleet lähes yhtäjaksoisesti nousussa viimeiset seitsemän vuotta. Viime vuonna sonninlihan nimellinen hinta nousi korkeammalle kuin koskaan aiemmin EU-jäsenyyden aikana. Kuitenkin vuoteen 1994 verrattuna viime vuoden nimellinen hinta oli kolmanneksen alempi. Kertomusvuonna sonninlihan keskimääräinen tuottajahinta oli 2,95 euroa/kg, hiehonlihan 2,39 euroa/kg ja lehmälihan 1,68 euroa/kg. Karitsanlihan tuottajahinta on noussut tasaisesti lähes koko 2000-luvun. Viime vuonna karitsanlihasta maksettiin tuottajille 3,05 euroa/kg, mikä on korkein nimellinen hinta EU-jäsenyyden aikana.

Kananmunien hinnat nousivat edellisvuoteen verrattuna kymmenyksellä. Sama nousu tapahtui broilerinlihalla.

Sian- ja broilerinlihan hinnat kääntyivät nousuun kertomusvuonna. Tuottajille maksettiin lihasioista seitsemän prosenttia ja broilereista kymmenen prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Viimeksi sianlihan hinta oli näin korkealla vuonna 2001. Sianlihan hinta kertomusvuonna oli keskimäärin 1,50 euroa/kg. Broilerinlihan nimellinen hinta nousi puolestaan EU-ajan ennätykseensä ja oli 1,31 euroa/kg.

A-luokan kananmunien tuottajahinta nousi kymmenyksen vuodesta 2010. Suhteellisesti eniten nousivat lattiakanaloissa (+11 %) ja häkkikanaloissa (+10 %) tuotettujen munien hinnat. Luomumunien hinnat puolestaan nousivat vähiten (+6 %). Kertomusvuonna A-luokan kananmunista maksettiin tuottajalle keskimäärin 0,96 euroa/kilo.

Tilastokeskuksen tuottajanhintaindeksin mukaan tuottajahintojen keskimääräinen nousu oli kertomusvuonna noin 16 % edellisvuodesta ja tuotantopanosten vastaavasti noin 12 %.

(Lähteet: MMM/Tike, Tilastokeskus ja Ilmatieteen laitos).

Maatalouden tulo- ja kannattavuuskehitys

Maatalouden kannattavuuskirjanpidosta saatavat uusimmat tiedot ovat vuodelta 2010 ja ne on jul-

kaistu joulukuussa 2011. Tietojen mukaan vuonna 2010 maa- ja puutarhatalouden kannattavuus koheni merkittävästi verrattuna edelliseen vuoteen, joka oli 2000-luvun heikoin. Kun lähtötaso vuonna 2009 oli hyvin alhainen, vuoden 2010 luvuissa on todettavissa luonnollisesti melko suuria kasvulukuja, mutta tulotaso maataloudesta jäi tästä huolimatta keskimäärin todella vaatimattomaksi verrattuna muihin väestöryhmiin. Vuoden 2010 lukujen mukaan yrittäjän omalle työlle saama tuntipalkka lähes kaksinkertaistui 7,3 euroon tunnilta. Yrittäjätulo tilaa kohti puolestaan nousi 16 100 eurosta 26 400 euroon vuodessa.

Maatalous- ja puutarhayritysten myyntituotot kasvoivat erityisesti kasvinviljely- ja puutarhatuottojen nousu vuoksi 12 prosenttia, 88 200 euroon. Kun tähän lisättiin 52 200 euron tuet, päästiin tilatasolla keskimäärin 140 400 euron kokonaistuottoon, jossa nousua 11 prosenttia. Yritysten keskimääräinen viljelyala kasvoi 3,7 hehtaaria 56 hehtaariin.

Tuotantokustannukset kasvoivat 6 prosenttia, 164 900 euroon. Suhteessa eniten nousivat sähkö-, polttoaine- ja vakuutuskustannukset ja myös pellonvuokrakulut. Mutta samalla erityisesti lannoite- ja myös korko- ja ostorehukustannukset alenivat. Kokonaistuoton ja tuotantokustannusten erotuksena saatava yrittäjänvoitto kasvoi vuoteen 2009 verrattuna 5 000 euroa, mutta on edelleen silti negatiivinen, -24 200 euroa.

Yrittäjätulo vuonna 2010 kohosi 26 400 euroon. Se jäi korvaukseksi yrittäjäperheen 2 330 tunnin työpanokselle sekä 294 000 euron omalle pääomalle. Yrittäjätulo lasketaan vähentämällä kokonaistuotosta tuotantokustannukset ilman yrittäjäperheen työstä ja omasta pääomasta aiheutuvia palkka- ja korkovaatimuskustannuksia.

Omasta pääomasta aiheutui tuotantotoiminnan riskiin perustuvan 6,3 prosentin tuottotavoitteen mukaan 17 900 euron korkovaatimuskustannus. Omasta työstä aiheutui maataloustyöntekijän tuntipalkkaan pohjautuvan 14 euron mukaan 32 600 euron palkkavaatimuskustannus.

Jos yrittäjätulosta vähennetään palkkavaatimuskustannus, painuu oman pääoman tuotto ja tuotto prosentti negatiiviseksi, noin -2 prosenttiin. Jos yrittäjätulosta vähennetään oman pääoman korkokustannus 6,3 prosentin mukaan ja jaetaan näin jäävä vuosityöansio työtuntimäärällä, jää työtuntiansioksi 3,7 euroa. Vuonna 2009 työtuntiansio oli 1,2 euroa.

Kannattavuuskerroin saadaan, kun yrittäjätulo jaetaan yrittäjäperheen palkkavaatimuksen ja oman pääoman korkovaatimuksen summalla. Vuodesta 2009 vuoteen 2010 kannattavuuskerroin nousi 0,35:stä 0,52:een. Yrittäjä saavutti siis 52 prosenttia 14 euron tuntipalkkatavoitteesta ja 6,3 prosentin oman pääoman tuottotavoitteesta. Tavoitteet kannattavuuskertoimella kertomalla saadaan työntuotoksi 7,3 euroa ja oman pääoman tuotoksi 3,3 prosenttia. Yrittäjätulon tulisi kuitenkin vielä kaksinkertaistua, jotta maatalousyrittäjä saisi tavoitteen mukaisen 14 euron palkan työtunnille ja 6,3 prosentin koron omalle pääomalleen.

Kannattavuus kohosi vuonna 2010 erityisesti viljailoilla, mutta myös muilla kasvinviljelytiloilla ja puutarhailoilla. Näissä tuotantosuunnissa kannattavuus oli erityisen heikko vuonna 2009. Kotieläintiloilla kannattavuus keskimäärin tarkasteltuna säilyi ennallaan. Sekä tukialueittain että tuotantosuunnittain kannattavuuserot tasoittuivat. Kannattavuus parani vuonna 2010 kaikissa tilakokoluokissa. Mitä suurempi tila, sitä parempi kannattavuus on keskimäärin. Oman pääoman osuus koko varallisuudesta säilyi 72 prosentin tasolla.

Vuoden 2011 ennuste

Kannattavuuskirjanpitoiltojen aineiston perusteella lasketun vuoden 2011 ennusteen mukaan maa- ja puutarhatalouden kokonaistuotto nousee noin neljä prosenttia edellisvuodesta. Kotieläintuotteiden tuottajahintojen nousu kasvattaa kokonaistuottoa kaksi prosenttia ja viljasadon kasvu vajaan prosentin. Tuotantokustannukset nousevat seitsemän prosenttia edellisvuodesta. Lannoitteet, energia ja rehut kallisuvat suhteessa eniten. Kokonaistuoton ja tuotantokustannusten erotuksena saatava yrittäjänvoitto on negatiivinen, -33 000 euroa. Tappio kasvaa edellisvuodesta 6 900 euroa.

Kun kokonaistuotosta vähennetään muut tuotantokustannukset paitsi yrittäjäperheen työstä ja omasta

pääomasta aiheutuvat palkka- ja korkovaatimuskustannukset, jää yrittäjäperheelle yrittäjätuloa 27 prosenttia edellisvuotta vähemmän, noin 17 500 euroa vuodessa.

Kannattavuuskertoimen ennustetaan alenevan 0,48:sta 0,35:een. Kannattavuuskerroin osoittaa, kuinka yrittäjätulo kattaa yrittäjäperheen oman työn palkkavaatimuskustannuksen ja oman pääoman korkovaatimuksen. Yrittäjä saa vuonna 2011 omalle työlle ja pääomalle asetetuista tavoitteista 35 prosenttia eli viiden euron korvauksen työtunnille ja 2,2 prosentin koron omalle pääomalle.

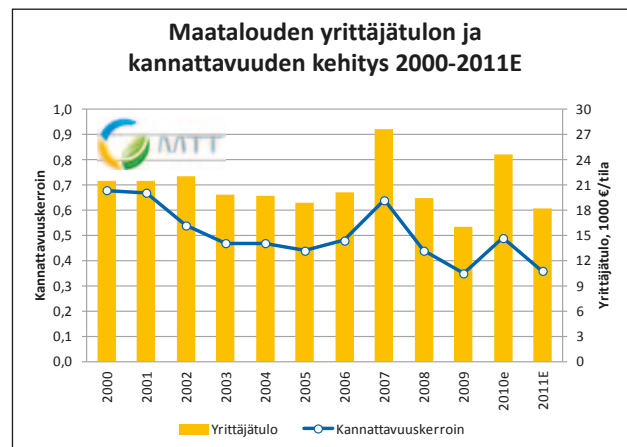
Vuosien 2010 ja 2011 luvuissa oman pääoman korkovaatimuksessa on otettu huomioon myös yritys-kohtainen riski aiemman kaavamaisen 5 prosentin laskentakorkokannan asemesta. Oman pääoman korkovaatimus lasketaan uudessa laskentatavassa keskimäärin 6,3 prosentin mukaan, mikä kuitenkin alentaa kannattavuuskerrointa vain 0,02 yksikköä.

Tuotantosuunnista kannattavimman, lypsykarjatalouden, kannattavuuskerroin heikkenee vuoden 2011 ennusteen mukaan 0,50:een. Viljatiltojen kannattavuuskertoimen ennustetaan alenevan 0,23:een ja sikatilojen 0,18:aan. Sikatilojen kannattavuutta heikentää erityisesti paikallaan junaava tuottajahinta sekä rehujen kallistuminen.

Jos yrittäjätulosta vähennetään yrittäjäperheen työpanoksesta aiheutuva kustannus 14,3 euron tuntipalkkaa käyttäen, jää kokonaispääoman tuotto prosentti negatiiviseksi, -3,1 prosenttiin. Jos taas yrittäjätulosta vähennetään oman pääoman kustannus 6,3 prosentin mukaan, yrittäjäperheen 2 290 työtunnille ei jää työtuntiansiota lainkaan.

Tiedot perustuvat MTT Taloustutkimuksen vuosittain laskemiin kannattavuuskirjanpitoloksiin. Tulokset lasketaan noin 900 kirjanpitoiltojen luvuista ja painotuksen vuoksi tulokset on yleistettävissä kuvaamaan Suomen 36 900 suurimman maatalous- ja puutarhayrityksen tuloksia. Yksityiskohtaiset tulokset on nähtävissä MTT:n Taloustohtori -sivustolla maa- ja puutarhatalous-verkkopalvelussa (www.mtt.fi/taloustohtori).

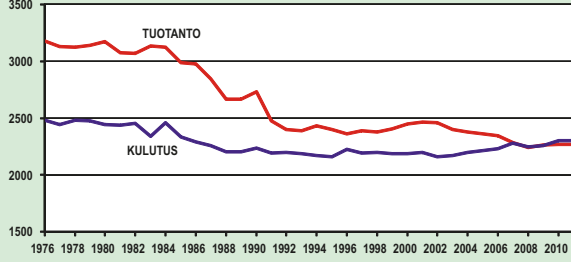
Lähde: MTT Taloustutkimus.

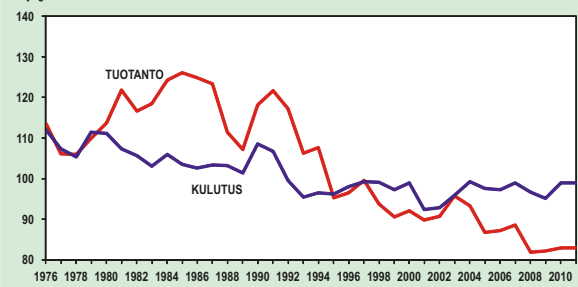

TILASTOTIETOA MAATALOUESTA

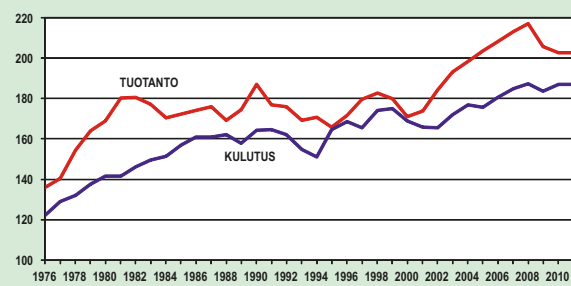
MAIDON TUOTANTO JA KULUTUS 1976-2011 NESTEENÄ MITATTUNA

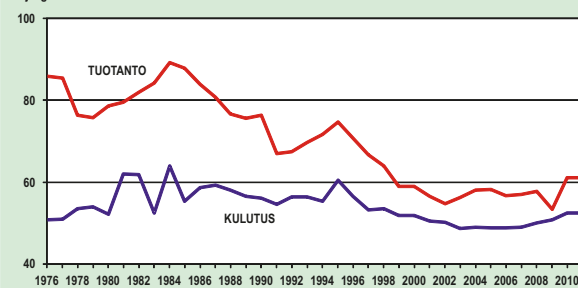
NAUDANLIHAN TUOTANTO JA KULUTUS 1976-2011

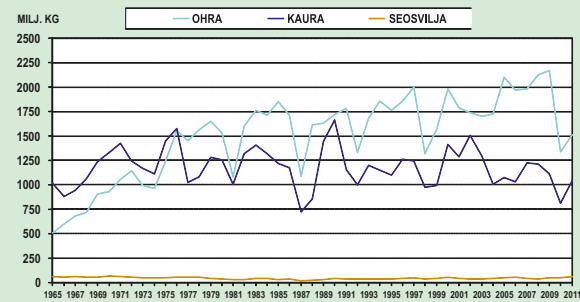
SIANLIHAN TUOTANTO JA KULUTUS 1976-2011

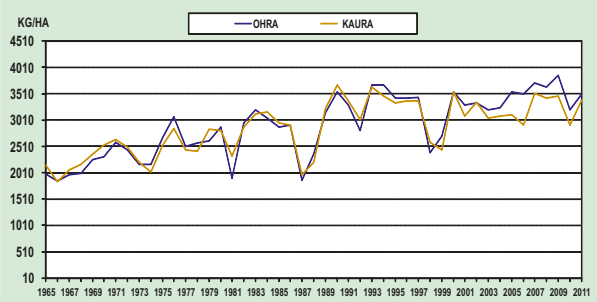
KANANMUNIEN TUOTANTO JA KULUTUS 1976-2011

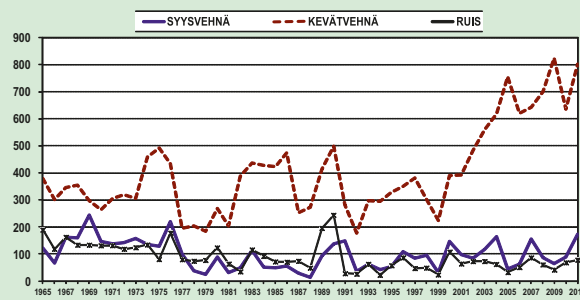
REHUVILJOJEN KOKONAIS-SADOT 1965-2011

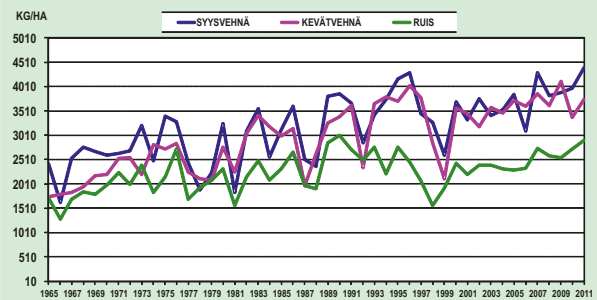
REHUVILJOJEN HA-SADOT 1965-2011

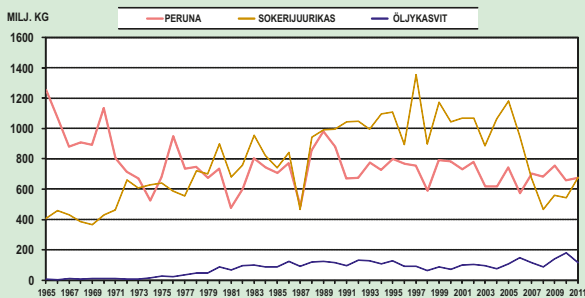
LEIPÄVILJOJEN KOKONAIS-SADOT 1965-2011

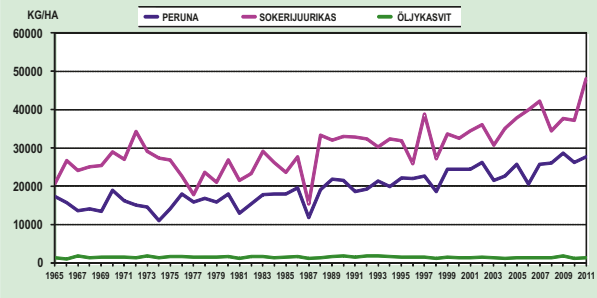
LEIPÄVILJOJEN HA-SADOT 1965-2011

ERIKOISKASVIEN KOKONAIS-SADOT 1965-2011

ERIKOISKASVIEN HA-SADOT 1965-2011

MAATALOUDEN TUOTANTOPANOSTEN HINTAINDEKSIT

perusvuosi 2000	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Kokonaisindeksi	100	102	103	104	107	111	116	122	140	127	130	146
Investoinnit	100	103	106	108	112	117	122	129	134	135	136	142
- koneet ja kalusto	100	105	108	111	116	123	127	131	140	148	148	153
- rakennukset	100	102	105	106	110	114	121	132	137	132	135	142
Tarvikkeet ja palvelut	100	102	102	103	105	108	114	119	142	124	128	147
- lannoitteet	100	108	106	105	108	113	118	124	223	160	164	216
- rehut	100	103	104	103	105	100	104	116	132	110	111	134

TUOTTAJAHINNAT

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Ruis, mylly euro / t	142,12	131,19	131,19	126,57	124,88	120,90	118,41	139,81	192,19	207,02	138,24	159,87	186,90
Vehnä, mylly euro / t	138,42	134,55	132,87	131,79	125,66	119,80	106,21	110,50	159,90	189,14	133,78	146,03	192,28
Rehuohra euro / t	122,10	119,41	109,32	106,00	105,57	106,51	99,51	102,00	145,80	160,71	94,51	113,40	165,84
Rehukaura euro / t	113,53	117,73	111,00	104,38	92,21	87,32	87,13	107,26	149,73	137,80	86,57	118,49	167,94
Maito 1)* snt / l	32,34	33,22	34,01	34,80	35,50	35,02	33,33	33,44	35,09	42,99	38,82	36,85	40,50
Kananmunat euro/kg	0,74	0,82	0,69	0,79	0,80	0,74	0,60	0,62	0,77	0,92	0,87	0,88	0,96
Naudanliha (sonnit) euro/kg	2,51	2,42	2,47	2,37	2,28	2,27	2,41	2,50	2,59	2,80	2,84	2,78	2,95
Sianliha (lihasiat) euro/kg	1,16	1,33	1,54	1,42	1,19	1,24	1,33	1,30	1,36	1,49	1,45	1,41	1,50
Siipikarjanliha (broileri) euro/kg	1,12	1,11	1,17	1,20	1,17	1,17	1,14	1,09	1,14	1,30	1,24	1,20	1,31

1) snt/l, keskipitoinen maito, ilman tuotantotukea

*) ilman jälkilitiä

Markkamääräiset arvot ajalta ennen 1.1.1999 on muutettu euroiksi kiinteällä kurssilla, 1 euro=5,94573 markkaa

TUOTOSMÄÄRÄT, milj.kg

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Naudanliha 1)	90,5	91,4	89,8	90,7	95,8	93,3	86,7	87,2	88,6	81,9	82,1	83,0	83,5
Sianliha 1)	181,9	172,8	173,7	184,2	193,1	198,5	203,6	208,3	213,3	217,1	205,8	203,2	201,9
Siipikarjanliha	66,1	64,4	75,7	82,6	83,7	87,0	87,0	88,0	95,4	100,9	94,9	96,3	101,5
Muu liha 1,2)	1,3	1,1	1,0	1,0	0,8	0,7	0,7	0,9	1,0	1,0	1,0	1,1	1,4
Kananmunat	58,9	59,0	65,5	54,7	56,2	58,0	58,2	56,7	57,0	58,3	53,9	61,0	62,3
Maito 3)	2403,2	2450,1	2455,9	2458,3	2399,7	2377,7	2362,3	2342,7	2287,0	2243,6	2264,1	2268,2	2233,7

1) lihan tuotantoluvuissa mukana kotiteurastukset

2) lammas, hevonen

3) maito milj.litraa ml. suoramyynä ja käyttö maataloilla

KOKONAISADOT, milj. kg

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Syysvehnä	31	148	97	85	118	165	45	63	154	87	64	89	173
Kevätvehnä	223	391	392	484	561	617	756	621	642	701	823	636	801
Ruis	24	108	64	73	73	62	32	51	87	61	42	69	78
Ohra	1 568	1 985	1 786	1 739	1 697	1 725	2 103	1 972	1 984	2 129	2 171	1 340	1 514
Kaura	990	1 413	1 287	1 508	1 205	1 002	1 073	1 029	1 222	1 213	1 115	810	1 043
Peruna	760	785	733	780	617	619	743	576	702	684	755	659	673
Sokerijuurikas	1 172	1 046	1 070	1 100	892	1 064	1 181	952	673	468	559	542	676
Kuivaheinä	593	586	566	436	345	339	378	417	383	368	290	382	377
Säilörehu	6 934	7 129	6 620	6 843	6 670	7 611	6 915	5 102	8 319	8 033	7 965	8 081	7 351

HEHTAARISADOT, kg

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Syysvehnä	2 580	3 700	3 320	3 760	3 420	3 530	3 850	3 100	4 290	3 820	3 890	3 970	4 400
Kevätvehnä	2 110	3 570	3 450	3 190	3 580	3 460	3 720	3 610	3 860	3 620	4 120	3 370	3 740
Ruis	1 920	2 430	2 210	2 400	2 390	2 320	2 290	2 330	2 740	2 580	2 550	2 720	2 910
Ohra	2 700	3 550	3 290	3 330	3 210	3 240	3 540	3 500	3 720	3 640	3 860	3 210	3 510
Kaura	2 450	3 540	3 090	3 350	3 050	3 080	3 110	2 920	3 520	3 420	3 460	2 910	3 390
Peruna	23 510	24 460	24 400	26 210	21 540	22 700	25 700	20 530	25 730	26 120	28 610	26 210	27 580
Sokerijuurikas	33 670	32 550	34 370	36 070	30 950	35 090	37 870	39 940	42 180	34 520	37 710	37 120	48 010
Kuivaheinä	3 380	3 720	3 630	3 700	3 410	3 730	3 530	3 330	3 740	3 610	3 370	3 600	3 670

VILJELYALAT, 1000 ha	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Syysvehnä	11,9	40,0	29,2	22,5	34,5	47,8	11,7	20,2	36,0	22,8	16,4	22,3	39,4
Kevätvehnä	105,8	109,5	115,4	151,5	157,1	187,7	203,4	172,1	167,9	196,7	201,9	191,5	217,4
Ruis	12,3	44,6	29,0	30,4	30,7	31,0	14,3	21,8	31,7	23,6	16,4	25,2	27,1
Ohra	581,0	559,0	547,2	522,6	530,7	564,6	594,8	564,4	550,1	613,2	600,7	448,3	465,4
Kaura	403,9	399,9	422,7	451,1	425,5	371,8	345,9	353,6	361,5	372,9	342,6	296,0	323,7
Seosvilja	17,9	16,7	16,2	15,8	15,9	17,0	16,3	18,8	19,5	20,7	23,3	26,3	27,9
Herne	4,8	5,2	5,4	5,0	4,1	4,0	3,8	4,2	4,4	3,3	4,2	6,2	4,8
Peruna	32,3	32,2	30,0	29,8	28,7	29,3	28,9	28,1	27,6	26,5	26,4	25,1	24,9
Sokerijuurikas	34,8	32,2	31,1	30,6	28,8	30,7	31,3	23,9	16,0	13,6	14,8	14,6	14,1
Öljykasvit	62,5	52,5	73,1	67,5	75,0	82,6	76,9	107,9	90,2	64,5	81,0	158,1	92,0
Kuivaheinä	175,1	159,5	156,0	117,9	101,2	92,8	107,2	125,6	103,1	102,5	86,1	106,1	102,9
Säilö&tuorerehu	373,5	399,7	397,4	412,3	415,0	431,2	413,0	399,4	449,9	461,0	465,0	465,2	478,5
Laidun	113,5	117,9	93,4	95,3	102,2	86,9	91,5	87,9	89,8	80,6	78,7	77,3	75,0
Siemenviljely	9,3	9,8	12,0	12,3	11,1	9,1	8,6	10,6	11,0	11,0	10,6	10,5	10,5
Muut kasvit	26,6	28,4	26,6	27,7	30,1	35,1	44,8	65,5	63,5	54,6	56,9	70,9	70,9
Kesanto ja hvp	211,4	181,1	201,9	210,7	220,4	195,9	241,0	253,3	228,2	188,5	229,8	307,0	275,7
Muu peltoala	24,8	25,7	25,3	26,7	27,6	28,4	31,8	32,5	39,7	38,7	39,2	38,6	37,7
MAATALOUSMAA YHT.	2201,4	2217,8	2222,4	2236,0	2245,6	2253,3	2266,2	2300,5	2295,0	2296,0	2295,9	2291,9	2286,7

1.3. METSÄTALOUS

Kertomusvuonna 2011 yksityismetsätalous jatkoi toipumistaan parin vuoden takaisesta syvästä taantumasta. Metsäntutkimuslaitoksen ennakkotietojen mukaan vuoden 2011 tammi-joulukuun hakkuiden kertymä oli yhteensä yli 54 miljoonaa kuutiometriä, mikä oli noin 5 % edellisvuotista enemmän. Yksityismetsissä hakkuut lisääntyivät 7 prosentilla ja valtion ja metsäyhtiöiden metsissä hakkuiden määrä pysyi suunnilleen edellisvuoden tasolla. Kertomusvuoden hakkuista osa oli jo teollisuuden aikaisemmin hankkimaa puuvarantoa. Vuoden 2011 aikana käyty puukauppa oli edellisvuoteen verrattuna verkkaisempaa, jolloin puukauppaa vauhditettiin määräaikailla verohelpoituksilla. Pystykauppojen osuus oli 82 prosenttia metsäteollisuuden kokonaisuudesta.

Viime vuosien puukauppaa ovat luonnehtineet puumäärien ja hintojen voimakkaat suhdannevaihtelut. Vuonna 2010 reaalin kantohintataso nousi, mutta kertomusvuonna 2011 kantohinnat kääntyivät jo kesällä alamäkeen. Vuoden 2011 keskimääräinen reaalin kantohintataso jäi 5 prosenttia alemmaksi kuin vuotta aikaisemmin. Nimellishintojen rahanarvon muutokset on korjattu reaalisiksi tukkuhintaindeksillä deflatoimalla. Vuonna 2011 reaalisten kantohintojen lasku kohdistui tasaisesti kaikkiin puutavaralajeihin lukuun ottamatta koivutukkaa, jonka kantohinta pysyi lähes edellisvuoden tasolla. Sekä mänty- että kuusituksista maksettiin reaalisesti reilut 5 prosenttia alempia kantohintoja kuin vuonna 2010. Kuitupuutavaralajeissa lasku vaihteli 4 ja 6 prosentin välillä.

Määrän ja hinnan yhteisvaikutuksena bruttokantorahtulot laskivat reaalisesti pari prosenttia edellisvuodesta (deflatoitu tukkuhintaindeksillä). Kymmenen edeltäneen vuoden keskiarvosta jäätettiin 10 prosenttia. Yksityismetsätalouden bruttokantorahtulot olivat edellisvuoden tasolla, vajaat 1,6 miljardia euroa. Metsäteollisuuden ja valtion metsistä kantorahtuloja kertyi yhteensä 0,32 miljardia euroa (-11 %).

Metsäntutkimuslaitoksen ennakkotietojen mukaan yksityismetsien hehtaarikohtainen liiketulos nousi 96 euroon hehtaarilta. Nousua edellisvuodesta oli reaalisesti 5 euroa (deflatoitu elinkustannusindeksillä). Noususta huolimatta hehtaaritulos jäi vajaat 9 prosenttia kymmenen edeltäneen vuoden keskiarvosta. Länsi-Suomessa liiketulos oli 117 (+6 %), Itä-Suomessa 135 (+6 %) ja Pohjois-Suomessa 37 euroa (+10 %) hehtaarilta. Kantohintojen reaalin aleneminen puudotti puuntuotannon sijoitustuoton alle 3 prosenttiin.

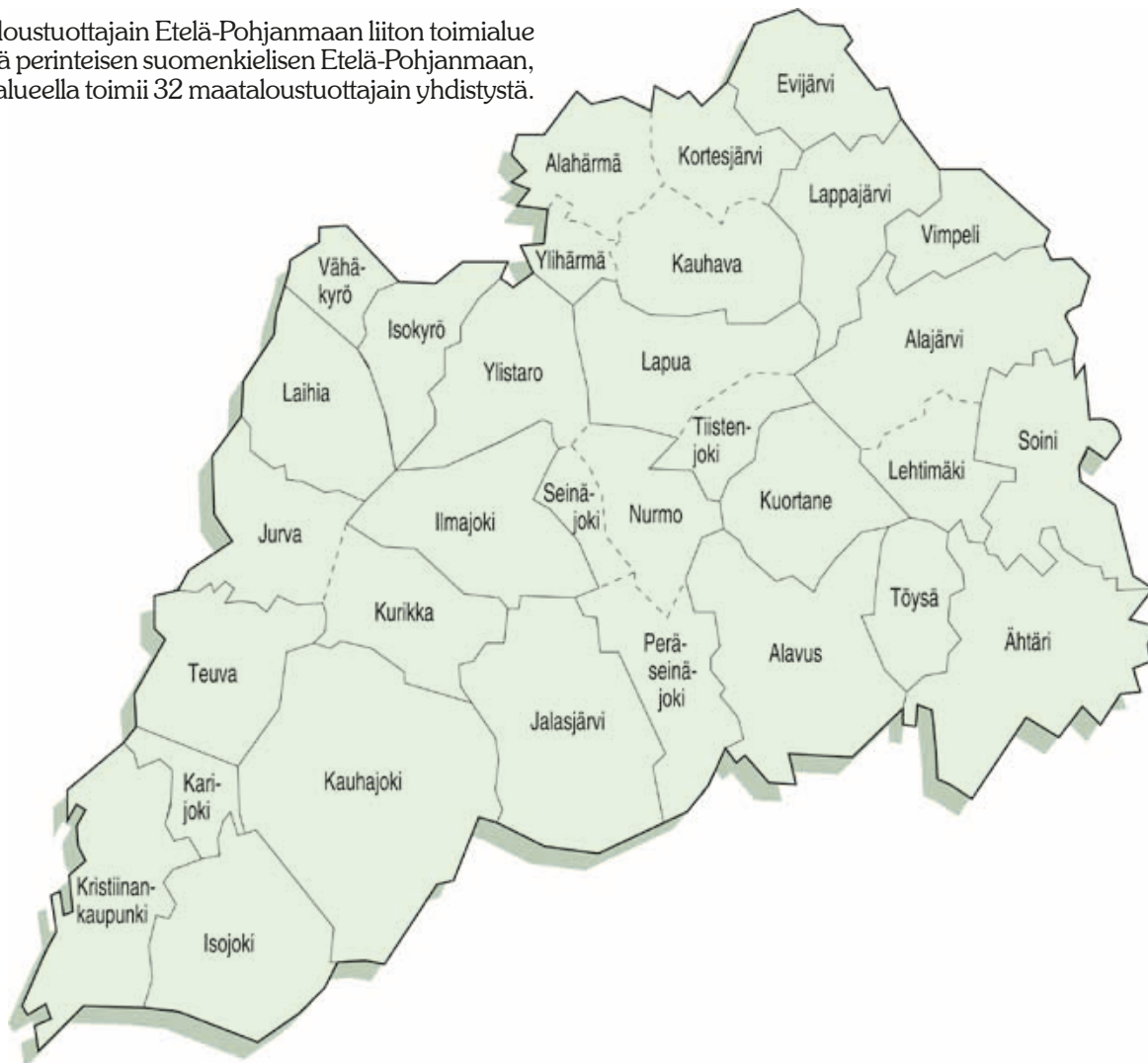
Kertomusvuonna 2011 joulukuun myrskyissä arvioidaan kaatuneen puuta lähes neljä miljoonaa kuutiometriä. Myrskytuhoja oli erityisesti Lounais-Suomessa, Häme-Uusimaalla ja Pirkanmaalla. Myrskypuiden korjuu ja kaupat menivät jo vuoden 2012 puolelle.

(Lähde: Metsäntutkimuslaitos).

2. MAATALOUSTUOTTAJAIN ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO 2011

2.1. TOIMIALUE

Maataloustuottajain Etelä-Pohjanmaan liiton toimialue käsittää perinteisen suomenkielisen Etelä-Pohjanmaan, jonka alueella toimii 32 maataloustuottajain yhdistystä.

2.2. JÄSENET

1. Kunniajäsened

Martta Ahonen	emäntä	Evijärvi
Antti Franssila	agrologi	Alajärvi
Reino Penttilä	maanviljelysneuvos	Nurmo
Simo Vaismaa	toiminnanjohtaja	Isokyrö

2. Maataloustuottajain yhdistykset (32)

Maataloustuottajain Alahärmän, Alajärven, Alavuden, Evijärven, Ilmajoen, Isojoen, Isonkyrön, Jalasjärven, Jurvan, Karijoen, Kauhajoen, Kauhavan, Kortesjärven, Kuortaneen, Kurikan, Laihian, Lappajärven, Lapuan, Kristiinan, Lehtimäen, Nurmon, Peräseinäjoen, Seinäjoen, Soinin, Teuvan, Tiistenjoen, Töysän, Vimpelin, Vähänkyrön, Ylihärmän, Ylistaron ja Ähtärin yhdistykset.

3. Manttaalikunnat (26)

Alahärmän, Alajärven, Alavuden, Evijärven, Isojoen, Isonkyrön, Jalasjärven, Jurvan, Karijoen, Kauhajoen, Kauhavan, Kuortaneen, Kurikan, Laihian, Lappajärven, Lapuan, Lehtimäen, Nurmon, Peräseinäjoen, Teuvan, Töysän, Vimpelin, Vähänkyrön, Ylihärmän, Ylistaron ja Ähtärin manttaalikunnat.

4. Osuusmeijerit (2)

Evijärven ja Härmän Seudun Osuusmeijerit.

5. Osuuskunnat (3)

Itikka Osuuskunta, Osuuskunta Maitosuomi ja Meijeriosuuskunta Milka

6. Muut yhteisöjäsenet (2)

Evijärven Peruna Oy ja Tapiola-ryhmä

2.3. HALLINTO, EDUSTAJAT JA TOIMIHENKILÖT

1. Johtokunta

	Tehtävissä vuodesta
Puheenjohtaja: Johanna Kankaanpää, Ähtäri (johtok. 2000)	2006
Varapuheenjohtaja: Harri Takala, Yihärmä (johtok. 2007)	2011
Jäsenet:	
Kai Kytölä, Jalasjärvi	2008
Sami Yli-Rahnasto, Kauhajoki	2000
Timo Kankaanpää, Ilmajoki	2008
Johanna Tuurinkoski, Ylistaro	2006
Jyrki Malm, Karijoki	2007
Marja-Leena Laakso, Vimpeli	2007
Jussi Kangas, Lapua	2011

2. Maitovaliokunta

Puheenjohtaja: Kai Kytölä
Jäsenet: Juha Vuorela, Jarmo Tohni, Jari Laukkonen, Marianne Hanhimäki, Mervi Piispanen, Jyrki Malm, Juhani Pitkäranta
Asiantuntijat: Antti Tukeva
Sihteeri: Yrjö Ojaniemi

3. Lihavaliokunta

Puheenjohtaja: Kari Yli-Ojanperä
Jäsenet: Sami Yli-Rahnasto, Tero Ojala, Esa Kaarto, Antti Yliluoma, Mauno Ylinen
Asiantuntijat: sikakerho: Tero Ojala, nautakerho: Heikki Vehkaoja, lammaskerho: Juha Annala, broileriasiantuntija: Matti Kangas
Sihteeri: Markku Mäki-Mantila

4. Kanatalousvaliokunta

Puheenjohtaja: Kari Yli-Ojanperä
Jäsenet: Mikko Aila, Tomi Oja-Nisula, Jussi Kangas, Pasi Pärnänen, Jussi Takala
Sihteeri: Anna Talvitie

5. Sosiaalipoliittinen valiokunta

Puheenjohtaja: Markku Jaakkola
Jäsenet: Pertti Saarinen, Arja Nokso, Asko Ojala, Marja-Leena Laakso
Sihteeri: Miia Kaappola

6. Maaseutunuortenvaliokunta

Puheenjohtaja: Juha Ranta
Varapuheenjohtaja: Antti Yli-Hynnälä
Jäsenet: Toni Harju, Jaakko Karhu, Ismo Karvonen, Janne Autio
Johtokunnan edustaja: Jussi Kangas
MTK:n Johtok.Maas.nuorten edustaja: Timo Kankaanpää
Sihteerit: Miia Kaappola ja Hanna Helander

7. Kuluttajatyöryhmä

Puheenjohtaja: Tommi Laine
Jäsenet: Inkeri Niemitalo, Milla Mattila, Liisa Vuorela, Päivi Koskela, Saira Mäki-Leppälä, Marja-Leena Laakso, Jussi Kangas
Sihteerit: Seija Vierula ja Hanna Helander

8. Yrittäjävaliokunta

Puheenjohtaja: Jari Kamunen
Jäsenet: Johanna Kankaanpää, Juho Anttikoski, Hannu Uitto, Ari Hyvölä, Veli-Matti Koskela, Arto Huhtala
Sihteeri: Markku Mäki-Mantila

9. Viljavalioikunta

Puheenjohtaja: Harri Takala
Jäsenet: Esa Antila, Esa Similä, Kari Vaismaa, Aulis Nuuja, Johanna Tuurinkoski, Timo Kankaanpää, Jussi Hantula
Sihteeri: Markku Mäki-Mantila

10. Työvaliokunta

Puheenjohtaja: Johanna Kankaanpää
Varapuheenjohtaja: Harri Takala
Jäsenet: Kai Kytölä, Timo Kankaanpää
Sihteeri: Yrjö Ojaniemi

11. Pohjanmaan ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta

Puheenjohtaja: Jari Laukkonen
Varapuheenjohtaja: Heikki Syri
Jäsenet: Tapio Luomala, Heimo Pirrtimäki, Martin Jakas, Henrik Östman
Asiantuntija: Lauri Pakka
Sihteeri: Yrjö Ojaniemi

MTK-Etelä-Pohjanmaan ja ProAgria Etelä-Pohjanmaan yhteiset valiokunnat:

12. Kasvintuotantovaliokunta

Puheenjohtaja: Harri Takala
Jäsenet: Reijo Toppari, Timo Erkkilä, Johanna Tuurinkoski, Jarmo Vainionpää, Mika Kuusisto, Petri Huttunen, Kari Vaismaa, Esa Similä, Arjo Kangas
Sihteeri: Henri Honkala

13. Perunavaliokunta

Puheenjohtaja: Esa Antila
Jäsenet: Timo Hautaviita, Jarmo Vainionpää, Marko Viitasaari, Mauno Ylinen, Ilpo Ulvinen, Jouni Alavillamo, Jussi Tuomisto, Henri Honkala
Sihteeri: Anna-Kaisa Jaakkola

14. Edustajat

MTK:n valtuuskunta Jari Laukkonen, Kauhava (Kortesjärvi)
 Johanna Kangastie, Kuortane
 Matti Kangas, Lapua
 Hannu Uitto, Laihia
 Johanna Kankaanpää, Ähtäri, puheenjohtaja

varalla Hannu Sippola, Kauhava
 Päivi Koskela, Kauhajoki
 Jaakko Ranto, Ilmajoki
 Pertti Vesala, Evijärvi
 Harri Takala, Ylihärmä, varapuheenjohtaja

MTK:n johtokunta, II Puheenjohtaja (Alahärmä)	Mauno Ylinen, Kauhava	Lännen Tehtaat Oy yhtiökokousedustaja varalla	Markku Mäki-Mantila, Ilmajoki Jussi Hantula, Seinäjoki
MTK:n johtokunta Nuorten edustaja	Timo Kankaanpää, Ilmajoki	Ilkka Oy yhtiökokousedustaja varalla	Markku Mäki-Mantila, Ilmajoki Yrjö Ojaniemi, Lapua
MTK:n Säätöön hallintoneuvosto	Yrjö Ojaniemi, Lapua	Atria Oyj yhtiökokousedustaja varalla	Johanna Kankaanpää, Ähtäri Kai Kytölä, Jalasjärvi
MTK:n valiokunnat		Raision Tehtaat Oy yhtiökokousedustaja varalla	Johanna Kankaanpää, Ähtäri Yrjö Ojaniemi, Lapua
- peruna	Timo Hautaviita, Karijoki	Anvia (Vaasan Läänin Puhelin) Oy yhtiökokousedustaja varalla	Yrjö Ojaniemi, Lapua Markku Mäki-Mantila, Ilmajoki
- MTK:n JK edustaja	Mauno Ylinen, Kauhava (Alahärmä)	E-P:n Elinkeinotalo yhtiökokousedustaja varalla	Yrjö Ojaniemi, Lapua Markku Mäki-Mantila, Ilmajoki
- tarkkelysperunajaosto		Hirvenkaatolupien neuvottelukunta	Timo Kankaanpää, Ilmajoki Markku Mäki-Mantila, Ilmajoki
- Evijärven Peruna	Vesa Savola, Lappajärvi	Muut mahdolliset varalla	Yrjö Ojaniemi, Lapua Markku Mäki-Mantila, Ilmajoki
- Lapuan Peruna	Ilpo Ulvinen, Lapua (Tiistenjoki)	Riistanhoitopiirin hallitus	Matti Yli-Luukko, Ilmajoki
- MTK:n JK edustaja	Mauno Ylinen, Kauhava (Alahärmä)	Sokerijuurikas- neuvottelukunta	Yrjö Kortesmäki, Seinäjoki
- vilja	Harri Takala, Kauhava (Ylihärmä)	Pohjanmaan alueen Ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta	Jari Laukkonen, Korttesjärvi
- MTK:n JK edustaja	Timo Kankaanpää, Ilmajoki	15. Tilintarkastajat	
- kylvösiemenjaosto	Esa Antila, Lapua	- KHT Tatu Huhtala,	Ernst&Young Oy
- MTK:n JK edustaja	Timo Kankaanpää, Ilmajoki	- KHT Marja Huhtala,	Ernst&Young Oy
- mallasohrajaosto	Esa Similä, Laihia	varalla	
- öljykasvijaosto	Kari Vaismaa, Isokyrö	- Tilintarkastusyhteisö	Ernst&Young Oy
- sokerijuurikas	Jussi Hantula, Seinäjoki	16. Toimihenkilöt	
- tuotantotalous	Arto Huhtala, Jalasjärvi	Yrjö Ojaniemi	agronomi, toiminnanjohtaja 1.1.2001
- vero	Hannu Uitto, Laihia	Markku Mäki-Mantila	järjestöagrologi 1.2.1980–28.2.2005
- maaseutuyrittäjä	Jari Kamunen, Kuortane	Miia Kaappola	kenttäpäällikkö 1.3.2005
- kananmuna	Pasi Pärnänen, Seinäjoki (Peräseinäjoki)	Seija Vierula	järjestöagrologi 1.9.2007
- liha		Anna Talvitie	toimistosihteri 19.2.1990
- Atrian edustaja	Esa Kaarto, Vähäkyrö	Hanna Helander	järjestöagronomi 15.9.2003- 30.4.2011 (Opintovapaalla 1.2.-30.4.2011)
- MTK:n JK edustaja (Alahärmä)	Mauno Ylinen, Kauhava		järjestöagrologi 5.9.2011 (1.2.-30.4.2011 sijaisena)
- sikajaosto	Tero Ojala, Ilmajoki		
- siipikarjalihajaosto			
- Itikan edustaja	Matti Kangas, Lapua		
- Atrian edustaja	Juha Kiviniemi, Jalasjärvi		
- Atrian edustaja	Rauno Lähteenmaa, Ilmajoki		
- Suomen Broiler- yhdistys	Petri Yli-Soini, Seinäjoki (Nurmo)		
- lammasjaosto			
- MTK:n JKedust.	Timo Kankaanpää, Ilmajoki		
- sosiaali	Miia Kaappola, Ilmajoki		
- ympäristö- ja maa- poliittinen	Jari Laukkonen, Kauhava (Korttesjärvi)		
- Maaseutunuorten			
- MTK:n JK edustaja	Timo Kankaanpää, Ilmajoki		
Maanomistajien Arviointikeskus Oy yhtiökokousedustaja varalla	Yrjö Ojaniemi, Lapua Timo Kankaanpää, Ilmajoki		
As. Oy Lakeudentorni yhtiökokousedustaja varalla	Yrjö Ojaniemi, Lapua Markku Mäki-Mantila, Ilmajoki		

2.4. LIITON JA YHDISTYSTEN JÄRJESTÄYTYMISASTEET VUODEN 2011 LOPUSSA

MTK jäsenrekisteri	Tilalukumäärät										Tiloja Yhteensä	Viljelijöitä yhteensä	Perheen- jäseniä	Muuta henkilöi.	Jäseniä yhteensä	Muutos ed. vuod.
	Peltoa, ha															
	0,01-9,99	10-24,99	25-49,99	50-99,99	100-149,99	150->	Metsätilat									
Maataloustuottajain yhdistys	20	72	73	46	13	1	74	299	320	547	4	871	-5			
ALAHÄRMÄN YHDISTYS	77	112	89	34	7	1	75	395	401	459	15	875	7			
ALAJÄRVEN YHDISTYS	71	124	97	35	11	1	58	397	399	563	10	972	-57			
ALAVUDEN YHDISTYS	17	34	43	18	2	3	50	167	174	440	8	622	13			
EVJÄRVEN YHDISTYS	28	96	111	71	24	7	129	466	466	747	27	1240	-26			
ILMAJOEN YHDISTYS	41	47	41	26	6	1	39	201	203	327	3	533				
ISOJOEN YHDISTYS	16	88	78	48	10	5	42	287	290	393	7	690	-6			
ISONKYRÖN YHDISTYS	58	100	107	98	18	9	116	506	513	727	13	1253	-6			
JALASJÄRVEN YHDISTYS	26	42	33	19	5	7	46	178	180	242	5	427	-8			
JURVAN YHDISTYS	13	19	21	18	5	2	52	130	131	186	5	322	-2			
KARIJOEN YHDISTYS	60	110	114	89	27	9	117	526	520	776	28	1324	20			
KAUHAJOEN YHDISTYS	12	42	54	41	3	4	39	195	204	228	10	442	-15			
KAUHAVAN YHDISTYS	20	53	66	32	1	3	16	191	197	490	3	690	10			
KORTESJÄRVEN YHDISTYS	57	77	51	40	4	3	134	366	373	497	24	894	7			
KUORTANEEN YHDISTYS	26	59	70	43	6	5	66	275	281	313	8	602	-79			
KURIKAN YHDISTYS	26	100	98	41	10	3	130	408	409	654	7	1070	-16			
LAIHIAN YHDISTYS	37	58	23	24	4	1	66	213	217	354	0	571	-9			
LAPPAJÄRVEN YHDISTYS	60	146	126	73	15	3	108	531	537	895	18	1450	-22			
LAPUAN YHDISTYS	3	19	17	13	1		6	59	60	48	14	122	-2			
KRISTIINAN YHDISTYS	28	22	27	11	1	3	26	118	122	177	4	303	-9			
LEHTMÄEN YHDISTYS	12	43	37	29	5	2	47	175	178	276	8	462	-6			
NURMON YHDISTYS	24	56	52	36	8	3	45	224	226	252	4	482	0			
PERÄSEINÄJOEN YHDISTYS	3	13	11	9	4	3	12	55	60	100	16	176	3			
SEINÄJOEN YHDISTYS	32	40	25	11	1		25	134	135	220	2	357	1			
SOININ YHDISTYS	50	63	53	53	5	3	51	278	281	399	15	695	-23			
TEUVAN YHDISTYS	23	41	41	19	5	2	52	183	194	307	0	501	-4			
TIJSTENJOEN YHDISTYS	41	49	34	21	4	1	17	167	167	202	5	374	1			
TÖYSÄN YHDISTYS	11	27	14	24	5		14	95	100	107	3	210	-6			
VIMPELIN YHDISTYS	18	54	40	23	4	5	17	161	166	152	4	322	-8			
VÄHÄNKYRÖN YHDISTYS	23	51	33	25	7	1	31	171	174	275	1	450	-9			
YLIHÄRMÄN YHDISTYS	24	79	99	57	7	6	54	326	328	611	12	951	15			
YLISTARON YHDISTYS	23	58	26	14	5	1	64	191	193	278	1	472	-5			
ÄHTÄRIN YHDISTYS	980	1994	1804	1141	233	98	1818	8068	8199	12242	284	20725	-247			
Yhteensä																

Tilaston jaottelu on uusi. Puhtaat metsätilat on eritelty omalla ryhmään. Ryhmässä muut henkilöt on mukana muiden henkilöjäsenten lisäksi yhdistysten kunnia-, opiskelija- ja yhteisöjäsenet. Vuonna 2011 liiton alueella oli tukia hakeneita aktiivituloja 7721 kpl.

3. LIITON TOIMINTA

3.1 YLEISTÄ

Vuosi 2011 oli liiton 94. toimintavuosi. Kertomusvuoden kuluessa tapahtui paljon sekä maatalouspolitiikassa että muillakin MTK:n jäsenkunnan kannalta keskeisillä sektoreilla. Tärkeitä vuoden 2011 maatalouspoliittisia edunvalvontakysymyksiä olivat mm. tuottajan aseman parantaminen markkinoilla, hallitusohjelmaan vaikuttaminen, valtion vuoden 2012 budjetin valmistelu, keskustelut eläinten hyvinvoinnista, tuki- ja eläinvalvontojen toteuttaminen ja seuraava EU:n maatalouspolitiikan uudistuksen valmistelu. Tuottajaliitto toimi aktiivisesti näissä kysymyksissä turvatakseen alueensa tuottajien etuja.

Maakunnallisista edunvalvontakysymyksistä vuonna 2011 korostuivat erityisesti kuluttajatyö, julkiset ruokahankinnat ja hankintarenkaiden toiminta. Lisäksi monet maa- ja ympäristöpolitiikan kysymykset työllistivät tuottajaliittoa (mm. vesienhoito-ohjelmat, haja-asutuksen jätevesiasetus ja jätehuoltomääräykset, ympäristölupakäytännöt, maankäyttökysymykset, ilmastokysymykset, suojele- ja ympäristökysymykset, tuulivoima/johtoaluekorvaukset, turvestratégia/kaavamerkinnot).

Maatalouden markkinatilanne ja hintatilanne olivat kertomusvuonna 2011 hyvin erilaiset eri tuotteilla. Viljan hintataso pysytteli syksyllä 2010 alkaneen nousun jälkeisellä suhteellisen korkealla tasolla. Viljan hinta heijastui rehujen hintoihin ja samanaikaisesti kallistuneet muut tuotantopanokset pitivät erityisesti lihasektoria ahtaalla, sillä toteutuneet tuottajahinnankorotukset eivät riittäneet kattamaan kustannusten nousua. Markkinatilanne ja tulo- ja kannattavuustilanne heijastuivat monella tapaa tuottajaliiton toimintaan. Liitto toimi aktiivisesti markkinoiden eri osapuoliin päin ja järjesti myös rivijäsenille tilaisuuksia markkinatilanteeseen liittyen. Liiton toiminnasta kerrotaan enemmän vuosikertomuksen osassa 3.4.

Muista kertomusvuonna tapahtuneista asioista ja ilmiöistä historiaan jäivät mm. lämmin ja pitkä kasvukausi, helteiden ja sateiden suuri paikallinen vaihtelu, koko vuoden jatkunut ”ilmastokeskustelu” ja ympäristökeskustelu, kevään eduskuntavaalit ”jytkyineen”, ennätyspitkät hallitusohjelmaneuvoittelut, Euroopan talouskriisin jatkuminen ja siihen liittyneet tukipaketit vakuuskeskusteluineen. Yleisen taloudellisen tilanteen kehityksestä ja maa- ja metsätalouden tuotantotilanteesta sekä toimintaympäristön tilanteesta kertomusvuonna kerrotaan tarkemmin vuosikertomuksen osassa 1.

EU:n maatalouspolitiikka

EU:n maatalouspolitiikan seuraavan, vuosia 2014-2020 koskevan uudistuksen valmistelu oli käynnissä koko kertomusvuoden. Valmistelu tulee jatkumaan vuosina 2012-2013 ja uudistus tulee voimaan aikai-

sintaan vuonna 2014. Kertomusvuoden kesäkuussa komissio antoi esityksensä EU:n tulevasta rahoituskehiksestä. Esityksessä EU:n maatalouspolitiikan rahoitus jäädytettiin nykytasolle, joka vuoteen 2020 mennessä tarkoittaa merkittävää budjetin reaalia alenemista. MTK:n tavoitteena on ollut rahoituksen säilyttäminen reaalisesti nykytasolla.

Lokakuussa 2011 komissio antoi uudistusta koskevat lakiesitykset. Esitykset koostuvat 7 eri asetuksesta. Komissio on ilmoittanut tavoittelevansa uudistuksella elinvoimaisen elintarviketuotannon ylläpitämistä, luonnonvarojen kestävää käyttöä ja tasapainoista alueellista kehitystä. Komissio säilyttäisi järjestelmässä kaksi pilaria, joista suorat CAP-tuet ovat edelleenkin ensimmäisessä pilarissa. Esityksen mukaan CAP-tukeen tulisi kaikille jäsenmaille pakollinen vihreä tukiosa. Siihen sisältyisi ”viherryttämistä”, kuten esim. pysyvä laidun, vihreä kasvipeitteisyys, viljelykierto ja ekologinen kesannointi.

MTK:n näkemyksen mukaan viherryttämiseen liittyvä kolmen kasvin viljelyvaatimus on vaikeasti toteutettavissa Suomen pohjoisissa olosuhteissa. MTK pitää myös erityisten ekologisten alueiden vaatimusta kyseenalaisena. Ehdotus sotii voimakkaasti maailmanlaajuisista ruoantuotannon kasvuntarvetta ja eurooppalaisen tuotannon kilpailukykyä vastaan. Ruoantuotannossa tarvitaan vihreää kasvua, ei lisää rajoitteita ja byrokratiaa.

Kannanotoissaan MTK on tuonut myös selvästi esille, että komission ehdotuksessa ei kiinnitetä riittävästi huomiota viljelijöiden tulojen parantamiseen, päinvastoin, muun muassa ehdotukset ykköspilarin viherryttämisestä lisääisivät merkittävästi viljelijöiden kustannuksia ja monimutkaistaisivat maataloushallintoa.

EU:n maatalouspolitiikan uudistuksen valmistelu oli esillä järjestön kaikilla tasoilla ja liiton alueella asiaa käsiteltiin mm. yhdistysten kokouskierroksella. Keskusteluissa esille nousivat mm. viherryttämiseen liittyvät ongelmakohdat sekä ympäristötuen jatkon turvaaminen.

Eduskuntavaalit ja hallitusohjelma

MTK ja tuottajaliitot toimivat kertomusvuonna aktiivisesti eduskuntavaaleihin liittyen. Järjestössä haluttiin nostaa vaalikeskusteluun mukaan maaseudulle tärkeitä kysymyksiä sekä aktivoida maaseudun väestöä osallistumaan vaaleihin. MTK julkisti ”vihreää kasvua maalle” – vaaliteemansa ja näitä kysymyksiä käsiteltiin useissa eri vaalitulaisuudessa. Liitto järjesti ”vihreää kasvua maalla” -vaalitulaisuuden 23.3.2011 Seinäjoella. Myös muutamat yhdistykset järjestivät omia paikallisia tilaisuuksia.

Vaalien jälkeen MTK:n vihreän kasvun –tavoitteita pyrittiin saamaan mukaan uuden hallituksen hallitus-

ohjelmaan. Myös liitto oli asiassa aktiivinen ja uudet vaalipiirin kansanedustajat tavattiin kesäkuussa 2011. Hallituksen muodostaminen ja hallitusohjelman koostaminen kesti ennätyskauan. Maaseudun ja maatalouden näkökulmasta hallitusohjelmaan kirjatut leikkaukset ja veronkiristykset olivat kuitenkin raskas pettymys viljelijöille ja maaseudun muille yrittäjille. Myönteistä kuitenkin oli, että MTK:n esittämiä ”vihreän kasvun” useita tavoitteita oli kuitenkin kirjattu hallitusohjelmaan yleisellä tasolla. Lisäksi maa- ja metsätalousmaata uhannut kiinteistövero sekä esillä ollut metsätilamaksu ja myel-maksujen kiristys saatiin estettyä. MTK:n totesi, että leikkaukset ja veronkiristykset heikentävät suoraan viljelijöiden tuloja ja mahdollisuuksia parantaa kilpailukykyä ja rapauttavat jo muutenkin huonoa maatalouden kannattavuutta.

Syksyn budjettiriihi ja maaseututupo

Kataisen hallituksen hallitusohjelmaan kirjatut leikkaukset ja veronkiristykset joutuivat uuden hallituksen budjettiriihessä syksyllä 2011 uudelleen puntariin. Euroopan finanssikriisin myötä romahtaneet kasvunusteet ja valtion talouden tilanne toivat uusia paineita valtion budjetin laadintaan. Hallitus esitti yhteensä 90 miljoonan euron leikkausta maa- ja metsätalousministeriön pääluokkaan. MTK edellytti esitysten perumista eduskuntakäsittelyssä. MTK:n mukaan merkittävä osa leikkauksesta leikkaa suoraan viljelijöiden, metsänomistajien ja muiden maaseutuyrittäjien tuloja. MTK luovutti vaatimuksensa eduskuntaryhmien edustajille lokakuussa eduskuntatalon edessä järjestetyssä mielenilmaisussa.

Budjettileikkausten ja tilanteen korjaamiseksi MTK esitti hallitukselle ”maaseututupon” tekemistä. ”Maa-

seututupo” liittyi tilanteeseen, jossa Kataisen hallitus ja keskeiset työmarkkinajärjestöt tekivät lokakuussa raamisopimuksen, jossa hallitus lupasi varsin huomattavan vastaantulon, mikäli tulevissa palkkaratkaisuissa pysytään raamisopimuksen rajoissa. Raamisopimuksen ja erityisesti hallituksen vastaantulon ulkopuolelle jäivät kuitenkin kokonaan kymmenet tuhannet maa- ja metsätalousyrittäjät ja maaseudun pienyrittäjät.

Vaikka osa MTK:n ”maaseututupo”-esityksistä tarkoittikin hallituksen esittämien budjettileikkausten perumista tai kompensoimista, osa MTK:n esityksistä koski keinoja, joilla huolehdittaisiin pidemmällä tähtäimellä kansallisesta ruokaturvasta, elintarvikeketjun työpai-koista, uusiutuvan energian saannista ja puumarkkinoiden toimimisesta. MTK:n esityksessä oli kysymys välittömistä toimenpiteistä, jotta kansallinen ruokaturva, elintarvikealan työpaikat, uusiutuvan energian saanti ja puumarkkinoiden toimivuus varmistettaisiin paremmin. Tilanteesta pyrittiin antamaan kansanedustajille oikeaa tietoa ja liitto tapasi vaalipiirin kansanedustajat marraskuussa 2011. Tuottajajärjestön toimet tuottivatkin tulosta, sillä raamiratkaisun yhteydessä sovittiin energiaveron palautuksen jatkumisesta maa- ja puutarhataloudessa. Lisäksi päätettiin selvittää maatalousyrittäjien työhyvinvointia ja maatalouden tuotantorakennusten kiinteistöveron keventämistä.

Kansallisen tuen ratkaisu

Kertomusvuoden 2011 lopulla tuottajajärjestöt ja valtio kävivät neuvotteluja vuoden 2012 kansallisesta tuesta. Neuvotteluissa MTK ei hyväksynyt ratkaisua sika- ja siipikarjan osalta, eli kansallisen tuen voimasta leikkausta koko maassa. Tämän torjumiseksi MTK esitti syyskuussa maatalouskomissaari Ciolok-

Sika- ja siipikarjatuet kokivat kertomusvuonna myllerrystä, jolloin valtio päätti niiden kovista leikkauksista.

selle, että Etelä-Suomen sika- ja siipikarjatalouden kansallisen tuen leikkauksesta on luovuttava ja tuki on maksettava vuoden 2011 tasoisena lisäksi myös vuosina 2013-2014. Sama vaatimus esitettiin maatalousministeri Koskisellem. Koska MTK:n tavoite ei toteutunut, järjestö ei hyväksynyt kansallisen tuen ratkaisua tältä osin. Valtio päätti yksipuolisesti sika- ja siipikarjatukien leikkauksesta AB-alueella komission päätöksen mukaisesti ja leikkasi C-alueen tukea 2/3-osaa AB-alueen leikkauksesta. Muiden tukien osalta muutokset olivat hyvin pieniä eli käytännössä tuet maksetaan perunaa lukuun ottamatta saman tasoisina kuin vuonna 2011.

Investointituet ja Makeran tilanne

Vuoden 2011 lopulla tehtiin ratkaisuja vuoden 2012 investointitukia koskevasta lainsäädännöstä. Pääosin tukikohteet ja ehdot pysyivät ennallaan, mutta suuri muutos oli luopuminen lypsykarjatalouden investointeihin liittyvästä maitokiintiövaatimuksesta. MTK:n mielestä vaatimus olisi pitänyt säilyttää edelleen, koska EU:n komissiossa valmistellussa olevan ns. maitolain mahdollisuuksia ei oltu vielä ehditty arvioida. Valtio teki kuitenkin tältä osin yksipuolisen ratkaisun. Sika- ja siipikarjataloudessa laajennusinvestointien tuen myöntämistä päätettiin jatkaa entisillä ehdoilla. Vuodelle 2012 asetetaan uusi enintään 33 000 lisäeläinpaikan kiintiö, jossa eri eläinlajit otetaan huomioon oman kertoimensa mukaisesti. Sika- ja lihasiipikarjatalouden investoinnit rahoitetaan jatkossa maaseudun kehittämisohjelman varoista, mikä edellyttää vielä komission hyväksyntää ohjelman muutosesitykseen. Kanataloudessa siirtymäaika kanojen häkkien korvaamiseksi virikehakeillä päättyy vuoden 2011 lopussa. Siirtymäajan päättymisen ja alan kilpailutilanteen vuoksi tukea ei jatkossa myönnetä kanatalouden investointeihin.

Kertomusvuonna suuri pettymys oli, kun hallitusohjelman ja budjettileikkausten seurauksena Makeraan ei tehdä vuonna 2012 rahastoa turvaavia budjettisiirtoja. Aikaisempina vuosina Makeran pääomasta on pidetty huolta vuotuisilla budjettisiirroilla. Mikäli budjettisiirtoja ei tehdä, Makerasta loppuvat rahat muutaman seuraavan vuoden kuluessa.

Lihamarkkinoiden tilanne

Kertomusvuotta 2011 leimasi jo neljättä vuotta kestänyt lihantuotannon vaikea tilanne. Maatilojen tulo- ja kannattavuuslukemat olivat niin alhaisissa luvuissa, että MTK ja tuottajaliitot varoittelivat jo lihantuotannon perusteiden romahtamisella. Alkuvuodesta sianlihaa oli Euroopassa paljon pakkasvarastoissa mm. Saksan dioksiinikriisin vuoksi ja sianlihan hinnat olivat alamaissa. Liitto esittikin helmikuussa 2011 MTK:lle liha-alan kriisikokouksen järjestämistä. Ministeri Anttila kutsui helmikuussa liha-alan toimijoita koolle käsittelemään lihasektorin tilannetta. MTK vaati, että kaupan ja lihateollisuuden on kannettava vastuunsa suomalaisen lihantuotannon kannattavuuden parantamisessa. Myös lihan kasvanutta tuontia ja alkuperämerkintöjen hämärtämistä paheksuttiin.

Liitossa katsottiin, että asiassa tarvitaan myös maakunnallisia järjestöllisiä toimia. Liitto kutsui huhtikuussa 2011 koolle alueellisen liha-alan kriisikokouksen. Siinä käytiin liha-alan tilannetta perusteellisesti läpi ja haettiin ratkaisukeinoja tilanteeseen. Vastaavia tilaisuuksia järjestettiin vuoden kuluessa myös monessa muussakin maakunnassa. Myös järjestön valiokunnat niin liitoissa kuin valtakunnan tasollakin pitivät vuoden mittaan monta kokousta tilanteeseen liittyen. MTK:n lihavalioekuntien ja -jaostojen yhteiskokous vaati lokakuussa mm. HK Ruokatalolta ja Atrialta sekä niissä päätäntävaltaa käyttäviltä osuuskunnilta nopeita toimenpiteitä tuottajahinnan ja lihantuottajien markkina-aseman vahvistamiseksi. Samalla elintarvikeketjulta vaadittiin reilua kuluttajan maksaman hinnan jakautumiseen elintarvikeketjussa. ”Tilanne on kestävä, jos lihantuotantotilojen kustannusten nousua ei saada siirrettyä hintoihin tuottajalle saakka”, kokouksessa todettiin.

Tuottajan aseman parantaminen markkinoilla

Alkutuottajan asema markkinoilla oli esillä koko kertomusvuoden ajan niin EU-tasolla kuin kotimaassakin. Komissio esitti EU:n maatalouspolitiikan uudistuksessa tuottaja- ja toimialaorganisaatioiden kattavuutta laajennetaan aikaisemmista hedelmä- ja vihannesaloista lähes kaikkiin tuotannonaloihin. EU:n maitoasetuksessa esitettiin tuottaja- ja toimialaorganisaatioiden perustamista maitosektorille viljelijän neuvotteluaseman parantamiseksi elintarvikeketjussa. Maitoasetuksen lopullinen hyväksyminen EU-parlamentissa ja ministerineuvostossa tapahtui vuoden 2012 alkupuolella.

MTK on jo pitkään vaatinut, että kaupan vahvaan asemaan elintarvikeketjussa tulisi puuttua ja siten parantaa tuottajien asemaa. Syksyllä 2011 Pellervon taloustutkimus PTT ja MTT Taloustutkimus laativat selvityksen elintarvikeketjusta ja sen eri toimijoiden rahavirtaosuuksista. Selvitys osoitti, että viljelijän osuus kuluttajan eurosta on vuosi vuodelta alentunut ja kaupan osuus lisääntynyt. Myös Kilpailuvirasto aloitti keskittyneitä elintarvikekauppaa koskevan selvityksen tekemisen sen julkistamisen jäädessä kuitenkin vuoden 2012 puolelle. MTK ja tuottajaliitot vaativat, että kuluttajan ruoasta maksaman hinnan on jatkossa ja kauduttava nykyistä oikeudenmukaisemmin kaupan, elintarviketeollisuuden ja maataloustuottajien kesken. Lisäksi vaadittiin elintarvikkeiden hinnoitteluun läpinäkyvyyttä ja alkuperämerkintöihin avoimuutta.

Ruokakeskustelu ja kuluttajatyö

Elintarvikemarkkinoiden toimivuuteen ja tuottajan asemaan haettiin parannuksia kotimaisuus- ja kuluttajatyön avulla järjestön kaikilla tasoilla. Liitto toimi aktiivisesti mm. kuntien ja hankintarenkaiden vastuuhenkilöiden informoimiseksi. Liitto kannusti alkuvuodesta Seinäjoen kaupunkia uudistamaan hankintastrategiansa. Maaliskuussa liitto järjesti seminaarin julkisista hankinnoista vastaaville kuntien päättäjille. Muita merkittäviä toimia liiton kuluttajatyön saralla olivat mm. 5.4.2011 järjestetty kauppatempaus ja elokuussa järjestetty lähiruokaviesti. Tarkemmin liiton

Lähiruokaviestin kolmas päivä pyörähti liikkeelle Seinäjoen torilta.

toiminnasta kotimaisuus- ja kuluttajatyössä on luettavissa vuosikertomuksen luvusta 3.4.

Eläinten hyvinvointikysymykset

Kertomusvuonna jatkui edelleen yleinen keskustelu eläinten hyvinvoinnista. MTK korosti, että tiloilla ja koko elintarvikeketjussa on tehty paljon työtä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Kertomusvuonna julkistetun eläinten havainnointiin perustuvan tutkimuksen mukaan suomalaiset siat voivat selkeästi paremmin kuin lajitoverinsa Keski-Euroopan vertailumaissa. Vuodesta 2010 lähtien sianlihan tuottajat ja lihahteollisuus ovat kehittäneet eläinten hyvinvoinnin ja vastuullisen tuotannon mittareita ja vähimmäisvaatimuksia sekä alan tutkimustoimintaa. Sianlihan tuottajille ja eläinlääkäreille on järjestetty laajat koulutuskiertueet ja alan sisäiseen tiedotukseen on lisätty resursseja. Myös eläinlääkärikäynnin sisältöä on kehitetty.

Kertomusvuoden lopulla keskustelu eläinten hyvinvoinnista kuitenkin sai lisää vettä myllyyn, kun ns. eläinaktivistit julkaisivat uusia salaa kuvattuja videoita sikatiloilta. Videossa esitettiin sianlihantuotantoa hyvin epäedullisessa valossa ja aktivistit ilmoittivatkin, että heidän tarkoituksenaan on vähentää tai jopa lopettaa lihan-syönti ja -tuotanto Suomessa. MTK toi keskustelussa esille, että kuvamateriaali ei anna oikeaa kokonaiskuvaa lihantuotannosta ja eläinten kohtelusta. MTK myös korosti, että eläinsuojelusäädösten rikkomuksia ei tule hyväksyä vaan niihin tulee puuttua välittömästi. Mutta tuottajille tulee myös tarjota tukea työssä jaksamiseen. Taustalla voi olla taloudellisia ja työssä jaksamisen ongelmia, jotka ovat tällä hetkellä valitettavaa arkipäivää monella suomalaisella kotieläintilalla.

Yksi ongelma eläinten hyvinvointikeskusteluun liittyen on, että kotimaassa tehdyt toimet eläinten hyvinvoin-

nin lisäämiseksi eivät näy parempana tuottajahintana. Markkinoille tulee ulkomailta alhaisempien normien mukaan tuotettuja tuotteita, jotka polkevat kotimaan hintatasoa. Kotimaan tiukemmat normit kuitenkin nostavat suomalaista tuotantokustannustasoa, jolloin kilpailuasetelma on epäterve. Kustannuksia nostavia määräyksiä tulee mm. rakentamismääräyksistä, eläinten hyvinvointimääräyksistä, häkkidirektiivistä, sikadirektiivistä jne, joiden toimeenpano Suomessa on viety tiukasti läpi. Samalla lihantuotannon kannattavuus on erittäin heikkoa.

Eläinvalvonnat ja kotieläintalouden lupakysymykset

Kertomusvuonna 2011 liitto oli aktiivinen, että kotieläintiloja hiertäneet ongelmat eläinvalvonnoissa ja kotieläintalouden lupakysymyksissä saataisiin oikaistua. Ongelmia aiheuttaneita kysymyksiä olivat tiukentuneiden valvontamääräysten lisäksi uusi käytäntö, jossa valvoja voi tulla tilalle ennakkoon ilmoittamatta. Lisäksi joidenkin valvojen käyttäytyminen ja viljelijöitä syllistävä asenne koettiin ongelmaksi. Tilannetta kiristi se, että pienistäkin puutteista saattaa seurata tuhansien eurojen sanktiot ja jopa syytteet eläinsuojelurikkomuksista. Kertomusvuonna saatiinkin järjestettyä neuvottelut, joiden perusteella Länsi- ja Sisä-Suomen Aluehallintovirasto (AVI) perusti ”tilavalvontafoorumin”. Tilavalvontafoorumissa tuottajaliittojen edustajat käsittelevät yhdessä viranomaisten kanssa tilavalvontojen ja lupakysymysten kipukohtia.

Ympäristökysymykset

Haja-asutusalueiden jätevesiasetuksesta muodostui yksi niistä kansalaisia hiertäneistä yhteiskunnallisista kysymyksistä, jotka todennäköisesti vaikuttivat myös kevään 2011 eduskuntavaalien tulokseen. Epäonnis-

tuneeseen jätevesiasetukseen kohdistuneen perustelun kritiikin vuoksi hallitus joutui vielä ennen kevään eduskuntavaaleja muuttamaan jätevesiasetusta lievemmäksi. Uusi asetus astui voimaan 15.3.2011. Uudessa asetuksessa normaalitasoksi on asetettu vuoden 2004 asetuksen lievennetty vaatimustaso. Rantojen läheisyydessä ja herkästi pilaantuvilla alueilla kuntia ohjataan noudattamaan aikaisempaa vaatimustasoa. Uuden asetuksen myötä parannustoimenpiteille annettiin myös kaksi vuotta lisää aikaa.

MTK katsoi, että hallitus korjasi asiaa oikeaan suuntaan. Samalla MTK kuitenkin muistutti, että ympäristöhallinnon toimintatapa ja monet käytännöt eivät noudata perustuslain henkeä. Näistä esimerkkinä ovat mm. kunnalliset ympäristönsuojelumääräykset, ympäristölupiin ja moniin viranomaisohjeistuksiin liittyvät ongelmakohtat.

Liiton alueella oli kertomusvuonna käynnissä suoselvitys-hanke, jossa kerättiin tietoa soiden luontoarvoista ja turvevaroista maakuntakaavoitusta varten. Vaikka muodollisesti kaavoituksessa käytettävät luontoarvomerkinnät eivät tarkoita suojelua (toisin kuin S tai SL-merkinnät), käytännön lupamenettelyssä luontoarvomerkinnät voivat johtaa lupien eväämiseen ilman käypää korvausta maanomistajille. Liitto yritti kertomusvuoden aikana vaikuttaa, että maakuntakaavoituksesta ei tulisi uutta suojeluelementtiä. Liiton näkemyksen mukaan soiden suojelun tulisi perustua ensisijaisesti valtakunnalliseen soidensuojeluohjelmaan, jossa määritettäisiin suojelulle asialliset perusteet ja osoitettaisiin maanomistajille käyvät korvaukset suojelusta. Paras vaihtoehto olisi vapaaehtoinen suojelu Metson tapaan.

Ilmastoneuvottelut

Kansainvälisissä ilmastoneuvotteluissa Etelä-Afrikan Durbanissa hyväksyttiin joulukuussa 2011 tiekartta kohti maailmanlaajuisesta ilmastopöytäkirjasta. Suomen osalta ratkaisussa käännettiin tosiasiat pääläelleen. Tulevalla sopimuskaudella 2013 alkaen metsäpinta-alan vähenemistä ei voi enää kompensoida metsien hiilinielulla. Hiilinielu syntyy, mikäli puuston kasvu on puuston poistumaa suurempi ja Suomessa kasvu on kymmeniä miljoonia kuutiometriä poistumaa suurempi vuosittain.

Toinen uhka liittyy maatalouden mukaantulon sopimukseen. Toistaiseksi maatalouden ilmastotoimien ja hiilitaseiden mukaan ottaminen päästötarkasteluun on vapaaehtoista. Uhkana on, että metsän tapaan tässä käännetään tosiasiat poliittisista syistä pääläelleen. MTK:n kriittiset kannanotot Durbanin sopimuksesta käynnistivät kuitenkin laajan keskustelun Suomessa metsien hiilinielusta. Sen seurauksena hallitus on päättänyt aloittaa neuvottelut EU:n kanssa Suomen kokeimien vääryyksien korjaamisesta.

Ilmastokeskustelu näkyi myös liiton toiminnassa monella tapaa. Ilmastokysymykset nousivat kertomusvuonna esille mm. haja-asutusalueiden rakentamiseen, maankäyttöön, kaavoitukseen, palvelujen keskittämiseen, ympäristönsuojeluun, turpeenkäyttöön jne liittyvissä edunvalvontakysymyksissä. Liitto osallistui moniin asiaa sivunneisiin tilaisuuksiin ja työryhmiin, mm. Seinäjoen seudun ilmastostrategiatyöryhmään.

WTO-neuvottelut

Kertomusvuonna maailmankaupan vapauttamiseen tähtäävät WTO-neuvottelut ”junnasivat” edelleen paikallaan. WTO-neuvottelujen pysähtyneisyyteen vaikutti osaltaan myös Euroopan finanssikriisi. Vuoden 2011 suuri WTO-utinen kuitenkin oli, kun Venäjä hyväksyttiin joulukuussa WTO:n jäseneksi viimeisenä suuren talousmaana. Neuvotteluprosessi kesti peräti 18 vuotta. Venäjän duuman on tarkoitus ratifioida WTO-sopimus viimeistään heinäkuussa 2012. Venäjän jäsenyyden arvellaan tuovan myös Suomen taloudelle kasvumahdollisuuksia.

MTK:n näkemyksen mukaan maatalous sopii huonosti vapaakauppaan. MTK katsoi, että EU:n ei tule tehdä kaupan vapauttamisessa sellaisia myönnytyksiä, jotka uhkaavat viljelijöiden tulokehitystä ja tuotannon harjoittamisen edellytyksiä Suomessa ja Euroopassa.

Viljelijöille uusi maailmanjärjestö

Maanviljelijöiden maailmanjärjestö IFAP ajautui varakkoon syksyllä 2010 ja lopetti toimintansa ulkopuolisen rahoituksen päättyessä. Samalla lähtivät käyntiin uuden maatalousjärjestön perustamissuunnitelmat. Uusi järjestö, World Farmers' Organisation, piti ensimmäisen yleiskokouksensa syyskuussa 2011 Etelä-Afrikassa. Uusi järjestö sai kokouksessa säännöt ja sille valittiin ensimmäinen hallitus.

Järjestöllisiä kysymyksiä

Kertomusvuonna 2011 jatkui järjestön sisäinen keskustelu järjestön kehittämisestä ja mahdollisista organisaatiomuutoksista. Liitoille ja yhdistyksille esiteltiin erilaisia malleja ja sääntömuutosehdotuksia järjestön organisaation ja jopa päätösvaltasuhteiden muuttamisesta. Liiton johtokunta käsitteli näitä kysymyksiä lähes jokaisessa kokouksessaan vuonna 2011. Lisäksi keskusliitto järjesti useita tilaisuuksia, seminaareja, kokouksia ja työpajoja aiheeseen liittyen.

Läntisen Suomen alueella toimivat tuottajaliitot tekivät MTK:n syksyn valtuuskuntaan 2011 oman esityksensä järjestön kehittämisestä. Kun liittojen tekemä esitys oli lopulta otettu olennaiselta osin huomioon MTK:n johtokunnan esityksessä valtuuskunnalle, asian katsottiin etenevän liittojen haluamaan suuntaan. Tuottajaliittojen näkemys järjestön kehittämisessä lähtee jäsenten etujen huolehtimisesta, kolmiportaisuuden säilyttämisestä toiminnan kehittämisestä.

Kertomusvuoden aikana liiton järjestötyössä panostettiin yhdistysten toimintaedellytysten parantamiseen ja kiinnitettiin huomiota yhdistysten talouteen ja järjestöasioiden hoitoon. Jäsenten hankintaan ja jäsentietojen oikeellisuuteen kiinnitettiin erityistä huomiota. Pinta-alatietojen, jäsenmaksuperusteiden ja jäsenmaksujen hallinnassa käytettiin järjestön ”nettirekisteriä”.

Liitto esittää parhaat kiitokset kaikille järjestön jäsenille ja viljelijöiden hyväksi työtä tehneille luottamushenkilöille.

3.2. KOKOUKSET

YLEISET KOKOUKSET

Kevätkokous

Liiton kevätkokous pidettiin Seinäjoki-salissa 16.4.2011. Kokoukseen osallistui noin 150 henkilöä, joista virallisia edustajia oli 117. Tuottajayhdistyksistä oli 113 kokousedustajaa ja lisäksi paikalla oli jäsenosuuskunnista 4 kokousedustajaa. Kokouksessa ajankohtaisista asioista alusti MTK:n 3. puheenjohtaja Markus Eerola.

Kokouksen avasi liiton puheenjohtaja emäntä Johanna Kankaanpää. Avauspuheessaan Kankaanpää käsittelee lihamarkkinoiden kriisiä, alkutuottajan heikkoutta asemaa markkinoilla, huhtikuussa pidettyä kauppamapausta sekä järjestön kotimaisuus- ja kuluttajatyötä. Lisäksi Kankaanpää nosti esille tuottaja- ja toimialaorganisaatiolain tarpeen ja kannusti kokousväkeä äänestämään eduskuntavaaleissa. Puheensa lopuksi Kankaanpää kertasi myös liiton näkemyksen ammattikorkeakoulun tulevaisuudesta: Liitto pitää tärkeänä että luonnonvaraopetuksen ammattikorkeakouluopetus säilytetään Ilmajoella ja Ähtärissä. Ala tarvitsee käytännön osaajia ja opetukseen tulee sisältyä jatkosakin riittävästi käytännön harjoituksia.

Erkki Holkko kiitti kaikkien kunniamerkkien saaneiden puolesta.

Avauspuheenvuoron jälkeen puheenjohtaja Johanna Kankaanpää ja toimistos sihteeri Seija Vierula jakoivat Tasavallan Presidentin viime itsenäisyyspäivänä myöntämät kunniamerkit: Erkki Holkolle Suomen Leijonan Ansioristi (SL Ar) ja Rauno Annalalle, Esko Heinäheimolle ja Matti Ranta-Aholle Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitalit kultaristein (SVR MI kr). Erkki Holkko kiitti mitalien saajien puolesta.

Tämän jälkeen kokouksessa palkittiin Kyösti ja Saara Marttilan tila Jalasjärveltä työpaikalla tapahtuvan oppimisen hyvänä esimerkkitilana. Kunniakirjan ja palkinnon luovuttivat Koulutuskeskus Sedun toimialajohtaja Juhani Kurjenluoma ja liiton puheenjohtaja Johanna Kankaanpää. Palkinnon vastaanotti tilan puolesta Kyösti Marttila. Hän totesi kiitospuheessaan palkinnon olevan kannustava myös muille harjoittelutiloille.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Tommi Laine Isokyröstä ja sihteeriksi toiminnanjohtaja Yrjö Ojanieni. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Kyösti Anttila Jalasjärveltä ja Jaakko Ranto Ilmajoelta.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin isokyröläinen Tommi Laine.

Sääntömääräisinä asioina kokouksessa esiteltiin johtokunnan kertomus edellisen vuoden toiminnasta sekä tilinpäätös. Vuoden 2010 tilinpäätös vahvistettiin ja johtokunnalle ja tilivelvollisille myönnettiin tileistä vastuuvapaus.

Ajankohtaisista asioista alustuksen pitänyt MTK:n 3. puheenjohtaja Markus Eerola nosti puheenvuoronsa aluksi esille pitkän tähtäimen näkymät. Globaalien muutosten seurauksena oman elintarviketuotannon ja uusiutuvan energian merkitys tulee kasvamaan.

Eerola korosti, että tässä tilanteessa on tärkeää huolehtia myös maan kasvukunnosta ja ravinteiden tehokkaasta hyödyntämisestä. Tässä asiassa maatalouden ympäristötukijärjestelmällä on ollut tärkeä merkitys. Eerolan mukaan Suomen ympäristötukiohjelma on ollut hyvin kattava, mutta valitettavasti myös varsin monimutkainen ja byrokraattinen. Sen avulla on kuitenkin saavutettu erittäin hyviä tuloksia.

Puheenvuorossaan Eerola kävi hyvin perusteellisesti läpi myös maatalouden ja elintarvikemarkkinoiden kehitystä ja nykytilannetta. Esille nousivat mm. hinta- ja tulokehitys sekä elintarvikkeiden osuus kuluttajan rahamenoista. Eerolan mukaan hintavaihtelua tulisi pystyä vakauttamaan ja tuottajahintatasoa nostamaan vastaamaan paremmin kustannuksia (ja eurooppalaista tasoa). Valitettavasti elintarvikeketjussa tuottajan osuus on supistunut niin Suomessa kuin muissakin maissa ja erityisesti kaupan osuus kasvanut. Eerola selvitti, että tilanteen parantamiseksi MTK on esittänyt vähittäiskaupalle valvojaa, jollainen on jo Britanniassa. Lisäksi tarvitaan laki tuottaja- ja toimialaorganisaatioista. Lisäksi Eerola käsittelee valmistelussa olevan EU:n maatalouspolitiikan uudistuksen peruskysymyksiä ja toi esille MTK:n tavoitteet niihin liittyen.

Alustuksen jälkeen käytiin yleiskeskustelu. Liiton kunniajäsen Antti Franssila Alajärveltä vaati MTK:lta

kovempia otteita, että turvattaisiin viljelijöiden tulotaso myös Suomessa, missä olemme kärsineet heikosti toimivista markkinoista ja epäoikeudenmukaisesta EU-mekanismista. Kansanedustaja Lasse Hautala kommentoi tuottajaorganisaatiolain käsittelyä hallituksessa ja korosti, että vaalituloksella on merkitystä, miten asia saadaan seuraavan hallituksen ohjelmaan. MTK:n johtokunnan 2. puheenjohtaja Mauno Ylinen selvitti käyttämässään puheenvuorossa nautasektorin tukikysymyksiä. MTK on laatinut yhteenvetdon siitä, miten tukijärjestelmän muutokset ovat vaikuttaneet tukisummiin ja niiden jakautumiseen.

Syyskokous

Liiton syyskokous pidettiin Seinäjoki-salissa 12.12.2011. Kokoukseen osallistui yhteensä noin 190 henkilöä, joista virallisia edustajia oli 164 henkeä. Tuottajayhdistyksistä kokousedustajia oli 160 ja lisäksi paikalla oli yksi maantääläkunnan edustaja ja 3 edustajaa jäsenosuuskunnista. Kokouksessa ajankohtaisista asioista alusti johtaja Seppo Aaltonen MTK:sta.

Kokouksen avasi liiton puheenjohtaja emäntä Johanna Kankaanpää. Avauspuheessaan Kankaanpää käsitteli ajankohtaisia edunvalvontakysymyksiä ja järjestäasioita.

Avauspuheenvuoron jälkeen puheenjohtaja Johanna Kankaanpää jakoi maataloustuottajayhdistysten toimintakilpailun palkinnot. Kilpailussa parhaina palkittiin Kauhajoki, Alahärmä ja Evijärvi.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Erkki Holkko Töysästä ja sihteeriksi liiton toiminnanjohtaja Yrjö Ojaniemi. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Juha Nikkola Ilmajoelta ja Hannu Pirttinen Korttesjärveltä.

Sääntömääräisinä asioina syyskokouksessa käsiteltiin aluksi luottamushenkilöiden kulukorvaukset ja palkkiot vuodelle 2012, jotka hyväksyttiin yksimielisesti esityksen mukaisina. Johtokunnan jäsenten vaalissa erovuorossa olivat Johanna Kankaanpää Ähtäristä, Johanna Tuurinkoski Ylistarosta ja Sami Yli-Rahnasto Kauhajoelta. Käydyssä keskustelussa erovuoroisten paikalle ehdotettiin neljää henkilöä. Äänestyksen perusteella johtokunnan jäseniksi tulivat valituksi uudelleen Johanna Kankaanpää, Sami Yli-Rahnasto ja uutena Veli-Pekka Aila. Liiton tilintarkastajiksi vuodelle 2012 valittiin liiton johtokunnan esityksen mukaisesti KTH Tatu Huhtala ja KHT Marja Huhtala sekä varalle Tilintarkastusyhteisö Ernst&Young Oy.

Seuraavaksi suoritettiin valtuuskunnan jäsenten vaali. Erovuoroisia olivat Matti Kangas Lapualta ja Johanna Kangastie Kuortaneelta. Tehtyjen esitysten perusteella valtuuskunnan jäseniksi kaudeksi 2012-2013 valittiin yksimielisesti Matti Kangas uudelleen ja uutena Tuire Ala-Prinkkilä Alavudelta. Sääntömääräisesti valtuuskuntaan kuuluu kulloinenkin liiton puheenjohtaja. Valtuuskunnan varajäsenten vaalissa erovuoroiset Päivi Koskela ja Hannu Sipilä valittiin yksimielisesti uudelleen valtuuskunnan

varajäseniksi kaudeksi 2012-2013. Todettiin, että aikaisemman käytännön mukaisesti puheenjohtajan varamiehenä toimii liiton varapuheenjohtaja.

Tämän jälkeen suoritettiin MTK:n liittokokousedustajien vaali. MTK:n sääntöjen mukaisesti jäsenmäärästä laskettuna kokouksessa valittiin 19 virallista liittokokousedustajaa ja 19 varaedustajaa. Kokous hyväksyi, että paikat jaetaan seutukunnittain liiton johtokunnan esittämällä suhteellisella tavalla. Yhdistysten ja seutukuntien tekemät esitykset liittokokousedustajiksi ja varahenkilöiksi hyväksyttiin yksimielisesti.

Liiton vuoden 2012 toimintasuunnitelma hyväksyttiin muutaman lisäyksen jälkeen yksimielisesti. Liiton talousarvio ja tuottajayhdistysten jäsenmaksut vuodelle 2012 hyväksyttiin yksimielisesti johtokunnan esitysten mukaisina.

Ajankohtauskatsauksen piti johtaja Seppo Aaltonen MTK:sta. Puheenvuoronsa aluksi Aaltonen selvitti maatalouden tulotaso- ja kannattavuustilannetta sekä markkinatilannetta. Tulokehitys, tulotaso ja kannattavuus ovat olleet heikkoja kaikissa tuotantosuunnissa. Tämän jälkeen Aaltonen selvitti yksityiskohtaisesti maan hallituksen tekemiä budjettileikkauksia sekä vuoden 2012 kansallisen tuen ratkaisua. Valtio teki yksipuolisen ratkaisun sika- ja siipikarjatalouden tuesta, koska tuottajajärjestöt eivät voineet hyväksyä sika- ja siipikarjatalouden tukien leikkausta koko maassa. Aaltonen selvitti lisäksi, että MTK ja SLC kritisivat voimakkaasti kansallisen ruoka- ja ruokateollisuusperunan tuen päättämistä, kasvihuonetukien leikkauksia, emolehmä- ja teurashiehojen

Kokouksessa äänestettiin johtokuntapaikoista erovuoroisten tilalle. Kuvassa Aki Ylinen antaa oman äänensä.

tukien maksatusongelmia ja kriisituen kuittausta tukimomentilta.

Tämän jälkeen Aaltonen käsitteli MTK:n esitystä Suomen hallitukselle ja EU:lle sika- ja siipikarjatalouden tuen säilyttämisestä vuonna 2012 ja 2013 samalla tasolla kuin se oli vuonna 2011. Lisäksi Aaltonen kävi läpi EU:n maitopakettiratkaisua, joka menee seuraavaksi EU:n parlamentin ja ministerineuvoston käsittelyyn. Paketin mukaan jäsenmaat voivat ottaa käyttöön sopimuksiin perustuvat järjestelmät maitotalalla. Sopimukset mahdollistaisivat enemmän pelivaraa kuin nykyinen kilpailulainsäädäntö. Puheenvuoronsa lopuksi Aaltonen käsitteli CAP-uudistuksen aikataulua ja uudistukseen liittyvää valmistelutyötä sekä kaupan vahvaa asemaa markkinoilla ja hintamarginaalien jakautumista elintarvikeketjun eri osiin.

Alustuksen jälkeen käytiin vilkas yleiskeskustelu. Keskustelussa esille nousivat erityisesti budjettileikkaukset, maatalouden huono tulokehitys, tehdyt tukiratkaisut ja maatalouden kustannusten nousu. Lisäksi puheenvuoroissa käsiteltiin mm. pellon korkeaa hintaa, kotieläinpuolen säädösten tiukkenemista, lihatilojen toimintaa, ympäristölupien käsittelyä ja nautan tukiratkaisujen vaikutuksia.

Yleiskeskustelun päätteeksi Seppo Aaltonen ja Martti Selin (Itikka/Atria) vastasivat keskustelussa esille nousseisiin kysymyksiin. Aaltonen selvitti, että MTK on pystynyt nostamaan kotimaassa kaupan marginaalit ja kilpailutilanteen hyvin keskusteluun. Kysymyksiin nautasektorin tuesta Aaltonen vastasi, että terveystarvikseksen yhteydessä tehtiin päätökset eri tuotteiden tukijärjestelmien osalta. Kaikki mitä on tapahtunut, on sen ratkaisun lopputulos. Tätä ratkaisua ei olla erikseen avaamassa; tuen kokonaissummat ovat pysyneet ennallaan, mutta tukia on ratkaisun seurauksena siirtynyt tuottajaryhmien kesken yhdeltä toiselle. Martti Selin korosti omassa vastauspuheenvuorossaan mm., että Atria on joutunut suurena toimijana vastaamaan viennin hoitamisesta ja kotimarkkinoiden hintatasosta ja tasapainosta.

JOHTOKUNNAN KOKOUKSET 2011

Liiton johtokunta piti vuoden 2011 aikana 9 kokousta. Johtokunta kokoontui lisäksi erilaisten sidosryhmätapaamisten ja muiden tilaisuuksien merkeissä. Seuraavaan luettelo on kirjattu oleellimmat varsinaisissa kokouksissa vuonna 2011 käsitellyt asiat.

11.1.

- Järjestäytymiskokous, liiton puheenjohtajaksi valittiin edelleen Johanna Kankaanpää ja uudeksi varapuheenjohtajaksi Harri Takala.
- Liiton omien valiokuntien valinnat.
- Valittiin edustajia eri yhteisöihin vuodeksi 2011.
- Käsiteltiin muuta liiton toimintaa ja edunvalvontakysymyksiä.
- Käsiteltiin eduskuntavaaleihin liittyviä kysymyksiä.
- Päätettiin Elinkeinotalon korjauksiin ja vuokraukseen liittyvistä asioista.

- Työhönottohaastattelu ja päätökset koskien järjestöagronomin opintovapaan sijaisuutta.

14.2.

- Käsiteltiin liiton vaalitulaisuuden järjestämistä
- Käsiteltiin liiton tilaisuuksia, mm. ympäristöasiainmiespäivää, viljaseminaaria, sosiaalipolitiikan tilaisuutta sekä valiokuntien kokouksia.
- Käsiteltiin muuta liiton toimintaa ja edunvalvontakysymyksiä.
- Esillä mm. maatalouden markkinatilanne, tukikysymykset, jonopeltotilanne, kummitilatoiminta, ja SeAmk:in maatalous- ja metsäopetus.
- Päätettiin antaa keskusliitolle kirjelmä lihatilojen kannattavuuskriisistä ja tarvittavista toimenpiteistä.
- Käsiteltiin MTK:n rakenteen kehittämistyötä ja linjattiin, että järjestössä tulee säilyttää kolmiportainen organisaatiomalli.

21.3.

- Käsiteltiin liiton tilinpäätös ja talousasioita.
- Päätettiin järjestää huhtikuussa kauppatempaus osana MTK:n kampanjaa.
- Päätettiin järjestää huhtikuussa liha-alan kriisikokous.
- Päätettiin, että palkitaan työpaikalla oppimisen esimerkkitiili liiton kevätkokouksessa.
- Käsiteltiin Lähiruokaviestin järjestelyjä.
- Käsiteltiin alustavasti lausuntopyyntöä jokamiehenoikeuksista.
- Käsiteltiin SeAmkin tilannetta.
- Käsiteltiin muuta liiton toimintaa ja edunvalvontakysymyksiä.
- Esillä mm. lannoitemarkkinoiden ja maatalouskaupan ajankohtaistilanne, julkiset ruokahankinnat ja eläinvalvontojen tilanne.

11.4.

- Käsiteltiin MTK:n kehittämistyötä ja päätettiin, että liitto on tuottajaliittojen esittämän ”toiminnallisen kehittämisen -mallin” kannalla.
- Käsiteltiin liiton lausunto luonnonvara-alan ammattikorkeakouluopetuksesta.
- Käsiteltiin liiton lausunto jokamiehenoikeuksista.
- Käsiteltiin liiton kevätkokousasioita.
- Käsiteltiin muuta liiton toimintaa ja edunvalvontakysymyksiä.
- Esillä olivat mm. valtuuskunnan kokous, ajankohdattaiset tukikysymykset ja lihamarkkinatilanne.
- Osaksi yhteiskokous MTK:n valtuuskunnan jäsenen kanssa.

18.5.

- Päätettiin järjestöagronomin/järjestöagrologin paikan täyttämisestä.
- Käsiteltiin muuta liiton toimintaa ja edunvalvontakysymyksiä.
- Esillä olivat mm. eduskuntavaaleihin liittyvät asiat, liha-alan kriisitilaisuus, soiden suojeleminen, tilavalvonnat, liiton tilaisuudet ja Kauhajoen ruokamessut.

17.8.

- Käsiteltiin liiton lausuntoa maakuntakaavaprosessiin liittyen.
- Käsiteltiin MTK:n rakenteen kehittämistyötä.
- Käsiteltiin liiton toimintaa ja edunvalvontakysymyksiä.
- Esillä olivat mm. liha-alan tilanne, eläinlääkintäkysymykset, tilavalvonnat, sijaisavun ja lomituksen kysymykset sekä puukauppakartelli.
- Kokouksen yhteydessä oli tapaaminen Osuuskunta Itikan hallituksen kanssa.
- Osaksi yhteiskokous MTK:n valtuuskunnan jäsenten kanssa.

27.9.

- Käsiteltiin liiton esitykset keskusliiton valiokuntiin.
- Käsiteltiin vuoden 2011 jäsenmaksut.
- Käsiteltiin liittokokousedustajien valintaa.
- Käsiteltiin muuta liiton toimintaa ja edunvalvontakysymyksiä.
- Esillä olivat mm. sidosryhmätapaamiset, valiokuntien kokoukset, järjestötapahtumat, ajankohtaiset tukikysymykset ja valtion budjetin valmistelu.
- Kokousta edeltävänä päivänä oli MTK:n järjestämä liittovaikuttajaseminaari, jossa käsiteltiin MTK:n rakenteen kehittämistyötä.
- Kokous oli yhteiskokous valtuuskunnan jäsenten kanssa.

26.10.

- Käsiteltiin liiton jäsenmaksuasioita.
- Käsiteltiin liiton talousarvio sekä henkilö- ja talousasioita.
- Käsiteltiin Elinkeinotalon korjauksia.
- Käsiteltiin liiton toimintaa ja edunvalvontakysymyksiä.
- Esillä olivat mm. liiton opintomatka Brysseliin, MTK:n budjettimielenosoitus, ajankohtaiset tukikysymykset, hallituksen budjettiesitys eduskunnalle, markkinatilanne ja MTK:n kehittämistyön viimeisimmät käänteet.

16.11.

- Käsiteltiin syksyn valtuuskunnan kokouksen asioita.
- Käsiteltiin ajankohtaisia edunvalvontakysymyksiä ja niiden esittämistä kansanedustajatapaamisessa.
- Käsiteltiin MTK:n kuluttajatyön suuntaviivoja.
- Käsiteltiin ns. manttaalikuntien säätiöiden tilannetta.
- Käsiteltiin liiton syyskokoukseen liittyviä asioita.
- Käsiteltiin liiton talous-, henkilö- ja sopimusasioita.
- Hyväksyttiin esitys liiton toimintasuunnitelmaksi vuodelle 2012
- Käsiteltiin muuta liiton toimintaa ja edunvalvontakysymyksiä.
- Esillä olivat mm. Brysselin opintomatka, kansallisten tuen ratkaisun valmistelu ja turvetuotanto/soidensuojelukysymykset.
- Osaksi yhteiskokous MTK:n valtuuskunnan jäsenten kanssa.

Osanotto johtokunnan kokouksiin 2011:

	11.1.	14.2.	21.3.	11.4.	18.5.	17.8.	27.9.	26.10.	16.11.	yht.
Kankaanpää J	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Takala	1		1	1	1	1	1	1	1	8
Kangas	1	1		1	1	1		1		6
Kankaanpää T	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Kytölä	1		1	1	1		1	1	1	7
Laakso	1	1	1	1	1	1			1	7
Malm	1	1	1	1	1	1		1	1	8
Tuurinkoski	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Yli-Rahnasto	1		1			1		1	1	5
	9	6	8	8	8	8	5	8	8	68

JOHTOKUNNAN SIDOSRYHMÄTAPAAMISET YM.

7.6.2011 liiton johtokunta ja valtuuskunnan jäsenet tapasivat Helsingissä vaalipiirin kansanedustajia. Tapaamisen asialistalla olivat mm. hallitusohjelmakysymykset, maatalouden tulo- ja kannattavuustilanne, markkinatilanne, EU:n maatalouspolitiikan uudistus, ympäristökysymykset ja uusiutuvan energian mahdollisuudet ym. ajankohtaiset kysymykset.

17.8.2011 liiton johtokunta ja valtuuskunnan jäsenet tapasivat Seinäjoella Osuuskunta Itikan hallituksen. Tilaisuudessa käsiteltiin lihasektorin vaikeaa hinta- ja markkinatilannetta sekä tuottajien omien osuuskuntien ja teollisuuden toimintaa tilanteen korjaamiseksi. Esille nousivat myös teurasruuhkat, osuusmaksun määräytymisperusteet ja kaupan toiminta. Tilaisuuden yhteydessä tutustuttiin myös Itikan/Atrian uuteen toimitaloon.

26.9.2011 liiton johtokunta ja valtuuskunnan jäsenet osallistuivat MTK:n kehittämistyöhön liittyvään ”liittovaikuttajaseminaariin” Ikaalisissa. Seminaarissa mukana olivat MTK-Etelä-Pohjanmaan lisäksi MTK-Varsinainen-Suomen, MTK-Pirkanmaan, MTK-Satakunnan ja Länsi-Suomen Metsänomistajaliiton edustajat. Seminaarissa käsiteltiin järjestön kehittämistyön erilaisia vaihtoehtoja sekä liittojen näkemyksiä näistä vaihtoehtoista. Seminaarin lopuksi tilaisuuteen osallistuneet liitot allekirjoittivat ja tekivät oman esityksen järjestön kehittämisestä. Tämä esitys lähti järjestön toiminnallisesta kehittämisestä, ei järjestön päätöksenteon, organisaation tai sääntöjen radikaalista muuttamisesta. Esitys tehtiin liittojen virallisena esityksenä käsiteltäväksi MTK:n syksyn valtuuskunnassa.

24.11.2011 liiton johtokunta ja valtuuskunnan jäsenet tapasivat Helsingissä (MTK:n valtuuskunnan kokouksen yhteydessä) vaalipiirin kansanedustajia. Tapaamisen asialistalla olivat mm. hallitusohjelma, valtionalouden ongelmat, budjettileikkaukset ja maatalouden tulo- ja kannattavuuskriisi, mutta myös maan metsätalouden mahdollisuudet toimia vihreän kasvun moottorina. Lisäksi tilaisuudessa käsiteltiin EU:n maatalouspolitiikan uudistamista ja kaupan vahvaa asemaa elintarvikemarkkinoilla.

29.11.2011 liiton johtokunta ja valtuuskunnan jäsenet tapasivat Seinäjoella Etelä-Pohjanmaan Ely-keskukseen avainhenkilöitä. Tilaisuudessa keskusteltiin maataloushallinnon ajankohtaiskysymyksistä, valvonnosta, rahoituksesta, ympäristökysymyksistä ja ajankohtaisista tukikysymyksistä.

16.12.2011 liiton johtokunta vieraili joulupäivällisen merkeissä Välimaan maatilamatkailutilalla Peräseinäjoella. Maittavan joulupöydän lisäksi tutustuttiin maatilamatkailuyrityksen ja tilausravintolan toimintaan ja keskusteltiin liiton toiminnasta ja ajankohtaisista edunvalvontakysymyksistä.

Lisäksi liiton johtokunta osallistui kertomusvuoden 2011 aikana useisiin muihin liiton tilaisuuksiin, joista kerrotaan yksityiskohtaisemmin vuosikertomuksen kohdassa 3.4 ”muu toiminta”.

KIRJELMÄT JA LAUSUNNOT YM.

Helmikuussa liitto teki esityksen MTK:n johtokunnalle kriisikokouksen järjestämisestä käsittelemään lihasektorin vaikeaa tilannetta. Liitto perusteli esitystä mm. seuraavasti:

”Rehujen ja muiden tuotantokustannusten nousu on ajanut monet tilat todella ahtaalle. Lihan tuottajain-toihin ei ole saatu tarvittavia korotuksia ja moni tila harkitsee nyt tuotannon lopettamista. Nyt olisi myös kauppa saatava ymmärtämään koko kotimaisen lihantuotannon vaikeudet ja tarve saada hinnankorotuksia alkutuottajalle asti.”

Helmikuussa liitto otti myös kantaa kotieläinosaajien koulutustarpeeseen ja vastasi Koulutuskeskus Sedun lausuntopyyntöön seuraavasti: ”Etelä-Pohjanmaa on erittäin vahvaa kotieläintuotantoaluetta. Yhdessä parin lähimaakunnan kanssa osuutemme koko maan kotieläintuotannosta on vähintään neljänneksen suuruusluokkaan, joissain tuotantosuunnissa jopa noin puolet koko maan tuotannosta. Kotieläintilojen koko on kasvanut nopeasti ja monilla tiloilla on lisääntynyt tarve ammatti-taitoiselle työvoimalle. Koulutusta tarvitaan myös kotieläintilojen lomituspalvelujen turvaamiseksi. Tätä tarvetta lisää erityisesti se, että suuret ikäluokat ovat lähivuosina jäämässä pois työelämästä. Nykyaikaisilla kotieläintiloilla kotieläinhoitoon liittyvät osaamisvaatimukset ovat myös erittäin kovat. Osiaan työvoiman saanti edellyttää myös asianmukaista koulutusta. Edellä mainituilla perusteilla MTK-Etelä-Pohjanmaa katsoo, että tuotantoeläinpainotteiselle koulutusohjelmalle nuorisosteella olisi maakunnassamme tarvetta ja kannatamme kyseisen koulutuksen aloittamista koulutuskeskus Sedussa.”

Maaliskuussa liitto teki liiton oman kuluttajatyöryhmän aloitteesta esityksen MTK:n johtokunnalle, että Keskusliitto rahoittaisi liittojen ja yhdistysten alueella tapahtuvaa kummimaatila/tilavierailutoimintaa. Esitystään liitto perusteli seuraavasti: ”Usean liiton alueella toimii aktiivisesti vierailijoita vastaanottavia Kummimaatila/vierailutiloja. Liittojen omat varat eivät kuitenkaan riitä vierailuista aiheutuvien kulujen kattamiseen. Näitä kuluja ovat mm. tarvittavat suoja-

varusteet, bussikuljetukset ja mahdolliset tarjoilut ym. Keskusliitossa valmisteilla olevassa kuluttajatyöohjelmassa luvataan avoimuutta ja näkyvyyttä pelloilta ja navetasta pöytään. Näemme Kummimaatila/tilavierailutoiminnan erittäin tärkeänä ja toimivana keinona yhteyden pidossa eri-ikäisiin kuluttajiin. Mukana olevia tiloja on pystyttävä kannustamaan, että he jatkaisivat arvokasta kuluttajatyötä.”

Huhtikuussa liitto antoi lausunnon luonnonvara-alan koulutuksesta. Lausunto postitettiin kaikille Seinäjoen Ammattikorkeakoulun yhtymähallituksen ja yhtymävaltuuston jäsenille. Lausunnon painoa laajan maakunnan kaikkien ”kulmien” puolesta korostettiin siten, että lausunnossa mainittiin allekirjoittajina olleiden johtokunnan jäsenten nimen lisäksi myös kotikunta. Seuraavassa lausunto kokonaisuudessaan:

”MTK-Etelä-Pohjanmaan johtokunta on käsitellyt kokouksessaan 11.4.2011 SeAmk:n luonnonvara-alan koulutusta ja 22.3.2011 päivättyä SeAmk:n arviointiraporttia (arvioitsijoina Pehkonen, Hytönen ja Mieli-käinen). Seinäjoen Ammattikorkeakoulun tiedotteessa 22.3.2011 todetaan, että päätökset SeAmk:in tulevasta rakenteesta tekevät 2.5.2011 kokoontuva yhtymähallitus ja 17.5.2011 kokoontuva yhtymävaltuusto. MTK-Etelä-Pohjanmaa pitää välttämättömänä, että päätöstä tehtäessä kuunnellaan ja kunnioitetaan myös Seinäjokea ympäröivän maakunnan näkemyksiä.

MTK-Etelä-Pohjanmaa katsoo, että ratkaisua ei pidä tehdä kolmen ulkopuolisen henkilön tekemän arviointiraportin perusteella, jossa ei ole ollenkaan selvitetty esim. luonnonvara-alan opetuksen hajautettuun malliin perustuvaa kehittämisvaihtoehtoa. MTK-Etelä-Pohjanmaa katsoo, että arviointiraportissa on mainittu systemaattisesti vain ne mielipiteet, jotka tukevat luonnonvara-alan Amk-opetuksen keskittämistä Framille. Käsittelemme mukaan arviointiraportti perustuu pelkästään keskittämisen ideologiaan. Valitettavasti arviointiraportti vaikuttaa tässä suhteessa keskittämistä kannattavien tahojen tilaustyöltä. Loppupäätelmissä esitetään Amk-opetuksen lopettamista Ilmajoelta ja Ahtaristä ja mainitaan myös Kauhajoen toimintojen lopettaminen. Tämä herättää tietysti kysymyksen, että millä aikataululla seuraa Jurvan Amk-toimintojen lopettaminen.

MTK-Etelä-Pohjanmaa ei pidä hyväksyttävänä, että Etelä-Pohjanmaan kunnista lopetetaan vuoron perään kaikki toiminnot ja kaikki keskitetään Seinäjoelle. Tällainen keskittäminen ei ole hyväksyttävää eikä se palvele maakunnan tasapainoista kehittämistä eikä maakunnan kilpailukykyä pitkällä tähtäimellä. Etelä-Pohjanmaan vahvuus on siinä, että täällä on elämää, yrittäjyyttä ja asukkaita maakunnan kaikissa osissa. Kehitystä voi tapahtua myös verkostoitumisen ja hajautetun rakenteen pohjalta hyödyntäen olemassa olevia vahvuuksia. Etelä-Pohjanmaalla on saatu hyviä kokemuksia hajautetusta ja verkostoitumiseen perustuvasta mallista Etelä-Pohjanmaan Korkeakouluverkostossa ja Epanet-professoreissa.

MTK-Etelä-Pohjanmaa katsoo, että Amk-opetuksen turvaamiseksi maakunnassa tarvitaan ehdottomasti

uusia avauksia ja kehittämissponnistuksia. Arviointiraportissa tuodaan hyvin esille mm. ”elintarvikeagronologi, teknologia-agronologi, timpurimoduuli, bioprosessitekniikan erikoistuminen, bioenergia, vesitalouskoulutus, kasvihuoneviljely”. MTK-Etelä-Pohjanmaa katsoo kuitenkin, että näiden kehittäminen ei edellytä toimintojen siirtämistä Framiin. Luonnonvara-alalle ominaista on se, että koko ketjussa käytettävät uusiutuvat luonnonvarat ovat syvällä maaseudulla. Luonnonvara-alan opiskelussa on tärkeää, että myös jatkossa käytännön tuntemus turvataan. Käsityksemme mukaan arviointiraportissa vähätellään opetukseen liittyvää harjoittelua ja käytännön osioita, jotka toimivat nykyään hyvin Ilmajoella ja Ähtärissä. Työelämä edellyttää sekä agrologeilta että metsätaloussinööreiltä vankkaa käytännön osaamista. Käsityksemme mukaan arviointiraportissa vähätellään myös käytännön ongelmia, jos kaikki opetus keskitetään Framiin. Miten käy opiskelija-asumisen, löytyykö yhtä paljon parkkipaikkoja kuin on Ilmajoella (myös traktoreille), miten hoidetaan navettakäynnit klo 6-9, sitten luentosaliopinnot päivällä ja taas illalla navettakäynnit jne? Opiskeluun kuuluu myös paljon muita erilaisia kenttätöitä ja käytännön harjoituksia.

Arviointiraportissa pääperusteena toimintojen keskitämiselle Framiin on esitetty oppilaitosten huono veto-voima Ilmajoella ja Ähtärissä. MTK-Etelä-Pohjanmaa katsoo, että veto-voima on mittarina suorastaan kelvoton tässä yhteydessä. Käsityksemme mukaan tulisi sen sijaan katsoa opiskelijoiden sijoittumista työelämään ja opiskelumotivaatiota. Luonnonvara-ala poikkeaa merkittävästi esim. kaupallisista tai media-alan amk-opinnoista siinä, että alalle ei pyritä ”virran mukana”, vaan alaan liittyy vahva motivaatio ja kutsumus. Ilmajoelta ja Ähtäristä valmistuneilla on hyvä maine ja oppilaitoksia pidetään alalla korkeatasoisina – vaikka ”veto-voima” näyttää opiskelijahakujen valossa huonolta. Veto-voimallukua voidaan helposti parantaa, jos koulutuspaikkoja vähennetään, mutta silloin luonnonvara-alalle ei kouluteta riittävästi osaajia.

MTK-Etelä-Pohjanmaa ihmettelee, että Ilmajoki ja Ähtäri leimataan arviointiraportissa paikkakunniksi, joilla ei paikkakuntana olisi veto-voimaa. Seinäjoen veto-voimaa taas korostetaan paikkakuntana. Jos maakuntakeskuksen ulkopuolisissa kunnissa säilytysohjelmia, silloin niissä säilyy myös palveluita ja asukkaita. Uskomme, että luonnonvara-alalle saadaan myös jatkossa motivoituneita opiskelijoita ja opettajia Ilmajoelle ja Ähtäriin.”

Elokuussa liitto antoi lausunnon maakuntakaavan uudistamisen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Liitto katsoi, että osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli selkeästi laadittu ja antoi hyvän lähtökohdan maakuntakaavan uudistamiselle. Liitto muistutti, että hiljattain uudistetuissa maakuntasuunnitelmissa ja maakuntaohjelmassa esitetyt maakunnalle tärkeiden elinkeinojen kehittämistarpeet tulee ottaa huomioon maakuntakaavaa valmisteltaessa. Lausunnossaan liitto nosti esille, että monet yhteiskunnalliset ja taloudelliset muutokset tulevat lähivuosina korostamaan uusiutuvien luonnonvarojen merkitystä niin Etelä-Pohjanmaalla kuin koko Suomessaakin. Lausunnossa

todettiin mm. seuraavaa: ”Uusiutuvien luonnonvarojen kestävä hyödyntäminen maataloudessa ja koko elintarvikeketjussa, metsätaloudessa, energiantuotannossa sekä monipuolisessa maaseutuuyrittämisessä luovat kasvua ja hyvinvointia maakuntaan. Siten luonnonvarojen kestävä käyttöä tulee edistää maakuntakaavassa ja siihen liittyvässä alueita ja maankäyttöä koskevassa suunnittelussa. Maakuntakaavan uudistamisessa tulisi kiinnittää huomiota erilaisten toimintojen mahdollistamiseen ja yhteensovittamiseen rajoittamisen sijasta. Maa- ja metsätalouden lisäksi tulee tunnustaa mm. energiantuotannon ja turpeen merkitys maakunnan taloudelle ja hyvinvoinnille. Mahdolliset suojelutarpeet tulee toteuttaa valtakunnallisesti toteutettavilla ja rahoitettavilla suojeluohjelmilla täyden korvauksen periaatetta noudattaen. Maakuntakaavaan ei tule sisällyttää esimerkiksi kyseenalaisia luontoarvomerkintöjä, joiden vaikutukset voivat olla kohtalokkaita maakunnan tärkeille elinkeinoille.” Liitto katsoi lausunnossaan myös, että maanomistajien edustajat ja luonnonvarojen käyttöön liittyvien elinkeinojen edustajat tulee ottaa tiiviisti mukaan maakuntakaavan valmisteluun.

VALIOKUNTIEN KOKOUKSET

Liiton valiokunnat ovat kokoontuneet kertomusvuoden aikana jäljempänä esitetyllä tavalla. Kokouspäivien yhteyteen on luetteloitu myös tärkeimmät käsitellyt asiat.

Maitovaliokunta

18.2.

- Maidon markkinatilanne
- Ajankohtaiset tukikysymykset
- EU:n maitopakettin tilanne
- MTK:n maitovaltuuskunnan kokous
- Nautojen hyvinvointituki
- Tyyppinavettahanke

3.10.2012 MTK järjesti Lapualla maitoseminaarin, jossa käsiteltiin maitosektorin ajankohtaiskysymyksiä. Liiton maitovaliokunnan jäsenet osallistuvat suurelta osin seminaariin.

Lihavaliokunta

1.4.

- MTK:n lihavaliokuntien kuulumiset
- Lihan hinta- ja markkinatilanne sekä lihatilojen heikko kannattavuus
- Liha-alan kriisikokouksen järjestäminen Seinäjoella
- EU:n maatalouspolitiikan uudistusten tilanne ja vaikutukset tukijärjestelmiin
- Investointitukijärjestelmien muutokset
- Eläinvalvonnat ja keskustelun virittäminen tuottajien ja tarkastuseläinlääkärien välille

18.10.

MTK:n lihavaliokuntien kriisikokous ja MTK:n lihavaliokuntien ja liittojen lihavaliokuntien yhteiskokous, Helsinki. Liiton lihavaliokunnan jäsenet osallistuivat kriisikokoukseen.

- Tilanne suomalaisilla lihatiloilla ja suomalaisen lihantuotannon kansainvälinen kilpailutilanne
- Lihantuotantotilojen talous
- Teurastamo-osuuskuntien toimenpiteet lihantuotannon pelastamiseksi
- Valtiovallan toimenpiteet lihantuotannon pelastamiseksi
- MTK:n lihavaliokunnan jaostojen puheenjohtajien ajankohtaiskatsaukset

20.10. P-I:n Liha-alan tulevaisuusseminaari. Liiton lihavaliokunnan jäsenistä osa osallistui liha-alan tulevaisuusseminaariin

14.12.

- Lihan hinta- ja markkinatilanne
- Teurastamojen lihan hankintanäkymät
- EU:n maatalouspolitiikan uudistusten tilanne
- Pohjoisen 142. tuen turvaaminen kotieläintuottajille
- Eläinaktiivisuuden aiheuttamat vahingot kotieläinryttäjille

Viljavaliokunta

10.8.

- Viljan satoennusteet ja markkinatilanne
- Syksyn viljakauppaan liittyvät asiat
- MTK:n valiokuntien ja jaostojen kuulumiset (vilja-, öljykasvi-, kylvösiemen-, mallasohra- ja soke-rijuurikas)
- Ajankohtaiset viljamarkkina-asiat
- Viljakaupan tarkkailu
- Etanolihankkeen tilanne

2.11.

MTK:n ja liittojen viljavaliokuntien yhteiskokous, Helsinki

- Viljan hinta-, tuotanto-, ja markkinatilanne Suomessa, EU:ssa ja maailmalla
- Maatalouden tukipolitiikan tulevat muutokset
- Jaostojen tuotekohtaiset katsaukset
- Kansallinen siemenstrategia
- Sopimustuotannon kehittäminen

3.11.

Liiton viljavaliokunnan jäsenet osallistuivat P-I:n Vilja-alan tulevaisuusseminaariin Helsingissä.

- Kasvinjalostuksen keinot osana tulevaisuuden ruuantuotantoa
- Ilmastomuutoksen vaikutukset viljelyyn Suomessa
- Viljanviljelyn kannattavuusennusteet
- Maa- ja metsätalousministerin puheenvuoro maatalouspolitiikan lähiajan haasteista ja toimenpiteistä
- Viljelijän näkökulma markkinatilanteeseen ja viljelyn tulevaisuuteen.

Maaseutuyrittäjävaliokunta

7.12.

- Ajankohtaiset maaseutuyrittäjien edunvalvontaan liittyvät asiat
- MTK:n maaseutuyrittäjävaliokunnan kuulumisia
- Liiton ja yhdistysten maaseutuyrittäjätoiminnan toteuttaminen
- Ookko Kunnos –hankkeen maaseutuyrittämisen mahdollisuudet teemapäivät

Maaseutunuorten valiokunta

27.1.

- Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinta vuodelle 2011
- Valiokunnan toimintaperiaatteet
- Vuoden 2011 toiminnan suunnittelua
  - Maaseutunuorten sporttistartti 17.–19.3.
  - Piispan tapaaminen yhdessä Keski-Suomen maaseutunuorten kanssa
  - Kevään kerhojen ilta
  - Kerhojen kesätapaaminen
- MTK:n johtokunnan kuulumiset

26.4.

- Maaseutunuorten kesätapaaminen, Alahärmä, Power Park 8.7.
- Lähiruokaviesti 22.–26.8., Seinäjoella toritapahtuma 24.8.
- Syysparlamentti 2011 Mikkelissä 18.–19.11.
- Toiminnan suunnittelua
  - Kerhojen illat
  - Kummitilatoiminta

Maaseutunuorten kokouksissa on käyty läpi kansanedustajien kummitilatoimintaa. Kuvassa maaseutunuria ja kansanedustajia kummitilatoiminnan kesätapaamisessa.

4.10.

- Maaseutunuorten syysparlamentti Mikkelissä 18.–19.11.2011
- Kerhojen ilta Atrian Itikanmäen toimitiloissa 30.11
- Piispan tapaaminen.
- MTK:n johtokunnan kuulumiset
- Kevään 2012 toiminta
  - Maaseutunuorille oma risteily
  - ”Ookko kunnos?”- hankkeen talvirieha Nurmossa
- Kummitilatoiminta
- Maatalouspolitiikan peruskurssi 3 (PEKU3)

13.12.

- Joulutulet 22.12.
- Piispan tapaaminen 19.12.
- Maaseutunuorten risteily 1.-3.2.2012
- Kummitilatoiminta
  - Vierailu eduskuntaan 21.2.2012
- MTK:n johtokunnan kuulumiset
- Toiminnan suunnittelua

Sosiaalipoliittinen valiokunta

21.2.

- Esittely, valiokunnan toiminta
- Avioliitosta testamenttiin koulutus 15.3.
- Lomitusseminaari 5.4.
- Koko perheen liikuntatapahtuma Seinäjoella syksy 2011
- SPV:n tehneiden luopujien vakuutusturvan kaotaminen
- Ajankohtaista sosiaalipoliitikassa
- Sosiaalivaliokuntien yhteistapaaminen Jyväskylässä 1.-2.8.2011
- Aloite MTK:n sosiaalivaliokunnalle; pitkäaikais-sairaiden nopeamman työhön paluun edistämissiksi

1.-2.8.

Elokuun 1.-2. päivänä MTK järjesti sosiaalivaliokunnille yhteistapaamisen Jyväskylässä. Kahden päivän aikana kuuntelimme asiantuntija luentoja mm. työterveyshuollosta ja työhyvinvoinnista, yrittäjyydestä ja teimme ryhmitöitä. Tapaamiseen osallistui liiton sosiaalivaliokunta.

2.8.

- Lomitus; maksullisen lomituksen muutokset ja 1.8. alkaen KVTES:n muutokset koskien lähisukulaislomittajan palkkausta
- Koko perheen liikuntapäivä 29.10. Seinäjoen Urheilutalolla
- Sosiaaliturvakoulutus syksy 2011 tai kevät 2012
- Muut mahdolliset asiat; maaseudun tukihenkilöverkko ja kevään 2012 SPV-koulutukset

Kuluttajatyöryhmä

27.6.

- Lähiruokaviestin reitti
- Seinäjoen toritapahtuman järjestely 24.8. mm. Lähiruokaviestin startti, materiaalin ja porkkanoitten jako liiton kojulla
- Kummitilatoiminnan hankkeen suunnittelua

1.12.

- Onnistuneen Lähiruokaviestin palautekeskustelu
- Kommentit MTK:n kuluttajatyön suuntaviivat – esityksistä
- Esitys liiton johtokunnalle kuluttajatyöryhmän kokoonpanosta
- Vuoden 2012 tapahtumien ja toiminnan suunnittelu

Pohjanmaan ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta (yhteinen)

9.3.

- Valiokunnan järjestäytyminen
- Valiokunnan työskentelyaikataulu vuonna 2011
- Kokous pidettiin ympäristöasiamiespäivien yhteydessä

22.8.

- Kokousta ”isännöi” ÖSP
- Tuulivoimakysymykset maanomistajan kannalta
- Jätevesiasiat ja jätelaki
- Lunastuslain kysymykset
- Maastoliikennelain uudistus
- Turvehanke EP:llä ja soidensuojelu
- Vesienhoito-ohjelmat
- Uuden ympäristötukiohjelman valmistelu

9.12.

- Kokousta ”isännöi” Länsi-Suomen MO-liitto Tampereella
- Tampereen seudun rakennemalli ja seutukuntayhteistyö
- Rakentaminen haja-asutusalueilla
- Metsän käyttöön liittyvät ympäristörajoitukset
- MTK:n ympäristötiimin toiminta
- Kunnalliset ympäristömääräykset

ProAgria Etelä-Pohjanmaan kanssa liitolla oli v. 2011 kaksi yhteistä valiokuntaa: kasvintuotantovaliokunta ja perunavaliokunta.

Yrjö Ojaniemi.

3.3. TOIMIHENKILÖIDEN JA TOIMISTON TOIMINTA

Liiton toimisto on toimintavuonna sijainnut Elinkeinotalossa Seinäjoella osoitteessa Huhtalantie 2, 60220 Seinäjoki. Puhelin vaihteeseen on 06-416 3111. Kertomusvuonna lähetettiin tuottaja-yhdistyksille 13 kiertokirjettä ja lukuisia sähköpostitiedotteita sekä maaseutunuorten kerhoille 6 kiertokirjettä. Kaikkiaan toimistosta lähetettiin vuoden 2011 aikana 4083 liiton kirjellähetystä. Saapuneita kirjeitä oli 998.

Toiminnanjohtajana on toiminut **agronomi MMM Yrjö Ojaniemi**. Ojaniemen tehtäviin on kuulunut liiton toiminnan yleinen johtaminen johtokunnan alaisuudessa. Samalla hän on toiminut muiden toimihenkilöiden esimiehenä. Toiminnanjohtajan vastuulle ovat kuuluneet liiton yleiset kokoukset sekä johtokunnan ja maitovaliokunnan kokoukset. Eriyisalueina ovat olleet maatalouspolitiikka, suhteet sidosryhmiin, liiton talous ja maa- ja ympäristöpolitiikka. Lisäksi hän on osallistunut liiton edustajana mm. erilaisiin työryhmiin ja neuvottelukuntiin sekä erilaisten hankkeiden ohjausryhmiin.

Kenttäpäällikkö Markku Mäki-Mantilan tehtävänä ovat tuottajayhdistysten järjestötoiminnan suunnittelu ja johto, jäsenasioiden hoito sekä kurssi- ja koulutustoiminta. Kokouksista hänen vastuualueeseensa kuuluvat liha-, vilja- ja sokerijuurikasvaliokunnan sekä maaseutuyrittäjävaliokunnan kokoukset.

Järjestöagronogi Hanna Helanderin vuosittainen työaika on 1.9.–30.4. Hänen tehtäväalueena on maaseutunuorten kerhojen toiminta, koulutus- ja tiedotustoiminta, kuluttajatyö sekä järjestötyö. Kokouksista hänen vastuualueellaan ovat maaseutunuorten valiokunnan ja kuluttajatyöryhmän kokoukset.

Järjestöagronogi Miia Kaappola erityisalueena on sosiaalipolitiikka, maaseutunuorten toiminta ja yleinen järjestötyö. Kokouksista Kaappolan vastuulla ovat sosiaalipolitiikan ja maaseutunuorten valiokunnan kokoukset.

Toimistosihteerin Seija Vierulan tehtäviin kuuluvat mm. kirjanpito, palkanlaskenta, jäsenrekisterin hoito, monistus ja postitus, arkistointi sekä erilaiset toimiston juoksevat asiat. Lisäksi hän on toiminut kuluttajatyöryhmän sihteerinä.

Järjestöagronomi Anna Talvitie toimi liiton toimihenkilönä vuosikertomusvuonna 2011 vielä tammikuun ajan.

Markku Mäki-Mantila.

Seija Vierula.

Hanna Helander.

Miia Kaappola.

Laatumaitoa Valiotuotteisiin

Osuuskunta
MAITOSUOMI

www.maitosuomi.fi puh. 010 381 147

METSÄLIITTO-KONSERNI ON NYT METSÄ GROUP.

Puu on tärkeä osa elämää, se on läsnä kaikkialla arjessamme. Siksi suomalaiset, hyvin hoidetut metsät ovat meille kaikille arvokas pääoma.

Me jalostamme puusta ja puukuidusta huipputuotteita palvelemaan sinun arkeasi. Toimimalla vastuullisesti turvaamme jokapäiväisen hyvinvointisi myös huomiseksi. Lisää vastuullisia ratkaisuja ja hyvinvointia arkeesi osoitteessa metsagroup.fi

3.4. MUU TOIMINTA

C-tuotantoalueen liittojen yhteistyö v. 2011

Vuonna 2011 pohjoisen tukialueen MTK-liitot pitivät yhden yhteisen kokouksen 8.10. Viitasaarella. Kokouksessa käsiteltiin ajankohtaisia edunvalvontakysymyksiä ja MTK:n syksyn valtuuskunnan luottamus- henkilövalintoja. Tilaisuudessa ajankohtaisista kysymyksistä alusti kansanedustaja, SCL:n varapuheenjohtaja Mats Nylund. Keskustelussa esille nousivat erityisesti hallitusohjelmaan kirjatut leikkaustavoitteet ja niiden vaikutus maa- ja metsätalouteen sekä valmistelussa ollut kansallisen tuen ratkaisu. Lisäksi käsiteltiin CAP-uudistuksen valmistelutilannetta. Vuonna 2011 C-liittojen puheenjohtajana toimi liiton puheenjohtaja Johanna Kankaanpää ja sihteerinä MTK-Keski-Pohjanmaan toiminnanjohtaja Jouni Jyrinki.

Liiton johtokunnan ja valtuuskunnan jäsenten kehittämisseminaari

Liiton johtokunnan ja valtuuskunnan jäsenille tarkoitettu kehittämisseminaari järjestettiin 20.–21.1. Ikaalisten kylpylässä. Päivien aikana käytiin läpi edunvalvontakysymyksiä, ajankohtaisia maatalouspoliittisia asioita ja liiton toiminnan suunnittelua.

Veropäivä

Perinteinen maakunnallinen maa- ja metsätalouden veropäivä pidettiin 24.1. Seinäjoella Framin auditoriossa. Veropäivän luennoitsijoina toimivat ajankohtaisista maa- ja metsätalouden veroasioista johtaja OTK Timo Sipilä MTK:sta. Verotilijärjestelmästä, maatalaverotuksen yhtenäistämisoheista ja muista ajankohtaisista veroasioista puhui veroasiantuntija Petri Ollinkoski E-P:n verotoimistosta. Päivään osallistui 173 osanottajaa.

Maatilojen sukupolvenvaihdostilaisuudet

Liitto järjesti yhdessä ProAgrian, Melan ja ELY-keskuksen kanssa maatalon sukupolvenvaihdoksia käsitteleviä tilaisuuksia maakunnassa tammi - helmikuussa. Asiantuntijoina illoissa olivat Unto Kangas ProAgriasta, Heikki Mäntykoski ELY-keskuksesta sekä Heikki Mäkirintala Melasta.

SPV-tilaisuuksia avaamassa ja puhetta johtamassa ovat tuottajayhdistyksiä puheenjohtajat. Tilaisuuksia pidettiin 20.1. Kauhajoella Teknologiakeskuksessa, 25.1. Alavuden teknologiakeskus Fasadissa, 27.1. Isonkyrön Kalliojärvellä, 8.2. Ylihärman Härman kuntokeskuksessa ja 10.2. Lappajärvellä Kylpylä Kivitipussa.

Maakunnallinen maatilojen sukupolvenvaihdospäivä pidettiin 22.2. Seinäjoella Framissa päivätalaisuutena. Päivän luennoitsijoina toimivat Etelä-Pohjanmaan perheasiainneuvottelukunnan johtaja Eija Harmanen aiheesta hyvinvointi ja sukupolvet. Luopumistuesta puhui luopumisyksikön päällikkö Eila Tamminen Melasta. Sukupolvenvaihdoskaupan veronennettelyistä kertoi veroasiantuntija Petri Ollinkoski E-P:n verotoimistosta. Liiton johtokunnan jäsen Timo Kankaanpää avasi tilaisuuden. Lisäksi projektipäällikkö Elina Sepponen oli paikalla ”Ookko kunnos?”- hankkeen tiimoilta. Näihin tilaisuuksiin osallistui kaikkiaan noin 190 osanottajaa.

Tärkkelysperunan viljelijätoimikunnan perustaminen

Liitto järjesti Lapualla 28.1.2011 tärkkelysperunan toimialajärjestelyjen jälkeen muodostetun uuden yhtiön viljelijäosakkaille kokouksen. Kokouksessa muodostettiin uuden yhtiön viljelijätoimikunta (jaos) Lapuan tehtaan toimialueelle. Suurimman osan Suomen tärkkelysperunateollisuudesta omistanut BASF

Framin auditorio oli ääriään myöten täynnä tammikuussa pidetyssä veropäivässä.

luopui tärkkelysperunateollisuudesta ja yrityskauppojen seurauksena toiminnot siirtyivät pääosin toimivan johdon (ns. MBO-ryhmä) omistukseen vuoden 2010 aikana. Tärkkelyksen modifiointi ja markkinointi menivät ”kemianteollisuuden” yhtiöön, jonka nimeksi tuli Chemigate Oy. Tärkkelysperunan viljelyttämistä ja tärkkelyksen tuotantoa varten perustettiin uusi yhtiö (Satakunnan kasvialoste Oy). Sen viljelijäosakkaista valittiin viljelijätoimikunta, jonka tehtävänä on ensisijaisesti toimia sopimusviljelijöiden ja teollisuuden yhteisenä keskustelu/neuvottelu/tiedonvälitysfoorumina kaikissa yhtiötä ja sopimusviljelijöitä koskevissa asioissa. Viljelijätoimikunnan Lapuan jaoksen pj ja yksi jäsen toimivat lisäksi sopimusehtoja ja hintoja käsittelevässä hintaneuvottelukunnassa ja pj nimettiin myös MTK:n tärkkelysperunajaoksen jäseneksi.

Sarka -messut Seinäjoki Arenassa

Liitto osallistui osastolla Sarka -messuille 4.-5.2. Arenassa. Osaston teemana oli ”Ookko kunnos?” -hankkeen markkinointi muun muassa asiakaskyselyllä. Kyselyn avulla kartoitettiin maatilayrittäjien koulutustarpeita ja etsittiin ideoita hankkeen toiminnan kehittämiseen. Vastanneiden kesken arvottiin kahden hengen kylpyläloma Härmän kuntokeskukseen.

Sarka -messujen osastolla esiteltiin muun muassa ”Ookko kunnos?” -maatilayrittäjien hyvinvointihanketta.

Jäsenrekisterikoulutusta

Liitto järjesti yhdessä Keskusliiton kanssa koulutusta uuden jäsenrekisteriohjelman käytöstä 7.2. Ilmajoen maatalousoppilaitoksella ja 8.2. Lapuan Kristillisellä opistolla. Koulutukseen osallistui yhdistysten jäsenrekisterin hoitajia yhteensä 27 henkilöä.

Puheenjohtajien ja sihteerien koulutuspäivä

Kevään perinteinen yhdistysten puheenjohtajien ja sihteerien koulutuspäivä pidettiin Elinkeinoitalolla Seinäjoella 23.2. Päivän aikana käytiin liiton toimihenkilöiden johdolla läpi tuottajayhdistysten ja liiton toimintaa. ”Ookko kunnos?” -maaseutuyrittäjien hyvinvointihankkeen toimintaa ja tulevia tapahtumia esitelti projektipäällikkö Elina Sepponen. Ajankohtaisista Maaseutuviraston asioista puhui ylijohdaja Leena Tenhola. Lisäksi MTK:n johtokunnan kuulumisista kertoivat MTK:n II puheenjohtaja Mauno Ylinen ja MTK:n

johtokunnan jäsen Timo Kankaanpää. Päivään osallistui 55 henkilöä.

Keväällä pidetyssä puheenjohtajien ja sihteerien koulutuspäivässä käytiin läpi tuottajayhdistysten ja liiton toimintaa.

Pohjanmaan alueen MTK- ja MO- liittojen yhteinen ympäristöasiamiespäivä

MTK järjesti yhteistyössä liiton kanssa tuottajayhdistysten ympäristöasiamiehille, luottamushenkilöille ja muille asiantuntijoille tarkoitetun koulutuspäivän 9.3. Härmän Kuntokeskuksessa Ylihärmässä. Päivän aikana käsiteltiin maa- ja ympäristöpolitiikan ajankohtaisia asioita. Luentoja oli muun muassa seuraavista aiheista: Kunta lakien valvojana ja määräysten antajana, lunastuslaki, linjakorvaukset, tuulivoima, maastoliikennelain uudistus, vesilain uudistus, kaivoslain uudistus, Metso-ohjelman toteutuminen, kaavoituksen ja maankäytön erityiskysymykset ja MTK:n uusi ympäristöohjelma.

Luennoitsijoina olivat johtaja Markku Tornberg ja lakimies Leena Penttinen MTK:sta, ympäristöpäällikkö Markus Nissinen Länsi-Suomen MO-liitosta ja Kauhavan ympäristösihteeri Kari Hongisto. Osanottajia oli 55 henkilöä.

Pohjanmaan vilja- ja öljykasviseminaari

Liitto järjesti yhdessä ProAgrria E-P:n ja Vilja 5000 -hankkeen kanssa vilja- ja öljykasviseminaarin 9.3. Arenassa Seinäjoella. Päivän teemana oli mitä kannattaa tuottaa ja mille tuotteille on kysyntää. Päivän luennoissa Max Schulman MTK:sta kertoi Keski-Euroopan viljantuotannosta ja Etelä-Pohjanmaan tuotantomahdollisuuksista. Viljan- ja öljykasvien viljelyn kannattavuudesta puhui Anna-Kaisa Jaakkola ProAgriasta. Etelä-Pohjanmaalle soveltuvista öljykasvilajikkeista kertoi tutkija Merja Högnäsbacka MTT:n Ylistaron koeasemalta. Öljykasvien markkinanäkymistä puhui Minna Oravuo Ravintoraisiosta. Kokemuksia rypsin viljelystä kertoi Kauko Korpi Ylihärmästä. Viljan markkinanäkymistä puhui johtaja Kari Kilttilä Altia Oyj:stä. Lisäksi yhteenvedon päivän annista kertoi Kati Lassi Vilja-alan yhteistyöryhmästä. Tilaisuuteen osallistui 120 kuulijaa.

Liiton tiedotuslehti

Liitto julkaisi maaliskuun alussa jäsentiloille postitetun tiedotuslehden. Lehden painos oli 9000 kpl. Lehdesä kerrottiin ajankohtaisia asioita liiton toiminnasta. Lehden kirjoituksissa eri asiantuntijat käsitelivät maatalouden tukipolitiikan uudistamista, maatalouden markkinoita, eduskuntavaaleihin valmistautumista,

uudistunutta maanvuokralakia sekä uutta luopumistukilakia. Lehdessä esiteltiin myös maaseutunuorten ja Ookko kunnos-hankkeen toimintaa ja tapahtumia. Lisäksi siinä oli viljelijöiden omien osuuskuntien ja sidosryhmien sekä muiden yhteistyötahtojen tiedotteita ja ilmoituksia.

Maaliskuussa ilmestyneen tiedotuslehden kanssa oli sikatilan isäntä Tero Ojala possu sylissä.

Jäsenrekisterin tietojen päivitys

MTK sai Maaseutuvirastolta luvan tukihakemustietojen keskitettyyn käyttöön jäsenrekisterin päivittämistä varten. Jäsenrekisterin tarkentamiseksi ja päivittämiseksi liitto hankki Mavilta seuraavat jäsentiedot: tilatunnus, sähköpostiosoite, lankapuhelin, matkapuhelin, pelto- ja metsäpinta-alatiedot.

Osuuskunta Metsäliiton edustajiston vaali

Metsäliiton edustajiston ja piiritoimikuntien jäsenet valittiin maaliskuuhuhtikuulla 2011 postivaalissa 4-vuotiskaudeksi 2011-2015. Vaali käynnistyi ehdokkaiden asettamisella helmikuussa. Valtakunta oli vaalissa jaettu 15 vaalipiiriin. Vaalipiirin rajat noudattivat pääosin Metsäliiton hankintapiirejä vastaavia kuntarajoja. Kukin vaalipiiri oli oikeutettu yhteen edustajiston paikkaan alkavaa 2300 jäsentä kohti. Vähintään 10 saman vaalipiirin äänioikeutettua jäsentä voi perustaa valitsijayhdistyksen ja asettaa vaaliin ehdokkaita enintään kaksi kertaa niin monta, kuin vaalissa valitaan edustajiston jäseniä.

Metsäliitto järjesti vaaliin liittyen liiton alueella yhdeksän vaalitalaisuutta, joissa kerrottiin vaalista, Metsäliiton palveluista ja lisäksi käsiteltiin ajankohtaisia puukauppa-asioita.

Tuottajayhdistykset toimivat osaltaan aktiivisesti ehdokaslistojen luomisessa ja pyrkivät lisäämään omalta osaltaan varsinaisissa vaaleissa äänestämistä.

Avoliitosta testamenttiin - oikeuskysymyksiä maatilalan luopujille ja jatkajille.

Liitto järjesti yhteistyössä ”Ookko kunnos”-hankkeen kanssa Avoliitosta testamenttiin – tilaisuuden Seinäjoki Areenassa 15.3. Tilaisuudessa käytiin läpi maatilalan oikeuskysymyksiä maatilasta luopujien sekä maatilaa jatkavien näkökulmista. Päivän aikana käytiin läpi maatilalan sosiaalisia riskejä ja niihin varautumista. Tutustuttiin avioehdon, testamentin ja hallintaoikeus testamentin tekoon ja miten verotuksen vaikutus tulisi näissä asioissa huomioida. Lisäksi käsiteltiin maatilayrittäjien sosiaaliturvaa. Luennoimassa tilaisuudessa olivat MTK:n lakimies Maire Lumiaho, Arviointikeskuksen lakimies Lauri Pakka, Perheneu-

vottelukeskuksen johtaja Eija Harmanen, Etelä-Pohjanmaan verotoimistosta Merja Ollila ja maaseudun tukihenkilöverkostosta Koivisto Marjatta. Päivään osallistui 45 henkilöä.

Tilaisuus ruokahankinnoista vastaaville

Liitto järjesti Ruokastrategia ja julkiset hankinnat –seminaarin Elinkeinotalolla Seinäjoella 17.3. Tähän tilaisuuteen oli kutsuttuna lähialueilla julkisista hankinnoista vastaavia henkilöitä, keittiöhenkilökuntaa, kuntapäätäjää ja muita sidosryhmiä. Kutsu on lähetetty myös liiton johtokunnan jäsenille ja tuottajayhdistysten puheenjohtajille ja sihtereille. Päivään osallistui 49 henkilöä.

Hyvän mielen lounas

Liitto järjesti yhdessä MTK-Nurmon kanssa Hyvän mielen lounas -tilaisuuden 20.3. Nurmon Lankarissa. Lounastilaisuudessa puhujana olivat emäntä Aira Keski-Luoma ja johtava kappalainen Markku Ylinen. Tilaisuuden musiikillisesta osuudesta vastasi Harri Risku ja juontajana toimi maanviljelijä Jouko Ylinen. Lounaan tarjosi Seinäjoen seurakunta. Tilaisuuteen osallistui noin 50 henkilöä.

Hyvän mielen lounas -tilaisuus järjestettiin maaliskuun lopulla Nurmon Lankarissa.

Kevään tukikoulutukset

ELY:n maaseutu- ja energiayksikkö järjesti keväällä kolme tukihakemusten täyttäjäkoulutuspäivää EU-avustajille, neuvojille ja viljelijöille. Lisäksi kuntien maaseututoimistot järjestivät tukilomakkeiden täyttökursseja tuottajayhdistysten kanssa. Koulutuksen yksi painopiste oli edistää sähköistä tukihakua.

Eu-avustajatoiminta ja tukiaavustajien vakuutus

MTK:n Tapiolan ja Lähivakuutuksen kanssa sopimaa tukiaavustajien vastuuvakuutusta jatkettiin entiseen tapaan. Vakuutus vastaa vakuutusehtojen mukaisesti niistä mahdollisista virheistä, joita EU-avustajalle voi tulla ja jotka voivat aiheuttaa tukien menetyksiä. Korvauksen saamisen edellytyksenä on, että sekä tukiaavustaja että avustettava ovat molemmat MTK:n maksavia jäseniä. Tuottajayhdistykset kustansivat vakuutuksen nimeämilleen tukiaavustajille. Tuottajayhdistysten nimeämien ja vakuuttamien tukiaavustajien yhteystiedot julkaistiin Maaseudun Tulevaisuudessa

21.3. yhteisilmoituksena liitoittain ja yhdistyksittäin. Liitto maksoi ilmoituksista aiheutuneet kulut.

Tuotevastuuvakuutus

Tuottajayhdistykset maksoivat entiseen tapaan jäseniloilleen tulevan tuotevastuuvakuutuksen.

Maanomistajajärjestöjen jäsenet Riistanhoitoyhdistysten hallitukseen

Riistahallinnon uudistamiseen liittyen tuli merkittävimpien maanomistajajärjestöjen edustajille oikeus nimetä edustajansa ja varaedustajansa Rhy:n hallitukseen. Tuottajayhdistykset tekivät ehdotuksensa yhdessä mhy:n kanssa alueensa riistanhoitoyhdistysten vuosikokoukselle

Liiton eduskuntavaalitulaisuus

Liitto järjesti yhdessä Länsi-Suomen M-O liiton ja MTK:n kanssa vaalikeskustelutilaisuuden 23.3. Framin auditoriossa Seinäjoella. Vaali-illassa MTK:n vaalivoittoa esitteli toiminnanjohtaja Antti Sahi. Illan aikana kuultiin puheenvuorot keskeisimpien puolueiden piirijärjestöjen nimeämiltä edustajilta. Tilaisuuteen puheenvuoron käyttivät seuraavat ehdokkaat: Hannu Koivisto Kansallinen Kokoomus, Sami Yli-Rahnasto Perussuomalaiset, Mikko Savola Suomen Keskusta, Helena Lahtinen Suomen Kristillisdemokraatit ja Harry Wallin Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue. Yleisöllä oli mahdollisuus esittää ehdokkaille kysymyksiä ja kentän toiveita. Tilaisuuteen osallistui noin 80 henkilöä.

Eduskuntavaalitulaisuus järjestettiin maaliskuun lopulla Framissa. Ennen tilaisuutta oli kahvitarjoilu.

Kuluttajavastaavien tapaaminen

Liiton kuluttajatyöryhmä kutsui tuottajayhdistysten kuluttajavastaavat yhteiseen tapaamiseen 26.3. Kuortaneen Virtaniemeen. Tilaisuuteen osallistui 15 kuluttajavastaavaa.

Tiedätkö ruokasi alkuperän – kampanja”

Liitto osallistui MTK:n lanseeraamaan valtakunnalliseen kampanjaan ”Tiedätkö ruokasi alkuperän” järjestämällä Seinäjoella Citymarketissa ja Prismassa 5.4. kampanjan yhdessä liiton kuluttajatyöryhmän kanssa. Apua järjestelyihin saatiin muun muassa Nurmion ja Seinäjoen tuottajayhdistyksiltä. Kuusiokuntien tuottajayhdistykset toteuttivat vastaavan tapahtuman Veljekset Keskisen kyläkaupan alueella.

Kampanjan kärkenä oli tiedottamisen ruuan alkuperämerkintöjen - etenkin lihan - tärkeydestä. Lisäksi ha-

Alkuperämerkintöjen puolesta kampanjoitiin huhtikuussa kolmessa eri paikassa. Kuva Veljekset Keskisen aulassa järjestetystä tilaisuudesta.

luttiin nostaa keskusteluun liha-alan ongelmat. Kampanjan rekvisiittana oli paikalle ajatut Valta-traktorit, jotka pysäköitiin kaupan eteen näkyvälle paikalle. Peräkärriin oli kiinnitetty kampanjalakana ”Kotimainen ruoka tuo leivän moneen pöytään”. Kaupan ovella ihmisille jaettiin suurennuslaseja, joilla voi katsoa, mistä elintarvike ja sen raaka-aine on peräisin. Lisäksi jaettiin Joutsenlippu- ja Sirkkalehtitarroja sekä ruoan kotimaisuudesta kertovia flyereita. Paikalle oli kutsuttu myös toimittajia, joille kerrottiin alkuperämerkintöjen tärkeydestä ja liha-alan tilanteesta.

Lomituksen ajankohtaispäivä

Liitto järjesti lomituksen ajankohtaispäivän 12.4. Seinäjoella, Sorsanpesässä. Ajankohtaispäivän aiheena oli ”**lomitusyksiköiden hyvät käytänteet**”. Puhumassa tilaisuudessa olivat Päivi Wallin Melasta, Suupohjan lomitusyksikön lomatoimen johtaja Lea Ojanen ja liiton johtokunnan jäsen Marja-Leena Laakso, mela-asiamies Seija Karhula sekä lomittaja Jari-Pekka Mäki-Franti Kauhavalta. Päivän puheenjohtajana toimi sosiaalipoliittisen valiokunnan puheenjohtaja Markku Jaakkola Lappajärveltä. Elina Sepponen kertoi päivän lopuksi kuulumisista ”Ookko kunnos?” -hankkeesta ja ohjasi myös pienen hartiajumpan. Lomitus-seminaariin osallistui lomitusyksiköiden henkilöistöä ja tuottajayhdistysten lomitusvastaavia. Osanottajia tilaisuus keräsi yhteensä 42 henkilöä.

Lomituksen ajankohtaispäivän lomassa oli aikaa myös pienelle taukojumppalle.

Eduskuntavaalit ja kansanedustajien onnittelukäynnit

Eduskuntavaalit pidettiin 17.4. Liiton edustajat kävivät puheenjohtajan johdolla onnittelukäynnillä 18.4. kaikkien alueeltamme valittujen kansanedustajien luona, jotka olivat tavoitettavissa.

Liha-alan kriisikokous

Liitto järjesti liha-alan kriisikokouksen keskiviikkona 20.4. Framin auditoriossa Seinäjoella. Kokouksessa käytiin läpi ajankohtaisia liha-alan tuottajahinta- ja markkinanäkymiä. Päivässä haettiin ratkaisuja, miten kotimainen lihantuotanto ja lihantuottajien toimeentulo jatkossa turvataan. Suurimmat tuottajien ongelmat ovat lihan heikko tuottajahintakehitys ja samaan aikaan tapahtunut nopea kustannusten nousu. Tämä on ajanut suuren osan lihatiloista kannattavuuskriisiin. Kokouksessa käytiin keskustelua mahdollisista keinoista tilojen toiminnan ja kannattavuuden turvaamiseksi jatkossa.

Kokouksen avasi liiton puheenjohtaja Johanna Kankaanpää. Liha-alan kannattavuuskriisistä puhui MTK:n II puheenjohtaja Mauno Ylinen. Lihantuottajien näkemykset tilanteesta sikatalouden osalta kertoi MTK:n sikajaoston puheenjohtaja Tero Ojala, naudanhantuotannon osalta E-P:n Lihanautakerhon pj. Heikki Vehkaoja, siipikarjanlihantuotannon osalta MTK:n siipikarjanlihajaoston pj. Matti Kangas ja lammastalouden tilanteesta kertoi Pohjanmaan lammasosuuskunnan tj, maanviljelijä Raimo Näsi. Lihateollisuuden edustajien puheenvuoron käyttivät johtaja Matti Perälä Atrialta ja alkutuotannon johtaja Tomas Gäddnäs Snellmanilta. Kaupan edustajan puheenvuoron piti kaupallinen johtaja Jari Palo Etelä-Pohjanmaan osuuskaupasta. Tilaisuuteen osallistui 89 tuottajaa.

Liha-alan kriisi kokouksessa olivat mukana muun muassa johtokunnan jäsenet Johanna Tuurinkoski ja Marja-Leena Laakso. Liha-alan kannattavuustilanne vetää ilmeet vakaviksi.

Jäsenmääristä

Liiton alueen jäsenyhdistyksien maksaneiden jäsenten määrä oli viime vuonna 13.1.2011 suoritettun tarkastelun mukaan 19367 (-139 jäsentä) jäsenmaksunsa maksaneita jäsentiloja oli 7746 (-112 tilaa). Jäsenmaksujen perintäprosentti oli 92,2 (- 0,1 %). Jäseniä liiton alueen yhdistyksissä oli 20972 henkilöä ja maatiloja 8208 kpl.

Vuoden 2010 jäsenkampanjan tulokset ja palkitut

Liitto palkitsi vuoden 2010 jäsenkampanjassa maksettujen peltohehtaareja viisi eniten lisännyttä. Sähköpostienkeruukampanjassa palkittiin kolme vastuuhenkilöiden sähköpostiosoitteita suhteellisesti eniten lisännyttä yhdistystä ja kolme yhdistystä, joilla oli suhteellisesti eniten sähköpostiosoitteita. Palkintoina olivat pääsyliput yhdistysten pj:lle ja sihteereille puolisoineen Seinäjoen Tangomarkkinoiden finaaliin 9.7.

Järjestökampanjan tuloksena vuoden 2010 osalla 27 yhdistystä lisäsi maksettua peltoalaa. Kaikkien yhdistysten yhteinen maksettu peltoala lisääntyi 16016 ha, + 7.94 %. Tulos on todella hyvä. Siihen vaikutti luonnollisesti myös se, että pinta-alat ajettiin kaikkiin yhdistyksiin Mavin tiedostoista.

Maksettujen peltoha:n lisääjistä viisi parasta: Kristiina +42,64 %, Isojoki +41,58 %, Alavus +24,60 %, Lappajärvi +23,44, Ylihärämä +22,33%.

Sähköpostien lisäyksen osalta tulokset jäivät vaatimattomiksi ja kampanjaa pitää jatkaa entistä kovemmin tältä osin, jotta mahdollisimman monelta jäsentilalta saadaan sähköpostiosoite jäsenrekisteriin.

Kolme vastuuhenkilöiden sähköpostiosoitteita suhteellisesti lisännyttä yhdistystä: Kauhajoki 9,1 %, Ylistaro 9,1 %, Alahärämä 7,1 %.

Kolme yhdistystä, joilla suhteellisesti eniten sähköpostiosoitteita: Isokyrö 57,0 %, Ylistaro 43,5 %, Ahtäri 38,1 %. Lisäksi päätettiin neljantenä palkita Vimpeli, jonka tulos oli 38,0 %.

Järjestökampanjaa jatkettiin v. 2011.

Kauppatampaus Juhannusviikolla

Kotieläintilojen vaikean tilanteen vuoksi päätettiin MTK:ssa toteuttaa vielä ennen juhannusta uusia toimenpiteitä kotimaisuuskampanjassa. Kampanja oli jatkoa huhtikuussa toteutetuille kauppatampauksille, jotka onnistuivat hyvin. Keskusliitto toimitti liittoihin kampanjamateriaalia, jonka liitto edelleen monisti ja toimitti yhdistyksille. Yhdistykset levittivät materiaalia alueensa kauppajien ilmoitustauluille ja muihin näkyviin paikkoihin. Julisteissa painotettiin ruuan alkuperämerkintöjen tärkeyttä ja korostettiin kotimaisen ruuan merkitystä. Julisteissa oli neljä teemaa: 1. Suomalaista ruokaa, kiitos. 2. Suomalaista lihaa, kiitos. 3. Älä mene vipuun ruokavalinnoissasi. 4. Onko ruokakorissasi yllätysvieraita? Kampanjaan liittyen yhdistysten edustajat tapasivat paikallistason kauppajien hankintapäätäjiä ja luovuttivat ruuan alkuperämerkintä vetoomuksia/adresseja. Lisäksi yhdistykset toimittivat kampanjasta lehdistötiedotteita paikallislehdille.

Luottamushenkilöretki Satakuntaan

Liitto järjesti perinteisen yhdistysten sihteeriretken Satakuntaan 30.6. -1.7. Matkalle oli kutsuttuna yhdistysten sihteerit, liiton johtokunnan ja valtuuskunnan jäsenet sekä toimihenkilöt. Mukaan oli tällä kerralla kutsuttu myös puoliset. Ensimmäinen päivä retkeiltiin Satakunnassa. tutustumiskohteina olivat Olli Soron lypsykarjatila Huittisissa, Karimaan puutarha Kokemäellä ja Biolan Oy:n pääkonttori Eurassa. Illalla majoituttiin Hotelli Vaakunaan Porissa ja nautittiin päivällinen, jonka isäntinä olivat Tapiolan edustajat. Retken toisena päivänä tutustuttiin Farmari maatalousnäyttelyyn ja palattiin illalla kotiin. Matkalle osallistui 40 henkilöä.

Kivitippu Ultra juoksutapahtuma

MTK mukana Kivitippu Ultralla Lappajärvellä 6.8. Tapahtumassa ratkottiin MTK:n jäsenten mestaruudet niin maratonilla, ½ maratonilla kuin ultralla. Kivitipussa järjestettiin lisäksi juoksupäivän yhteydessä tapahtuma, jossa kerrottiin asiaa suomalaisesta ruuasta (jolla jaksaa pitkälle), hyvinvoinnista ja energiasta.

Lähiruokaviestit 22. - 26.8.2011

Viestin Etelä-Pohjanmaan osuus alkoi Alajärvellä 23.8. pidetyllä viestikapulan vaihtotilaisuudella. Alajärvellä lähiruoka näkyi tapahtuman aikaan hyvin mm. kouluruokailussa. Pyöräilymatka jatkui seuraavana päivänä, kun lähes sata polkijaa starttasi 24.8. aamulla Seinäjoen torilta. Päivän 110 kilometrin reitti kulki Ilmajoen ja Kurikan kautta Kauhajoelle ja sieltä edelleen Karvialle. Ekocentrian ja MTK:n yhdessä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa järjestämä lähiruokaviestit päättyi 26.8. Helsingissä pidettyyn Herkkujen Suomi -tapahtumaan.

Viestiin osallistui 12 joukkuetta ja MTK:n joukkueessa polki kymmenkunta liiton alueen tuottajaa. Liitto järjesti yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa Seinäjoen torilla lähiruokataapahtuman, jossa oli ohjelmaa ja esillä paikallisten viljelijöiden tuotteita, sekä vapaasti tarjolla Maa- ja kotitalousnaisten tarjoamaa aamupuroa. Maaseutunuoret jakoivat porkkanoita ja tietoa lähiruuasta sekä ruuan alkuperämerkinnöistä. Lapsille oli tunnistamiskilpailu maatilan tuotantoeläimistä. Reitin varrella Ilmajoen maatalousoppilaitoksella oli tapahtumatori kotieläimeneen esillä, joihin viestin viejät tutustuivat. Matkalla Koskenkorvalla polkijat ihmettelivät Jari Mäen Amerikan autoja. Kurikassa kaupunki järjesti matkalaisille lounastarjoilun. Lisäksi siellä esiteltiin kunnan hankkimaa sähköautoa. Matkalla Kurikan ja Kauhajoen rajalla Auli ja Sami Yli-Rahnasto olivat järjestäneet mehutarjoilun. Hämes-Havusessa Kauhajoen kaupunki järjesti MTK-Kauhajoen kanssa tapahtuman oheen näyttävän kunnan kaupungintalon ”kymmenvuotisjuhlan”, johon odotettiin lähes tuhatta osallistujaa.

Jalasjärvellä MTK-Jalasjärvi oli yhdessä kunnan kanssa laittanut Vilholaan viestin E-P:n osuuden ”päättöbuffetin”. Tilaisuus oli samalla MTK-Jalasjärven 90-vuotistapahtuma. Kaikki tilaisuudet ja viesti onnistuivat hyvin ja tapahtumat vetivät yleisöä yhteensä satoja henkilöitä. Viestin tarkoituksena on saada valtakunnallista näkyvyyttä lähiruualle. Tämän vuoden viestissä teemana oli ”Tarjoa tuoretta” ja viestin

aikana puhuttiin erityisesti lähiruuasta, luomusta ja sesongin kasviksista.

Jäsenetuhintaan lippuja Alahärmän Tractor Pullingin Euroopan mestaruuskilpailuihin

MTK-Etelä-Pohjanmaa ja Härmä Pulling tarjosivat yhteistyössä jäsenetuna alueemme MTK:n jäsenille kisojen pääsylippuja erikoishintaan. Tapahtuma järjestettiin 3.-4.9. Jäsenetuna tarjottavia lippuja oli rajoitettu määrä (500 kpl), jotka myytiin nopeimmin varanneille. Liitto lähetti sähköpostiviestin tästä jäsenetutarjouksesta kaikille niille jäsentiloille, joiden toimiva sähköposti on jäsenrekisterissä. Näitä sähköposteja löytyi noin 2200 jäseneltä.

Liittojen alueseminaari Ikaalisten kylpylässä

MTK-Etelä-Pohjanmaan, Pirkanmaan, Varsinais-Suomen ja Länsi-Suomen MO-liitto pitivät yhteisen järjestön kehittämistä pohtineen seminaarin Ikaalisten kylpylässä 26.9. Seminaaria selvitetään tarkemmin johtokunnan toimintaa ja kokouksia käsittelevässä vuosikertomuksen luvussa 3.2.

MTK:n mielenilmaus eduskuntatalolla

MTK järjesti 12.10.2012 eduskuntatalolla mielenilmaisunhallituksen budjettiesitystä vastaan. Mielenilmaisuun kutsuttiin järjestön luottamus- ja toimihenkilöitä joka puolelta maata. Mielenilmaisuun sai kohtuullisen hyvin julkisuutta ja liiton toiminnanjohtajaa haastateltiin suoraan radiolähetykseen paikanpäältä eduskuntatalolta. MTK:n edustajat luovuttivat eduskuntaryhmien edustajille vetoamisen budjettileikkausten perumiseksi ja kotimaisen ruoantuotannon ja maaseutuelinkeinojen puolesta. Budjettileikkaukset ja veronkiritykset rokkottavat maa- ja metsätaloustuottajia tuplasti, kun tulotukia alennetaan vaikeassa kannattavuustilanteessa ja lisäksi viljelijäkotaloudet joutuvat muita väestöryhmiä useampien veronkiristysten ja maksukorotusten kohteeksi.

Puheenjohtajien ja sihteerien koulutuspäivä

Syksyn perinteinen yhdistysten puheenjohtajien ja sihteerien koulutuspäivä pidettiin 13.10. Itikka Osuuskunnan ja Atria Oyj:n uudessa toimitalossa. Päivän aikana käytiin liiton toimihenkilöiden johdolla läpi tuottajayhdistysten ja liiton toimintaa. ”Ookko kunnos?” -maaseutuyrittäjien hyvinvointihanketta esitteli pro-

Syksyn puheenjohtajien ja sihteerien koulutuspäivässä kaikki osallistuneet saivat kotiin viemiseksi alkuperämerkinnöillä varustetut kaupakassit.

jektipäällikkö Elina Sepponen. Ajankohtaisia kuuluisia lihamarkkinoilta ja Atria Oyj:n toiminnasta kertoi toimitusjohtaja Juha Grön ja Itikka Osuuskunnan toimintaa selvitti toimitusjohtaja Reijo Flink. Lisäksi MTK:n johtokunnan kuulumisia ja ajankohtaisia maatalouspoliittisia asioita selvittivät MTK:n II puheenjohtaja Mauno Ylinen ja MTK:n johtokunnan jäsen Timo Kankaanpää. Päivään osallistui 50 henkilöä.

MTK:n uudet tuulet – matka

MTK järjesti yhdessä Melan ja Lähivakuutuksen kanssa MTK:n Uudet tuulet – matkan 27. - 28.10. Matkan seminaarissa Tallinnassa kuultiin MTK:n Melan ja Lähivakuutuksen asiantuntijapuheenvuoroja. Toisena päivänä tarjoutui mahdollisuus tutustua Tallinnaan ja sen lähialueen maatila – ja matkailukohteisiin. Ohjelma sisälsi asian lisäksi myös leppoosaa yhdessäoloa ja korkeatasoista ohjelmaa. Tälle matkalle osallistui parisenkymmentä liiton ja yhdistysten henkilöä.

Maataloustuottajien ja lomittajien virkistyspäivä koko perheelle 29.10.

Liitto järjesti yhteistyössä ”Ookko kunnos”- hankkeen kanssa maataloustuottajien ja lomittajien virkistyspäivän koko perheelle 29.10. klo 11–15 Seinäjoen Urheilutalolla.

Päivän ohjelmassa oli tarjoilujen lisäksi ohjattua perheliikuntaa, selkäjumppaa ja keuhonhuoltoa. Paikalla oli työterveyshuollon terveystiete, missä sai mittauttaa verenpainetta ja bmi-arvot. Uimahalli, keilahalli ja kuntosali olivat osanottajien vapaassa käytössä. Pohjanmaan liikunta- ja urheilu vastasi osanottajien ohjauksesta erilaisissa jumpissa ja toimipisteissä. Osanottajia oli 97 henkilöä ympäri Etelä-Pohjanmaata.

Keilaus oli virkistyspäivässä suosittua. Siihen osallistuivat kaiken ikäiset päivään osallistujat.

Naudanlihantuottajien seminaari Kalajoella

Liitto oli yhteistyökumppanina Kalajoella 7.11. pidetyssä naudanlihantuottajien seminaarissa ja kokouksessa, jonka järjestäjänä olivat Pohjois- ja Itä-Suomen MTK-liitot. Seminaarin teemana oli suomalainen ruoka ja vastuullisuus. Seminaarin jälkeen pidetyssä tuottajakokouksessa alustivat Atrian Juha Gröhn, HK-Ruokatalon johtaja Jari Leija ja MTK:n valtuuskunnan puheenjohtaja Aarno Puttonen. Kokouksessa keskusteltiin naudanlihan tuotannon kannattavuusongelmista ja todettiin, että tilanne on haastava. Kokous vaati nopeita toimenpiteitä teollisuudelta ja kaupalta lihan

tuottajahinnan korottamiseksi, sillä muutoin tuotannon jatkuminen tiloilla on uhattuna.

Biokaasutilaisuus Seinäjoella

Liitto kutsui 13.12.2012 pidettyyn biokaasutilaisuuteen biokaasualan asiantuntijoita ja edelläkävijöitä. Tilaisuuden tarkoituksena oli erityisesti selvittää biokaasun mahdollisuuksista Etelä-Pohjanmaalla ja maatilamittakaavassa. Etelä-Pohjanmaalle ja sen lähialueille on keskittynyt merkittävä osa Suomen maataloustuotannosta. Alueella syntyy noin kolmannes maamme kotieläintalouden ja kasvinviljelyn tuotannosta. Potentiaalia bioenergian tuottamiseen (sen eri muodoissa) on paljon. Biokaasun mahdollisuudet ovat hyvin kiinnostavat. Alan teknologia, laitteet, osaaminen sekä talouteen ja kannattavuuteen liittyvät reunaehdot ovat viime vuosina parantuneet monelta osin. MTK-Etelä-Pohjanmaa kokosi tilaisuuteen alaa tuntevia asiantuntijoita keskustelemaan tilanteesta ja tulevaisuuden näkymistä ja toiveista. Tilaisuudessa valmistellun puheenvuoron käyttivät Alpo Kitinola (Vaasan Yliopisto), Ari Lampinen (Suomen Biokaasuyhdistys), mv Hannu Koivunen, mv Ari Autio, Pasi Torri (Gasum Oy) ja Hannu Lautamäki (Agco Sisu Power). Tilaisuuden osallistujat tutustuivat myös samana päivänä Seinäjoen kaupungin elinkeinokeskuksen järjestämään liikennebiokaasuseminaariin Seinäjoki Arenassa.

Kysely tuottajayhdistyksille paikallistason vaikuttajista

Liitto teki loppuvuodesta 2011 kyselyn tuottajayhdistyksille paikallistason vaikuttajista. Kyselyllä tarkoituksena oli selvittää missä luottamustehtävissä kuntatasolla toimii tuottaja-aktiiveja tai muita mahdollisia vaikuttajia/ vaikutuskanavia. Tarkoituksena oli, että kartoitusta hyödynnetään paikallistason edunvalvonnan tekemisessä ja kehittämisessä eri sektoreilla. Samalla listauksesta toivottiin olevan apua myös yhdistyksen vaikuttamismahdollisuuksien hahmottamisessa. Liitto kokosi yhdistysten toimittamista tiedoista yhteenvedon. Samalla kyselyssä haluttiin kartoittaa, mihin asioihin yhdistys on paikallistasolla ottanut kantaa ja missä se on vaikuttanut päätöksentekoon.

Seutukunnalliset aluepalaverit

Seutukunnat järjestivät alueensa yhdistysten luottamushenkilöiden yhteisiä aluepalavereita. Aluepalavereissa pohjustettiin henkilövalintoja ja käsiteltä seutukunnille muitakin tärkeitä asioita. Kertomusvuonna kertaa näissä aluepalavereissa päätettiin MTK:n liittokokousedustajien ehdollepanosta liiton kokoukselle, sillä ehdokasasettelu suoritettiin seutukunnittain. Aluepalavereissa keskusteltiin lisäksi yhdistysten yhteistyön lisäämisestä ja seutukunnittaisesta toiminnasta esimerkiksi yhteisten virkistys- tai muiden tilaisuuksien järjestämisessä.

Sähköpostiosoitteiden kerääminen

Sähköpostiosoitteiden keräyskampanja jatkui koko vuoden. Erityisesti pyrittiin päivittämään jäsenrekisteriin kaikkien yhdistysten luottamushenkilöiden sähköpostiosoitteet.

Kehittämishankkeita ja työryhmiä

Liiton toimi- ja luottamushenkilöt ovat osallistuneet useiden kehittämishankkeiden ohjausryhmiin ja muihin työryhmiin. Liitto on osallistunut rahoittajana Elintarvikealan professuurihankkeeseen, Precikem-hankkeeseen ja ”Ookko kunnos?” – maatilayrittäjien hyvinvointihankkeeseen. Liiton toiminnanjohtaja on osallistunut mm. Elintarvikealan professuurihankkeen, Vesistöjen hoito-ohjelma – hankkeen ja Ruokaprovinssi – hankkeen ohjausryhmiin, Tapiola Yhtiöiden neuvottelukuntaan sekä Raisio Yhtymän sopimusviljelyneuvottelukuntaan.

Lisäksi toimihenkilöt ovat osallistuneet muun muassa seuraavien työryhmien ja toimikuntien työhön: Kyrön- ja Lapuanjoen työryhmät, Jätehuollon neuvottelukunta, Sedun ammattiosaamisen toimielin, Ilmajoen bioetanolihanke, Kilpailukykyä maidontuotantoonhanke, Työterveyslaitoksen neuvottelukunta, E-P:n Turve-hankkeen esiselvityksen ohjausryhmä ja varsinaisen hankkeen ohjausryhmä, Huoltovarmuusorganisaation alkutuotantopooli, E-P:n liiton kansainvälistymistyöryhmä ja Ruralia instituutin neuvottelukunta.

”Ookko kunnos” -Maatilayrittäjien hyvinvointihanke

Hankkeen toimenpiteisiin on tähän mennessä osallistunut yli 1020 eri henkilöä ja osallistumiskertoja tilaisuuksiin on yhteensä n.1950.

Seutukunnalliset koulutustilaisuudet toteutettiin seuraavista teemoista: I) Fyysinen terveys ja jaksaminen, työkyky, henkiset voimavarat & vuorovaikutussuhteet. II) Työolojen ja ammatillisen osaamisen kehittäminen, töiden hallinta ja organisointi, verkostoituminen ja taloushallinta. III) Sosiaaliset suhteet/verkostoituminen ja yhteistyö sekä koko perheen hyvinvointi. IV) Työturvallisuus, paloturma ja ensiapu.

Pienryhmätoiminta on jatkunut vilkkaasti ja toimintaa on toteutettu 13 paikkakunnalla. Pienryhmät kokoutuivat suurelta osin erilaisina liikuntaryhminä. Terveellinen ravitseminen kiinnosti naisia ja ”kokkisota” taas miehiä. Ensiapukoulutuksia järjestettiin myös ympäri maakuntaa. Maatilojen naiset innostuivat hemmottelusta ja tyyli & värit-illoista. Talousosaaminen ja sen kehittäminen nousi kentältä toiveena, joten toteutimme pienryhmätoimintana talouskurssin onnistuneesti Kauhajoella ja Ilmajoella.

Maatilayrittäjien hyvinvointikartoitus toteutetaan hankkeessa soveltaen sosiaalista tilipäätöksen menetelmää. Tavoitteena on saada avattua jaksamisen käsitettä suhteessa työmäärään ja sen hallintaan. Kehitetään mittareita kuvaamaan henkistä kapasiteettia. Kartoitus on osallistujien subjektiivisten kokemusten selittämistä ja vertailemista kyselymittareiden avulla. Sosiaalinen tilinpäätös toimii myös hankkeen vaikutavuustutkimuksena. Onko hankkeen toimenpiteillä ollut vaikutusta henkisen hyvinvoinnin tukemiseen? Kartoitus aloitettiin pienryhmissä toiminnallisesti ja ohjattuna keskustelupiirinä sekä tuplatiimityöskentelynä. Kartoitus on lähtenyt käyntiin n. 20 tilalla ympäri Etelä-Pohjanmaata. Osallistujat kokivat todella tärkeäksi ja mukavaksi jutella samanhenkisten ihmisten kanssa päivän arkisista asioista, vaihtaa hyviä käytänteitä ja keskustella huolista sekä haasteista.

Hyvinvointiseminaari yhteistyökumppaneille 5.5.2011 Ilmajoki

Seminaarin tavoite oli vaihtaa ja lisätä vuoropuhelua maatalouden sidosryhmien välillä. Kaikilla tahoilla on kuitenkin sama tavoite, maatilojen kokonaisvaltainen hyvinvoinnin ja tuotannon edistäminen. Seminaarissa kiinnitettiin myös huomiota sidosryhmien omaan työhyvinvointiin ja haettiin eväitä haasteellisten tilanteiden ja asiakkaiden kohtaamiseen. Päivän tuloksena syntyi hyviä käytänteitä ja innostavia ajatuksia yhteistyöstä. Päivän teemoja johdattivat psykologi Pirkko Lahti ja Sirpa Havu Melasta.

Opintomatkat Porin seutu & Farmari-näyttely: Matkan sisältöön kuului kulttuuria, virkistystä ja ammattiasaakin. Kohteena olivat Pramian tehdas Ilvesjoella, Friitalan nahkamuseon kulttuuriympäristö, Jalomäen vanha talonpoikaismiljö umpipiha, Anttilan kasvinviljelytila ja maatilamatkailu Kokemäellä sekä Porin Farmari-näyttely.

Tampere & kädentaitomessut: Matkaan sisältyi kulttuurihistoriaa Finlaysonin tehdaskierroksella, hyvinvointi- ja terveysasiaa Varalan urheilupuistolla ohjattuna liikuntana ja luentona sekä tutustuminen valtakunnallisiin kädentaidot messuihin.

Tyhy-virkistyspäivät: Tyhy-paketteja tarjottiin miesten- naisten ja parisuhdetyhynä, Kuortaneen Urheilupuistolla, Härmän kuntokeskuksessa ja Lappajärven Kivitipussa. Päiviin sisältyi terveys- ja liikuntaohjausta, yhdessäoloa, rentoutumista ja virkistystä. Iloinen yllätys oli parisuhdetyhy, johon varasimme lisäpaikkojakin, joten se oli hankkeemme suosituin tilaisuus!

Opintomatkalaisia Pramian yritysesittelyssä.

Elinkeinotalon hallitus ja muut organisaatiot

Liiton toiminnanjohtaja on edustanut liittoa Elinkeinotalon hallituksessa. Talossa ovat saman katon alla kaikki keskeiset maa- ja metsätaloutta sekä elinkeinotoimintaa koskevat organisaatiot.

Sidosryhmätapaamisia ym.

Kertomusvuoden aikana liitolla oli useita erilaisia sidosryhmäneuvotteluita ja tapaamisia. Liiton toimihenkilöt ja luottamushenkilöt olivat mukana useissa erilaisissa työryhmissä, neuvottelukunnissa, seminaareissa yms. Liiton johtokunnan sidosryhmätapaamiset on selvitetty tarkemmin johtokunnan kokouksia käsittelevässä osiossa. Lisäksi liiton toimihenkilöt ja luottamushenkilöt osallistuivat useisiin erilaisiin seminaareihin ja matkoihin.

3.5. JÄRJESTÖTYÖ 2011

MAATALOUSTUOTTAJAYHDISTYSTEN TOIMINTA

Kokouksia, koulutustilaisuuksia, juhlia ja muita tilaisuuksia ovat yhdistykset järjestäneet aktiivisesti kertomusvuoden aikana. Lisäksi yhdistykset ovat osaltaan vastanneet erilaisista vaikuttamis- ja järjestötoimista.

Tuottajatilaisuudet yhdistyksissä

Kevät- ja syyskokouksissa ovat liiton toimihenkilöt alustaneet ajankohtaisista maatalouspoliittisista ja järjestöasioista. Alustusten aiheina ovat olleet muun muassa EU:n maatalouspolitiikan uudistuksen valmistelu ja muut tukijärjestelmien muutokset, markkinointiin vaikuttaminen ja muut ajankohtaiset maatalous- ja järjestöpoliittiset asiat.

Liiton johtokunnan jäsenet ovat osallistuneet alueensa yhdistysten kokouksiin ja alustaneet lähinnä ajankohtaisista järjestöasioista.

Yhdistysten vuosipäivät

Kertomusvuoden aikana MTK Kuortane, MTK-Peräseinäjoki ja MTK-Alavus juhlivat 90-vuotisjuhlaa sadonkorjuujuhlan ja kirkkopyhän merkeissä. MTK-Kauhajoki juhli 90-vuotisjuhlaa tilaisuudella, joka aloitettiin hirvisopparuokailulla.

Sadonkorjuun kiitosjuhlat ja kirkkopyhät

Sadonkorjuujuhla ja kirkkopyhiä on pidetty useiden tuottajayhdistysten toimesta joko yksin tai yhteistyössä muiden maatalouden järjestöjen kanssa.

Maatalousverokoulutus

Muutamit tuottajayhdistykset järjestivät veroillan koskien ajankohtaisia maa- ja metsätalouden veroasioita.

Laskettelu- ulkoilu ja muut seutukunnalliset tapahtumat

Tuottajayhdistykset järjestivät laskettelu- ja ulkoilupäiviä maaliskuussa. muun muassa Vimpelin Lakeaharjulla.

Vaalitilaisuudet

Muutamit yhdistykset järjestivät eduskuntavaaleihin liittyviä tilaisuuksia. Yksi vaalitilaisuus pidettiin MTK-Kurikan ja lähinaapuriyhdistysten yhteisenä tilaisuutena 28.3. Kurikan Kärrymiehessä.

Tukikoulutus

Tuottajayhdistykset järjestivät keväällä maatalouspolitiikkaan, tukijärjestelmiin, tukien hakemiseen ja tukilomakkeiden täyttöön liittyvää liittyviä koulutus-tilaisuuksia yhteistyössä maaseututoimistojen kanssa. Suupohjan alueen MTK-yhdistykset järjestivät jäsenilleen ”Eu-tukiehtojen sudenkuopat” –koulutuksen 5.4. Suupohjasalissa Kauhajoella. Tässä koulutuspäivässä käytiin läpi mm. mitä papereita tuen hakijalta pitää löytyä EU-tarkastajien tullessa tarkastamaan esim. täydentävien ehtojen täyttymistä ja mitä sanktioita voi tulla puutteellisten asiakirjojen takia. Kouluttajina toimivat ELY-keskuksen asiantuntijat.

Uusien yrittäjiksi alkavien huomioiminen

Monet yhdistykset huomioivat yhteistyössä maaseutu- nuorten ja kuntien kanssa isännöyden ottaneita nuoria maatalousyrittäjiä kokousten yhteydessä. Lisäksi muutamit yhdistykset muistivat stipendillä lähinnä maatalousalan koulujen päättäneitä oppilaita.

Lomituspalaverit

Yhdistysten edustajat ovat osallistuneet lomituksen yhteistyöryhmien kokouksiin. Lisäksi yhdistysten johtokunnat ovat neuvotelleet kuntien lomatoimen edustajien kanssa lomituksen paikallisyksikköjen kehittämisestä ja lomittajatilanteesta.

Työterveyshuollon edistäminen

Yhdistysten edustajat ovat osallistuneet työterveys- huollon yhteistyöryhmien kokouksiin.

Terveyskeskusten työterveyshuollosta vastaavat henkilöt ovat olleet luennoimassa yhdistysten tilaisuuksissa työterveyshuollon palveluista. Yhdistykset ovat myös toimineet työterveyshuollon edistämiseksi ja kannustaneet viljelijöitä ilmoittautumaan työterveys- huoltoon.

Lähiruokaviikot

Lähiruokaviikkoja vietettiin syyskuussa valtakunnal- lisenä tapahtumana kouluissa, vähittäiskaupoissa ja ammattikeittiöissä. Muutamit alueemme tuotta- jayhdistykset osallistuivat kampanjaan ja järjestivät makupäiviä, sekä tarjosivat apua osaamista kouluille tapahtumien järjestämisessä.

Jäsenkampanja

Tuottajayhdistyksissä jatkettiin jäsenhankintakam- panjaa, jonka tarkoituksena on hankkia uusia jäse- niä, tarkentaa jäsentietoja ja saada kaikki puuttuvat henkilötunnukset rekisteriin. Jäsenkampanjassa on pyritty saamaan myös kaikki jäsentilojen yli 15-vuo- tiaat perheenjäsenet jäseniksi. Lisäksi tavoitteena on saada jäsenten pelto- ja metsäpinta-alat entistä tar- kemmin rekisteriin. Kampanjan yhtenä tavoitteena lisätä yhdistysten jäsenmaksukertymää ja parantaa näin yhdistysten taloutta.

Piirimieskokoukset

Yhdistykset ovat järjestäneet piirimieskokouksia ja retkiä, joissa on käsitelty jäsenhankintaan, järjestö- toimintaan ja ajankohtaiseen maatalouspolitiikkaan liittyviä asioita. Piirimiesretkillä on järjestöasioiden li- säksi käyty tutustumassa erilaisiin retkikohteisiin. Ko- kouksia on järjestetty myös saunailtojen merkeissä. Liiton toimihenkilöt ovat olleet mukana alustamassa näissä tilaisuuksissa.

Seutukunnallinen yhteistyö- ja aluepalaverit

Yhdistykset järjestivät seutukunnittain mm. alueko- kouksia ja muita yhteispalavereita. Aluekokouksissa pohjustettiin luottamushenkilövalintoja ja käsiteltiin seutukuntien yhteistoimintaa ja seutukunnallisten ti- laisuuksien järjestämiseen liittyviä asioita. Yhdistykset järjestivät useita yhteisiä seutukunnallisia retkiä, kou- lutustapahtumia ja viihteellisiä tilaisuuksia.

Osallistuminen messuille ja näyttelyihin

MTK-Kauhajoen yhdistys on yhdessä Maaseudun Tulevaisuuden kanssa osallistunut osastolla Kauhajoen Ruokamessuille sekä messujen yhteydessä järjestettyihin muihin tapahtumiin. Myös monet muut yhdistykset ovat osallistuneet osastoillaan paikallisiin näyttelyihin ja messutapahtumiin.

Jäsenpalvelulupauksen toteutuminen

MTK:n valtakunnallinen jäsenpalvelutyöryhmä on määritellyt ne palvelulupaukset, jotka jokainen järjestön jäsen saa. Työryhmä on koontunut lupauksista toteuttajan käsikirjan toimintaohjeeksi järjestön eri tasoille. Tuottajayhdistyksiä kannustettiin tekemään omalta osaltaan kartoitus palvelulupauksen toteutumisesta yhdistyksen alueella ja toiminnassa.

MAASEUTUNUORTEN TOIMINTA

Vuonna 2011 liiton alueella toimi 13 maaseutunuorten kerhoa. Kerhojen aktiivisuus vaihtelee. Kerhojen tärkein tehtävä on toimia nuorten viljelijöiden yhdistyksenä ja järjestää mieleistä toimintaa paikkakunnalla.

Maaseutunuorten Sporttistartti kokosi Himokselle suuren joukon nuoria. Ohjelmassa oli myös monenlaista ulkoilua.

Kevätparlamentti 18.2.

MTK-Etelä-Pohjanmaan valiokunnan puheenjohtaja Juha Ranta, MTK:n johtokunnanjäsen Timo Kankaanpää, valiokunnan sihteerit Miia Kaappola ja Hanna Helander osallistuivat Helsingissä pidettyyn valtakunnalliseen maaseutunuorten valiokuntien puheenjohtajien ja sihteerien kevätparlamenttiin 28.3. Päivän aikana tehtiin ryhmätöitä maaseutunuorten toiminnan aktivoimiseksi ja keskusteltiin MTK:n organisaatiotakenteesta.

Maaseutunuorten sporttistartti

MTK järjesti valtakunnallisen Maaseutunuorten Sporttistartin Hotelli Himoksessa Jämsässä 17.-19.3. Kurssi oli MTK:n maatalouspolitiikan peruskurssi. Tälle valtakunnalliselle kurssille osallistui seitsemän maaseutunuorta liiton alueelta.

Kerhojen tapaaminen 31.3.

Maaseutunuorten kerhojen johtokuntien tapaamisen yhteydessä tutustuttiin Altian tehtaaseen Koskenkorpella. Tapahtumaan osallistui 20 nuorta.

Altian tiloissa, kevään kerhojen illassa, tutustuttiin mm. viljan vastaanottotiloihin.

Kesätapaaminen 8.7.

Maaseutunuorten kesätapaaminen pidettiin Alahärmässä Power Parkissa 21.8. cartinkia ajaen.

Illan päätteeksi ruokailtiin ja saunottiin. Kesätapaamisessa mukana oli 31 nuorta ympäri Etelä-Pohjanmaata.

Kummitilatoiminta

Edellisellä hallituskaudella kummitilatoiminta aloitettiin Etelä-Pohjanmaalla ja hyvien kokemusten perusteella toimintaa jatkettiin vuonna 2011. Kummitilatoiminta tarkoittaa sitä, että tarjoamme MTK-Etelä-Pohjanmaan liiton alueella asuville kansanedustajille mahdollisuuden saada oma kummitila nuorten (20–35 v) viljelijöiden parista. Tavoitteena on yhteydenpito, jonka kautta kansanedustaja saa mahdollisimman paljon tietoa nykyaikaisen ja toimintaansa kehittävä tilan arjesta, työtavoista ja työmäärästä, tulevaisuuden näkymistä ja tuntemuksista sekä taloudesta ja toimintaympäristöstä. Kummitilat ja maaseutunuorten valiokunta kutsui kansanedustajat Seinäjoen Elinkeinotalolle 4.8. iltatapaamiseen. Tapaamisen aikana keskusteltiin ajankohtaisista maatalouspoliittisista asioista ja tutustuttiin. Tapaamisessa oli paikalla kansanedustajista Vesa-Matti Saarakkala, Mikko Savola, sekä ministeri Paula Risikko. Ennen tapaamista kummitiloista lähetettiin esittelykortit kansanedustajille.

Syysparlamentti Mikkelissä 18. - 19.11.

Valtakunnallinen maaseutunuorten syysparlamentti järjestettiin 19.–20.11. Mikkelissä. Eteläpohjalaisia parlamenttissa edustivat Timo Kankaanpää, Juha Ranta, Antti Yli-Hynnä, Janne Autio, Jussi Kangas sekä toimihenkilöt Hanna Helander ja Miia Kaappola.

Kerhojen ilta 26.11.

Kerhojen iltaa pidettiin Atria Oyj:n ja Itikka Osuuskunnan uusissa toimitiloissa Itikanmäellä. Illan aikana tutustuimme uusiin toimitiloihin ja toimitusjohta-

ja Reijo Flink kertoi ajankohtaisia uutisia liha-alasta. Kerhojen illassa oli paikalla 27 maaseutunuorta ympäri Etelä-Pohjanmaata.

Piispan tapaaminen 19.12.

Maaseutunuorten joulutervehdys vietiin Lapuan piispalle Simo Peuralle joulukuun 19. päivänä. Tilaisuuteen osallistuivat piispa Simo Peura ja hänen vaimonsa Anni. Tapaamiseen osallistuivat maaseutunuorten valiokunnasta Jussi Kangas, Ismo Karvonen, Antti Yli-Hynnä, Timo Kankaanpää sekä valiokunnan sihteeri Hanna Helander ja Miia Kaappola. Maaseutunuorten valiokunta muisti piispaa ja piispatarta kotimaisella joulukuusella.

Joulutulet 22.12.

Maaseutunuorten joulutulia poltettiin koko maassa ke 22.12., klo 18.00 alkaen. Etelä-Pohjanmaan useat kerhot polttivat tulia pääteiden varsilla ja kyltein toivottivat hyvää ja rauhallista joulua ohikulkijoille.

Mikkelin syysparlamentissa Antti Yli-Hynnä ja Jussi Kangas tutkivat ajankäyttöasioita onnelisuussetelien siivittämänä.

Joulun alla maaseutunuorten valiokunnan jäsenet vierailivat Lapuan piispalassa. Nuorilla oli tuomiinaan Anni ja Simo Peuralle joulukuusi.

TARKKAILUTOIMINTA

Teurastamotarkkailu

Itikan hallintoneuvoston päätöksen mukaan vuonna 2011 tarkkailuvuorossa oli Atrian Oy:n teurastamoilla Nurmossa ja Kauhajoella MTK-Etelä-Pohjanmaan, MTK-Keski-Suomen ja MTK-Satakunnan liittojen tai tuottajayhdistyksien valitsemat tarkkailijat.

Tarkkailu on edelleen järjestetty siten, että maatalous-tuottajain yhdistykset tai liitot ovat kukin vuorollaan määrätyn kuukauden aikana valinneet kaksi henkilöä suorittamaan tämän tehtävän. Tarkkailu on toimitettu ajankohdasta teurastamoille ilmoittamatta.

Tarkkailijoille on varattu tilaisuus seurata teuraseläinten punnitusta, luokitusta, käsittelyä ja teurastamon toimintaa kokonaisuudessaan. Tarkkailijat ovat vuorollaan laatineet havainnoistaan pöytäkirjan. Tarkkailijoilla ei ole ollut teurastamotoiminnasta huomauttamista. He ovat pitäneet teurastamotoimintaa asiallisena ja hyväksyttävänä.

KURSSIT JA KOULUTUS

PELLERVO-INSTITUUTTI

Kertomusvuoden aikana ovat seuraavat henkilöt olleet Pellervo-Instituutin kursseilla.

Veropäivät

Sinikka Kiikka, Ilmajoki
Mikko Kuusisto, Ilmajoki
Maria Saranpää, Ilmajoki
Köpi Saari, Lapua
Rauno Annala, Jalasjärvi
Sari Lapiolahti, Jalasjärvi
Päivi Takala, Jalasjärvi
Anneli Mäntykoski, Alavus
Hannes Valkama, Alavus

Vilja-alan syysseminaari

Harri Takala, Kauhava (Ylihärmä)
Aulis Nuuja, Isokyrö
Esa Similä, Laihia
Johanna Tuurinkoski, Seinäjoki (Ylistaro)
Esa Antila, Lapua
Markku Mäki-Mantila, Liitto

Liha-alan syysseminaari

Kari Yli-Ojanperä, Ilmajoki
Johanna Kankaanpää, Ähtäri
Heikki Vehkaoja, Seinäjoki (Nurmo)

Maitoalan syysseminaari

Johanna Kankaanpää, Ähtäri

Meidän
Munakunta
90 vuotta

Munakunta, puh. (02) 214 420, fax (02) 214 4222

PL 6, 20761 PIISPANRISTI

www.kultamuna.fi

3.6. LIITON TALOUS

MAATALOUSTUOTTAJAIN E-P:N LIITTO TILINPÄÄTÖS 31.12.2011

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2011		1.1.-31.12.2010	
VAR SINAINEN TOIMINTA				
TUOTOT				
KOULUTUS- JA VALISTUSTOIMINTA				
Opisto- ja tarviketuotot	17 879,11		34 766,61	
MSL suoritukset	0,00		270,75	
Muut koulutustuotot	0,00		0,00	
Riskienhallintayhteistyö	12 402,00		17 417,00	
Vuosikertomusilmoitustuotot	1 930,00		1 930,00	
Muut ilmoitustuotot	7 590,00		6 085,00	
Melan kulukorvaus	1 560,00		1 560,00	
Muut varsinaisen toiminnan tuotot	597,60	41 958,71	738,68	62 768,04
KULUT				
PALKAT JA PALKKIOT				
Toimihenkilöiden palkat	221 843,44		215 091,34	
Luottamushenkilöiden palkkiot	48 895,00		44 925,00	
Muut palkat ja palkkiot	<u>0,00</u>	270 738,44	<u>530,00</u>	260 546,34
SOSIAALIKULUT				
Sotu, toimihenkilöt	4 795,50		4 927,26	
Sotu, luottamushenkilöt	0,00		0,00	
Sotu, muut	0,00		0,00	
Tapaturma- työttömyys- ja ryhmäh.vak.	4 952,30		4 540,23	
Eläkesäätiösiirto	40 124,91		39 159,85	
Eläkesäätiövaraus	0,00		0,00	
Muut henkilöstösivukulut	<u>5 958,54</u>	55 831,25	<u>6 903,99</u>	55 531,33
POISTOT				
Poistot koneista ja kalustosta	1 009,62	1 009,62	1 353,64	1 353,64
VUOKRAT				
Yhtiövastikkeet	10 718,20	10 718,20	9 976,80	9 976,80
KOULUTUS- JA KURSSITOIMINTA				
Opisto- ja tarvikukulut	24 333,89		42 330,60	
Toimihenkilöiden koulutus	4 792,07		3 651,82	
Luottamushenkilöiden koulutus	7 402,46		8 269,10	
Muu kurssitoiminta	<u>1 223,54</u>	37 751,96	<u>2 246,13</u>	56 497,65
MATKAKULUT				
Matkakulut, toimihenkilöt	22 106,81		18 713,93	
Matkakulut, luottamushenkilöt	34 803,83		28 588,40	
Matkakulut, muut	<u>157,00</u>	57 067,64	<u>281,65</u>	47 583,98
KOKOUKSET				
Yleiset kokoukset	4 150,13		4 208,52	
Muut kokoukset ja tilaisuudet	<u>3 427,41</u>	7 577,54	<u>2 210,07</u>	6 418,59
PAINATUSKULUT				
Vuosikertomus	4 403,40		4 758,00	
Muut painatukset	<u>5 362,55</u>	9 765,95	<u>5 174,86</u>	9 932,86
JOHTOKUNTA, VALIOKUNNAT				
Johto- ja valiokunnat		9 321,10		5 758,08

TOIMISTOKULUT				
Postikulut	8 271,85		7 429,52	
Puhelinkulut	1 028,06		973,82	
Matkapuhelinkulut	1 708,22		1 842,33	
ATK-Kulut	7 955,58		6 254,88	
Toimistotarvikkeet	1 180,09		742,69	
Kirjanpito/palkanlaskenta	615,00		0,00	
Ammattikirjallisuus ja lehdet	2 280,40		2 168,70	
Viestilehti ja Maaseudun Tulevaisuus	1 053,00		1 075,00	
Leasing-vuokrat	2 868,24		2 853,16	
Muut toimistokulut	962,34	27 922,78	644,56	23 984,66
HUONEISTOKULUT				
Muut huoneistokulut/Siivous		2 565,84		2 342,46
SUHDETOIMINTA				
Merkkipäivät ja muut lahjat	445,05		375,72	
Muut tilaisuudet ja suhdetoiminta	9 092,58	9 537,63	<u>6 791,77</u>	7 167,49
JÄSENMAKSUT				
Jäsenmaksut MTK:lle	274 927,00		267 259,00	
Muut jäsenmaksut	0,00	274 927,00	<u>17,00</u>	267 276,00
VAKUUTUKSET				
Vakuutukset		628,93		586,95
Muut vakuutukset		140,70		160,00
MUUT VARSINAISEN TOIM.KULUT				
Järjestötahtumat	10247,09		15049,98	
Luottamushenkilöretket	6977,23		0	
Muut varsinaisen toiminnan kulut	<u>12056,65</u>	29280,97	<u>12200,02</u>	27250,00
KULUT		804 785,55		782 366,83
TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		-762 826,84		-719 598,79
VARAINHANKINTA				
T U O T O T				
JÄSEN- JA KANNATUSMAKSUT				
Jäsenmaksut yhdistyksiltä	631 255,00		612 890,00	
Jäsenmaksut yhteisöiltä	<u>53 924,84</u>	685 179,84	<u>51 922,13</u>	664 812,13
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA				
T U O T O T				
Vuokratuotot	85 092,15		79 719,86	
Osinkotuotot	59 693,26		47 063,63	
Korkotuotot	81 816,46		72 290,44	
Muut sijoitusten tuotot	<u>255,81</u>	226 857,68	<u>0,00</u>	199 073,93
K U L U T				
Yhtiövastikkeet	24 889,92		26 413,65	
Korko- ja lainakulut	26 366,69		22 354,81	
Muut sijoituskulut	<u>17 570,91</u>	68 827,52	<u>245,00</u>	49 013,46
SIJOITUSTOIMINTA/TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		158 030,16		150 060,47
TILIKAUDEN TULOS		80 383,16		95 273,81
SIIRROT RAHASTOON				
Tukirahastosiirto	40 000,00		45 000,00	
Käyttörahasiirto	40 000,00		45 000,00	
Perusrahasiirto	<u>0,00</u>	80 000,00	<u>0,00</u>	90 000,00
YLI- / ALIJÄÄMÄ		383,16		5 273,81

TASE**1.1. - 31.12.2011****1.1. - 31.12.2010****VASTAAVAA****KÄYTTÖOMAISUUS**

Kalusto 1.1.2011	3 158,49		4 064,13	
Lisäys	879,99		448,00	
Poisto	<u>-1 009,62</u>	3 028,86	<u>-1 353,64</u>	3 158,49
Osakkeet ja osuudet		679 028,68		679 028,68
Arvopaperit		1 126 136,56		1 020 536,56
LAINASAAMISET				
Liittotili		2 519 138,81		2 517 616,17

RAHOITUSOMAISUUS

Myyntisaamiset	254,57		370,15	
Lainasaamiset	0,00		0,00	
Jäsenmaksusaamiset	0,00		0,00	
Muut saamiset	0,00		0,00	
Siirtosaamiset	10 074,43		4 972,15	
Rahat ja pankkisaamiset	<u>116 646,08</u>	126 975,08	<u>133 593,51</u>	138 935,81

VASTAAVAA4 454 307,994 359 275,71**VASTATTAVAA****OMA PÄÄOMA**

Tukirahasto	1 590 177,26		1 550 177,26	
Perusrahasto	117 573,24		117 573,24	
Käyttörahasto	1 758 725,74		1 713 451,93	
Tilikauden ylijäämä	<u>383,16</u>	3 466 859,40	<u>5 273,81</u>	3 386 476,24

VIERAS PÄÄOMA, lyhytaikainen

Saadut ennakot	0,00		0,00	
Ostovelat	1 226,82		4 357,82	
Ennakonpidätysvelka	19 468,88		18 912,22	
Sotu-velka	379,25		396,47	
Lomapalkkavelka	38 086,41		37 223,41	
Työttömyysvak.maksuvelka	898,75		510,80	
Lyhytaikaiset velat	922 670,89		910 002,20	
Muut siirtovelat	<u>4 717,59</u>	987 448,59	<u>1 396,55</u>	972 799,47

VASTATTAVAA4 454 307,994 359 275,71

Ernst & Young Oy
Kauppatori 1-3
60100 Seinäjoki

Puhelin 0400 944 333
Faksi (06) 414 1721
www.ey.com/fin

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Maataloustuottajain Etelä-Pohjanmaan Liitto MTK – Etelä-Pohjanmaa r.y:n jäsenille

Olemme tilintarkastaneet Maataloustuottajain Etelä-Pohjanmaan Liitto MTK – Etelä-Pohjanmaa r.y:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2011. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Johtokunnan vastuu

Johtokunta vastaa tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että se antaa oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Johtokunnan on huolehdittava siitä, että yhdistyksen kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastus edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko johtokunnan jäsenet syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhdistystä kohtaan, taikka rikkoneet yhdistyslakia tai yhdistyksen sääntöjä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhdistyksessä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lisätieto

Aikaisempien vuosien tapaan taseen mukaisiin sijoituksiin sisältyvät julkisen kaupankäynnin kohteena olevat arvopaperit yhteensä 964.082 euroa, on arvostettu alkuperäiseen hankintamenuun. Osakekohtaisesti arvostettuna kirjanpidollain tarkoittaman alimman arvon mukainen arvopapereiden tasearvo tilinpäätöshetkellä olisi 696.024 euroa.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa yllä oleva huomioiden Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Seinäjoki, 23.3.2012

Tatu Huhtala, KHT

Marja Huhtala, KHT

4. TUOTTAJAIN KAUPALLISET JÄRJESTÖT

ATRIALAISTEN YHTIÖIDEN VUOSI 2011

Atrian vuosi alkoi toimitusjohtajan vaihdolla. Helmi-kuun lopussa Matti Tikkakoski siirtyi sivuun ja yhtiön johtoon vaihdettiin talossa pitkään työskennellyt varatoimitusjohtaja Juha Gröhn. Hänen tilalleen varatoimitusjohtajaksi nimitettiin myöskin Atriassa pitkään työskennellyt ja viime vuodet Venäjän liiketoimintaa johtanut Juha Ruohola. Ruohola oli 90-luvun lopulla Lihakunnan toimitusjohtajana, mistä hän siirtyi Atrian palvelukseen. Atrian Venäjän liiketoimintoja lähti johtamaan Jarmo Lindholm. Atrian talousjohtaja siirtyi johtamaan Skandinavian liiketoimintoja ja hänen tilalleen konsernin talousjohtajaksi nimitettiin Atrian Suomen talousjohtaja Heikki Kyntäjä. Atria lähti hakemaan uutta puhtia toimintoihin vanhoilla ja tutuilla sotaratsuilla. He saivat yhtiön johtoonsa varsin vaikeassa tilanteessa. Elintarvikealalla on kannattavuuden suhteen valtavia haasteita ja Atriaa ovat vuosikauden vaivanneet tappiolliset Venäjän liiketoimet. Myöskään lihantuotannon voimakkaasti nouseva kustannuskehitys on omiaan ollut lisäämään paineita koko ketjun menestymiselle. Lisäksi yhtiö joutui tekemään kovin kipeän ratkaisun päättäessään Kuopion nautateurastuksen alasajosta kustannussyistä. Se puhutti sekä jäsenistöä että hallintoa kovasti ja aiheutti epävarmuutta menestymiseen nautanhankinnassa Itä-Suomen alueella. Yhtiön toiminta keskittyikin vaihdosten jälkeen perustoimintojen hoitamiseen, uuden strategian hakemiseen sekä kulujen karsimiseen kovalla kädellä. Atrian liikevaihto pysyikin ennallaan edelliseen vuoteen verrattuna ollen 1,3 miljardia euroa. Liikevoitto oli 8,0 (9,8) miljoonaa euroa. Venäjän liiketoiminta parani kuitenkin 9,0 miljoonaa euroa, mutta kotimaan liikevoitto supistui noin 11 miljoonaa euroa. Atria Skandinavia liikevoitto pysyi ennallaan ja Baltiassa liikevoitto parani hieman ollen kuitenkin edelleen tappiollinen. Atrian vuosi oli kaiken kaikkiaan vaikea ja uuden suunnan hakeminen on välttämätöntä.

A-Tuottajat ja A-Rehu

Alkutuotantoon keskittyneet Atrian tytäryhtiöt pärjäsivät viime toimintavuonna hieman kaksijakoisesti, erityisen hyvin meni rehuliiketoiminnassa. A-Rehu kykeni edelleen kasvattamaan markkinaosuuttaan ja sen liikevaihto kipusi jälleen uuteen ennätykseen ollen noin 65 miljoonaa euroa. A-Rehun markkinaosuus kasvoi niin idässä kuin lännessäkin. Erityisen ilahduttavaa on ollut nautarehujen markkinaosuuden kova kasvu. Se on mahdollistanut rehutehtaiden pyörittämisen kolmessa vuorossa. A-Rehun suosimat komponenttiruokintaratkaisut lisäävät myös osuuttaan kaiken aikaa.

Lihamarkkinat olivat kotimaassa nousussa. Lihan kulutus kasvoi jo vuonna 2010 kolme prosenttia ja myös viime vuodelle saatiin kirjata sama kasvu. Kuluttajien

kiinnostus vähähiilihydraattiseen ruokavalioon nousi voimakkaasti ja siinä on lihalla hyvin keskeinen rooli. Lihan ja lihavalmisteiden kulutus on ollut koko 2000-luvun kovassa kasvussa lukuun ottamatta vuotta 2009. Suomalaiset kuluttivat vuonna 2011 lihaa 400 (388) miljoonaa kiloa, lisäystä +3 %. Lihan tuotanto kasvoi 1 %, ollen 387 Mkg. Sianlihan tuotanto oli 202 (203) Mkg (-1 %) ja kulutus 196 (187) Mkg (+5 %), naudanlihan tuotanto 83 (82) (+1 %) Mkg ja kulutus 99 (98) (+1 %) Mkg, siipikarjan tuotanto 101 (96) Mkg (+5 %) ja kulutus 99 Mkg (+2 %) ja lampaanlihan tuotanto 0,9 (0,7) Mkg (+29 %) ja kulutus 3,6 (2,8) Mkg (+27 %). Atrian hankintaosuudet vuonna 2011 olivat seuraavat: sika 41,7 (43,0) %, nauta 42,5 (43,0) %, siipikarja 36,3 (38,6) % ja yhteensä kaikki lihalajit 40,3 (41,8) %. Atrian hankintaosuus pieneni 1,5 % edellisvuodesta. Atrian porsasvälityksen osuus kasvoi hieman ollen 47,9 (47,5) %, mikä tarkoitti 716 781 (724 999) välitettyä porsasta. Porsaiden välitys koko maassa siis laski 2,1 %. Vasikoita välitettiin 59 887 (60 953) kpl ja välitysosuudet olivat seuraavat: ternivasikka 55,7 (58,1) %, pihvivasikka 52,3 (52,8) % ja normaali välitysvasikka 32,6 (32,9) %. Vasikkavälitys laski aavistuksen, terneissä eniten. Vasikkavälityksessä oli jonkin verran alueellisia eroja. Menestys Kuopion seudulla hieman laski ja se voitaneen laittaa teurastamopäätöksen ”piikkiin”.

Tuottajahinnat eivät olleet Suomessa muihin EU-alueisiin verrattuna kilpailukykyiset, vaan olimme EU:n keskiarvon alapuolella erityisesti naudanlihassa. Suomessa maksettiin vuonna 2011 E-luokan siasta -3 (+1) snt alle EU-alueen keskiarvon, P2 lehmästä -36 (-12) snt alle, O3 hiehosta -33 (-9) snt alle ja O2 sonnista -17 (+8) snt alle keskiarvon. Maatilojen kannattavuus oli koetuksella kun monet tuotannon tekijät kallistuivat voimakkaasti. Voimakkain kustannusnousu koettiin rehujen hinnoissa, mutta myös öljy ja lannoitteet nousivat poikkeuksellisen paljon. Ainoa valopilkku kustannuskehityksessä oli korkojen pysyminen matalana ja jopa kääntymisen laskuun aivan vuoden lopulla. Tuottajahinnat nousivat vajaat 7 prosenttia, mutta ne eivät kyenneet läheskään korvaamaan sitä menetystä mikä tuli kustannusten noususta.

Osuuskunnat

Itikka osuuskunnan jäsenmäärä laski edelleen ja nyt edellisvuosia voimakkaammin. Jäseniä oli 31.12.2011 yhteensä 2.297 (2.542) kpl, vähennystä edellisvuodesta -245 (-9 %) jäsentä. Myöskin Lihakunnan jäsenmäärä laski suhteessa saman verran. Jäseniä oli 31.12.2011 yhteensä 3.999 (4.408) kpl, vähennystä edellisvuodesta -409 (-9 %) kpl. Jäsenmäärien laskussa heijastuu suurten ikäluokkien siirtyminen eläkkeelle. Itikan omistusosuus Atriasta oli vuoden vaihteessa 29,90 (26,61) % ja Lihakunnan omistusosuus oli vuoden vaihteessa 27,80 (26,39) %. Osuuskuntien äänivalta on sen sijaan merkittävästi suurempi.

Itikka osuuskunnan ääniosuus on 47,42 (46,61) % ja Lihakunnan 39,55 (39,28) %. Molemmat osuuskunnat vahvistivat omistustaan Atriasta vuoden 2011 aikana. Yhtiön alhainen pörssikurssi houkutti kesällä 2011 osakkeiden ostoon. Molemmissa osuuskunnissa hyväksyttiin toimintavuoden aikana uudet säännöt, jotka tulivat voimaan kesällä 2011. Merkittävin jäseniin vaikuttava muutos oli jäsenosuuksissa. Se ei kuitenkaan merkinnyt tilakohtaisten euromäärien

kasvua vaan osuuksien kappalemääräistä vähennystä sekä osuuden arvon kasvua. Kiitämme kaikkia tuottajiamme ja yhteistyökumppaneitamme kuluneesta vuodesta ja toivomme menestystä vuodelle 2012.

Reijo Flink
toimitusjohtaja
Itikka osuuskunta/Lihakunta

MAITOSUOMEN TOIMINTAA JA TOIMINTAYMPÄRISTÖÄ 2011

Maidontuotannon määrällinen aleneminen kokonaan osalta oli 32 miljoonaa litraa, eli noin 1,5 prosentin verran. Suurin osa vähenemästä kohdistui ”välisuomen” alueelle Satakunnasta Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Suomen kautta Etelä-Savoon. Etelä- ja Pohjois-Suomi lukuun ottamatta Lappia säilyttivät paremmin maitomääränsä. Maitomäärän vähentyminen Osuuskunta Maitosuomen alueella oli 4,1 prosenttia ja litroina koko poistuma edellisvuoteen verrattuna oli 13,0 miljoonaa litraa. Lehmämäärä on laskenut runsaalla prosentilla ja kun keskituotoskin laski vuoden mitaan, niin se ei kompensoinut tuotannon alenemää kuten aikaisemmin.

Maakiintiö alittuu maaliskuussa päättyvällä kiintiökaudella lähes 300 miljoonaa litraa. Maakiintiö on nyt 2485,8 miljoonaa litraa. Maidontuottajien määrä laski koko maassa ensimmäisen kerran alle 10 000 ja oli vuoden lopussa 9935. Maidontuotannosta luopui 651 tilaa. Maitosuomen alueella 129 tuottajaa lopetti tuotannon ja vuoden lopussa maitosuomalaisia tuottajia oli 1416.

Osuuskunta Maitosuomen hankkimaksi maitomääräksi 2011 vahvistui 301,7 miljoonaa litraa. Vastaanotetun maidon keskirasva oli 4,30 ja keskivalkuainen 3,45. Helteisestä kesästä johtuen maidon laadun hallinta oli tosi haasteellista ja E-luokan osuus laski hieinan edellisestä vuodesta. E-luokkaisen maidon määrä oli 93,44 prosenttia (93,98 vuonna 2010) II-luokan osuus väheni yhä ja sen osuus on vain 0,5 prosenttia vastaanotetusta maidosta. Liikevaihtoa vuoden aikana kertyi 146,2 miljoonaa euroa ja maidon tuottajahinnaksi keskipitoiselle maidolle muodostui 43,99 senttiä litralta.

Maitomarkkinoita ja ruokatrendejä

Päättynyt vuosi oli maitomarkkinoilla hienoisena nousun aikaa. Vaikka Eurooppaa hallitseva rahoituskriisi loi epävarmuutta kaikkeen kaupalliseen toimintaan, niin elintarvikkeiden markkina pysyi suhteellisen vakaana. Viennissä kysyntä pysyi korkealla tasolla ja maidontuotannon laskevien määrien takia toimituksia jouduttiin jopa rajoittamaan.

Kotimaan ruokatrendeissä näkyi kaksi markkinoihin merkittävästi vaikuttanutta asiaa. Vähähiilihydraatti-

sen ruokavalion nousu otsikoihin aiheutti runsaasti maitorasvaa ja vähän sokereita sisältävien maitotuotteiden menekin kasvua. Vastaavasti kevyttuotteiden menekin laski. Toisena ehkä pidempiaikaisena suuntauksena alkoi näkyä aitojen muuntelemattomien elintarvikkeiden suosion kasvu, joka myös lisää esim. voin ja perinteisten juustojen käyttöä ruokapöydässä. Kotimaan kulutuksessa rasvaisten tuotteiden menekin loppuvuotta kohti voimistunut kasvu aiheutti ajoittain voin osalta jopa toimitusvaikeuksia. Vientimääriä leikkaamalla päästiin vuoden vaihteessa kotimaassa jo lähes normaaliin toimitusrytmiin. Kokonaan tilanne normalisoituu jo alkaneen tammikuun aikana.

Maitotilojen nopea kustannusnousu pysähtyi loppuvuoden aikana. Erityisesti rehujen, polttoöljyjen ja lannoitteiden hinnat ovat silti varsin korkealla tasolla. Mikäli maidon kysyntä- ja hintatilanne säilyy yhä nousevana, niin maitotilojen talous säilynee kuitenkin varsin tasapainoisena.

Näkymät 2012

Kokonaisuutena Valiorryhmän kilpailukyky oli viime vuonna hyvä. Maidon hintaa nostettiin huhtikuussa 2,5 senttiä litralta ja toisen kerran elokuussa 2,0 senttiä litralta. Hyvän tilityshinnan ohella Valion tuloskin oli varsin tyydyttävä, mikä antaa hyvää uskoa tulevaisuuteen. Alkaneen vuoden osalta voidaan tilanne nähdä nousujohteisena ja uskon kilpailukykyimme vahvistuvan viime vuodesta.

Valion strategiana on ollut panostaa lisäarvotuotteiden kehittämiseen ja markkinointiin Suomessa ja lähimarkkinoilla. Tämän työn voi sanoa onnistuneen kun kotimaan lisäksi lisäarvotuotteiden osuutta on vuosittain pystytty kasvattamaan myös viennissä, ja maidon tuottajahinta on pystytty pitämään Suomessa korkeampana kuin se on eurooppalaisilla meijereillä. Valion toiminnan onnistuneisuus varmistaakin maidon hinnan koko Suomessa.

Parhaat kiitokset Maitosuomen puolesta hyvästä yhteistyöstä maidontuottajille ja MTK:lle. Luomme yhdessä toiminnallamme elinvoimaa ja viihtyisyyttä sekä maaseudulle että kaupunkeihin. Se on sitä työtä, jolla on tulevaisuus ja tarkoitus.

Antti Tukeva
toimitusjohtaja
Osuuskunta Maitosuomi

TASAISEN PUUKAUPAN VUOSI

Yksityismetsien puukauppa oli 2011 hiljaisempaa kuin edellisenä vuonna, jolloin kesän myrskyt lisäsivät puukauppaa. Puun myyntitulojen verohuojennukset päättyivät vuoden 2010 lopussa, mikä alensi puun tarjontaa alkuvuodesta. Kevään mittaan puukauppa vilkastui ja jatkui vilkkaana myös syksyllä.

Metsä Group toimi tasaisesti puumarkkinoilla koko vuoden ja säilytti vahvan markkina-asemansa. Puun ostomäärä vastasi teollisten asiakkaiden tarpeita. Myös metsäenergian osto sujui kohtuullisesti, vaikka sitä hankaloittivat pienpuun energiatuen epäselvä tilanne ja puulla tuotetun sähkön tukijärjestelmän muutokset.

Hyvä korjuutalvi edisti puutoimituksia aivan loppuvuoteen saakka, jolloin tuotantolaitosten puuntarve aleni lopputuotemarkkinoiden heikentyneiden näkymien takia. Loppuvuonna toimituksia haittasivat huonot korjuu- ja kuljetuskelit.

Metsäliitto Osuuskunnassa järjestettiin edustajiston vaalit, jossa valittiin 62 edustajiston jäsentä ja heidän lisäksi 125 jäsentä piiritoimikuntiin. Ennen kevään vaaleja järjestetyt jäsentilaisuudet keräsivät runsaan osallistujamäärän.

Omistajajäsenillemme suunnattuja jäsenpalveluja kehitettiin koko vuoden. Metsänhoidon henkilö- ja yrittäjäresursseja lisättiin merkittävästi. Uutena palveluna metsänhoitosopimuksen kanssamme tehneille omistajajäsenille tarjottiin mahdollisuutta liittyä maksutta mukaan PEFC-ryhmäsertifikaattiin. Lokakuussa avattiin verkkokauppa, jossa myydään metsänhoitoon ja vapaa-aikaan liittyvien tuotteita ja palveluja. Verkkokauppa on suunnattu kanssamme aktiivisesti puukauppaa tekeville omistajajäsenille – siellä käy maksuvälineenä myös säännöllisestä puukaupasta saadut bonukset. Joulukuussa esiteltiin uusi sijoitustuote: Alisäosuuteen liitettävä Pääomabonus.

Vuoden 2012 puukaupan toivotaan jatkuvan mahdollisimman tasaisena. Teollisten asiakkaidemme puutalukset ovat normaalitasolla, mutta varaudumme myös mahdollisiin nopeisiin muutoksiin lopputuotemarkkinoilla. Länsi-Suomessa kuluvan vuoden puumarkkinoihin vaikuttaa viime vuoden lopun myrskytuhot. Tällä hetkellä olemme kiinnostuneita ostamaan erityisesti kesällä korjattavia leimikoita. Energiapuun osalta paras kysyntä on latvusmassalla.

Tomi Saine
piiripäällikkö
Seinäjoen hankintapiiri
Metsä Group

MUNAKUNTA

Tämän vuoden 2012 alusta astui voimaan munivien kanojen hyvinvointidirektiivi. Kaikissa EU-maissa siirtyminen uusiin tuotantomuotoihin ei kuitenkaan toteutunut ajoissa. Tilanteesta syntyi vihdoinkin viime vuoden aikana paljon julkisuutta ja poliittista painetta, josta seurasi, että direktiivin valvontaa jäsenmaissa tiukennettiin. Direktiivin voimaantumisen seurauksena kananmunien tuotanto kääntyi viime vuoden loppupuolella selvään laskuun. Vaikka EU-alueen kanoista on vielä 15 prosenttia laittomasti varustelemattomissa häkeissä, syntyi alkuvuonna koko EU-alueella pula kananmunista.

Suomessa viranomaisten, kananmuna-alan järjestöjen sekä toimijoiden vuosikautia kestäneellä yhteistyöllä oli valmistauduttu direktiivin noudattamiseen heti vuoden 2012 alusta alkaen.

Viime vuonna kolmannes tuottajista lopetti kananmunatuotantonsa. Tuotantoa jatkavat tuottajat ovat viime vuosina toteuttaneet mittavia kanojen hyvinvointia parantavia investointeja, mutta silti tuotanto on alkuvuonna jäänyt noin kymmenen prosenttia edellisvuotta pienemmäksi.

Kananmunien suosio hyvänä elintarvikkeena on edelleen kehittynyt myönteisesti, ja munakas on tutkimuksen mukaan noussut kuudenneksi suosituimmaksi ruokalajiksi kotitalouksissa. Kananmunien kulutus on muutamassa vuodessa kasvanut yhteensä yli kymmenen prosenttia, eli noin kuusi miljoonaa kiloa. Vuonna 2011 kananmunien kulutus kasvoi kotimaassa jo viidettä vuotta peräkkäin, ja kulutus henkeä kohden nousi kymmeneen kiloon, mikä kuitenkin on kansainvälisesti alhainen taso. Tuotannon alkuvuoden notkahduksen, ja kasvavan kysynnän johdosta Suomessa on ensimmäistä kertaa miesmuistiin tilanne jossa kotimainen tuotanto ei kata kotimaista kysyntää. Toisella vuosipuoliskolla tuotannon odotetaan palautuvan aiemmalle tasolle.

Vuonna 2011 Munakunnassa käynnistettiin isoja uudistushankkeita jotka koskevat koko toimintoketjua. Munakunnan tietojärjestelmää uudistetaan ja sen käyttöä laajennetaan. Tuotantotoimintaa uudistetaan mm. uuden pakkauskoneen hankinnalla, syksyllä keräilytoiminnassa käyttöön otettavilla muovikerannoilla ja pesulinjaratkaisulla. Muutosten myötä keräilytiloista tehostuu, ympäristörasitukset vähenevät ja koko tuotantoketjulle tärkeä hygienia ja laatu paranevat entisestään.

Munakunta on 90 vuotta toiminut kananmuna-alan edelläkävijänä. Tuottajajäsenten omistama Meidän Munakunta on vuosikymmenien ajan osoittanut kykynsä kehittää toimintaansa jolla markkinajohtajuus on saavutettu ja pidetty. Näin aiomme toimia jatkosakin.

5. MAANOMISTAJIEN ARVIOINTIKESKUS OY:N TOIMINTA VUONNA 2011

MAANOMISTAJIEN ARVIOINTIKESKUS OY:N TOIMINTA VUONNA 2011

Arviointikeskus on tuottajajärjestöjen omistama konsulttiyhtiö, jonka tarkoituksena on tarjota mm. viljelijöille laadukkaita ja korkeatasoisia asiantuntijapalveluita kiinteistö- ja ympäristöoikeudellisissa asioissa sekä kiinteistöjen arvonmäärityksissä. Yhtiö on perustettu vuonna 1962 ja sillä on toimistot Helsingin lisäksi Turussa, Seinäjoella, Kuopiossa ja Oulussa.

Koko maan alueella Arviointikeskus toimi vuonna 2011 asiamiehenä 55 tie- ja lunastustoimituksessa yhteensä 337 päämiehen puolesta.

Arviointikeskuksen kiinteistöarvioijat laativat tila- ja kiinteistöarvioita kauppa- ja sopimusneuvottelua, velkajärjestelyjä, vakuustarkoituksia, perinnönjakoa ym. varten eri puolilla maata olevista kohteista 156 kappaletta 146 tilaajalle.

Yhtiön lakimiehet laativat valituksia eri oikeusasteisiin ja toimivat maanomistajien asiamiehinä mm. oikeudenkäynneissä yhteensä 110 jutussa, jotka koskivat

214 päämiestä. Lisäksi annettiin runsaasti kiinteistö- ja ympäristöoikeuden alaan liittyvää lainopillista neuvontaa.

Yhtiön liikevaihto vuonna 2011 oli 879.100 euroa.

Arviointikeskus antaa palveluistaan alennusta MTK:n ja SLC:n jäsenille. Alennus on suuruudeltaan 10 % ja se koskee yhtiön laskutusperusteisia palveluita

Arviointikeskus Oy:n aluejohtajana toimii varatuomari Lauri Pakka.

Arviointikeskuksen Seinäjoen toimiston osoite on Huhtalantie 2, 60220 Seinäjoki ja puhelin 020 7411 066, faksi 020 4133339. Internet-kotisivut löytyvät osoitteesta www.arviointikeskus.fi.

Helsinki – Kuopio – Oulu – Seinäjoki – Turku

Ympäristö – ja kiinteistöoikeuteen sekä maatilojen lakiasioihin erikoistuneet lakimiehet

**Auktorisoidut kiinteistöarvioijat
Tie- ja lunastuskorvausarvioinnit, arviolausunnot
(ranta-alueet, raakamaat, rakennukset, maatilat)**

Seinäjoki, aluejohtaja VT Lauri Pakka
0407268577 | Huhtalantie 2, 60220 Seinäjoki

lauri.pakka@arviointikeskus.fi • www.arviointikeskus.fi

6. MAATALOUSYRITTÄJIEN ELÄKELAITOS

Kuntakohtainen tilasto vakuutetuista, eläkkeistä, Mata-vahingoista, Mela-päivärahoista ja vakuutusmaksuista														
Kunta	Vakuutetut	TTH:oon ilmoittautuneet	Työeläkkeet (ve, ve, ike, pe, tt, oae)	Kpl	Luopumisiirjetmän eläkkeet (Spv, Luel, Lukl, Lutu)	Kpl	Eläkkeet yhteensä	Mata-vahingot	Kpl	Mela-päiväraha	Kpl	Mvel- ja mata-vakuutusmaksut	K.a. €/vak.	Yht. milj. €
							1000€							
Alajärvi*	475	234	984	198	5800	35	90	2 140	1,0					
Alavus	467	188	820	140	4500	25	78	2 250	1,1					
Evijärvi	203	110	294	53	1900	14	53	2 370	0,5					
Ilmajoki	544	296	794	110	5500	82	81	2 990	1,6					
Isojoki	204	67	370	65	2100	18	35	2 270	0,5					
Isokyrö	377	127	532	61	3900	30	57	2 580	1,0					
Jalasjärvi	560	261	989	179	6300	54	87	2 520	1,4					
Karjoki	141	52	219	38	1400	21	25	2 570	0,4					
Kauhajoki	644	206	1 208	231	7600	68	123	2 430	1,6					
Kauhava ***	1 158	551	1 656	225	11200	75	215	2 390	2,8					
Kuortane	259	106	548	120	3400	8	52	2 450	0,6					
Kurikka	548	240	1 044	160	6600	47	74	2 450	1,4					
Laihia	285	86	508	55	3600	19	40	2 440	0,7					
Lappajärvi	223	91	393	56	2400	14	44	2 140	0,5					
Lapua	681	303	972	129	6900	68	103	2 530	1,7					
Seinäjoki****	1 044	386	1 567	239	10300	76	188	2 520	2,6					
Soini	150	78	313	69	1800	16	33	1 970	0,3					
Teuva	300	147	624	107	3900	15	32	2 500	0,8					
Töysä	160	55	298	55	1600	9	21	2 400	0,4					
Vimpeli	126	76	265	33	1500	?	28	2 530	0,3					
Vähäkylä	134	35	278	19	2000	5	14	2 600	0,3					
Ahtäri	182	90	404	80	2300	14	34	2 410	0,4					
Yhteensä	8865	3785	15080	2422	96500	713	1507	2430	21,9					

Alajärvi* (kuntaan yhdistyi Lehtimäen kunta 2009)

Seinäjoki ** (yhdistynyt Peräseinäjoki, Ylistaro ja Nurmo 2009)

Kauhava *** (yhdistynyt Korttesjärvi, Ylihärmä ja Alahärmä 2009)

Kurikka **** (kuntaan yhdistyi Jurva 2009)

Asiamiespäiviä järjestettiin vuonna 2011 Melan toimitiloissa Espoossa 25.-27.5.2011 ja 16.-18.11.2011.

Lisäksi Melan työturvallisuusasiamiehien koulutuspäivät olivat Tampereella 17.-18.2.2011.

Taulukossa kuntakohtaiset tiedot Melan maksamista eläkkeistä, vakuutettujen määräästä, työterveyshuoltoon ilmoittautuneista, perityistä vakuutusmaksuista ja mela-päivärahoista.

Maksettujen eläkemäärien kehitys			
Vuosi	E-P 1000 €/v	Koko maa 1000 €/v	
1970	27	293	
1971	245	2707	
1972	573	6817	
1973	1022	11804	
1974	1622	18368	
1975	2392	26909	
1976	4207	43600	
1977	5568	58248	
1978	6741	69330	
1979	8349	85498	
1980	10195	102763	
1981	12329	123253	
1982	15093	149474	
1983	17908	175881	
1984	20853	201874	
1985	24064	231342	
1986	28361	267540	
1987	33411	315811	
1988	37899	360701	
1989	41847	402033	
1990	46194	441976	
1991	51896	490979	
1992	56217	533731	
1993	60624	565912	
1994	61818	574691	
1995	63512	588896	
1996	65595	610910	
1997	66724	623207	
1998	68193	636721	
1999	69712	655428	
2000	72380	674770	
2001	75711	703294	
2002	78258	727527	
2003	81296	742041	
2004	82350	756235	
2005	84300	766000	
2006	85600	782000	
2007	87100	803000	
2008	89700	828000	
2009	95200	871000	
2010	96500	8742000	
2011	96500	8880000	

7. OSOITE- JA HENKILÖHAKEMISTO v. 2012

LIITON JOHTOKUNTA 2012

Kankaanpää Johanna, puheenjohtaja
Verhorannantie 48
63780 Alastaipale
Koti/fax 06-3353714, 040-7204322
johanna.kankaanpaa@mtk.fi

Takala Harri, varapuheenjohtaja
Ylistarontie 139
62380 Kosolankylä
06-4846040, 040-5853886
harri.takala@gmail.com

Aila Veli-Pekka
Voitonnavantie 110
61460 Hanhikoski
0400-666031
veli-pekka.aila@netikka.fi

Kangas Jussi
Yliannalantie 32
62100 Lapua
050-5991931
kangas.jussi@gmail.com

Kankaanpää Timo
Nikkolantie 265
60800 Ilmajoki
050-5604258
timo.kankaanpaa@mtk.fi

Kytölä Kai
Samppalantie 164
61730 Yli-Valli
0400-809874
kai.kytola@gmail.com

Laakso Marja-Leena
Rantakyläntie 405
62800 Vimpeli
06-5651210, 040-7043866
marja-leena.laakso@vimpeli.fi

MTK-Etelä-Pohjanmaan johtokunta 2012. Vasemmalta lukien: Kai Kytölä, Sami Yli-Rahnasto, vpj. Harri Takala, Timo Kankaanpää, Jyrki Malm, pj. Johanna Kankaanpää, Jussi Kangas, Marja-Leena Laakso ja Veli-Pekka Aila.

Malm Jyrki
Siltanevantie 32
64350 Karijoki
06-2684117, 0400-730712
jyrki.malm@gmail.com

Yli-Rahnasto Sami
Kurikantie 1010
61860 Harja
06-2327124, 0400-885023, fax 06-2327128
sami.ylirahnasto@gmail.com

Ylinen Mauno (MTK:n johtok.jäsen)
Ylisenmäentie 53
62350 Ekola
06-4849718, 040-5212642, fax 06-4849710
mauno.ylinen@netikka.fi

MTK:N VALTUUSKUNNAN ETELÄPOHJALAISET EDUSTAJAT 2012

Ala-Prinkkilä Tuire
Lapinkyläntie 250
63400 Alavus as.
050-5840531
tuire.ala-prinkkila@luukku.com

Laukkonen Jari
Laukkosentie 424
62420 Korttesjärvi
06-4885317, 0400-369413
jaril@japo.fi

Kankaanpää Johanna, Puheenjohtaja
Verhorannantie 48
63780 Alastaipale
Koti/fax 06-3353714, 040-7204322
johanna.kankaanpaa@mtk.fi

Kangas Matti
Vaasantie 624
62130 Hellanmaa
06-4376373, 050-5572640
matti.kangas@netikka.fi

Uitto Hannu
Uitonhaaratie 32
66450 Jakkula
050-4116188
h.uitto@netikka.fi

MAATALOUSTUOTTAJAIN YHDISTYSTEN PUHEENJOHTAJAT JA SIHTEERIT 2012

	PUHEENJOHTAJA	SIHTEERI
Alahärmä	Hanhimäki Marianne , 040-5694369 Siiverinmäentie 40 62310 Voltti marianne.hanhimaki@netikka.fi	Rantala Leena , 040-7286936 Sahantie 98 62310 Voltti leena.m.rantala@hotmail.com
Alajärvi	Autio Ari , 050-5124994 Tikkasentie 157, 62900 Alajärvi arska.autio@gmail.com	Viitasaari Marko , 0500-597450 Viitasaarentie 8362900 Alajärvi marko@konerengas.fi
Alavus	Sippola Jari , 040-7346681 Ponnenniementie 215 63400 Alavus As. jari.sippola@pp3.inet.fi	Norja Anja , 050-5353191 Mäksentie 350 63355 Seinäjärvi anja.norja@kuusnetikka.fi
Evijärvi	Kivijärvi Seppo , 0400-663442 Särkikyläntie 465 62500 Evijärvi seppo@kivijarvenpakkaamo.net	Latukka Heli , 050-5854762 Latukantie 480 62540 Vasikka-Aho heli.latukka@hotmail.com
Ilmajoki	Yli-Ojanperä Kari , 0500-262567 Homesojankuja 79, Fax 06-4247430 60800 Ilmajoki kari@ojanperantila.net	Ranto Jaakko , 0400-888460 Santavuorentie 181 A, 06-4229029/Fax 61330 Koskenkorva JIRnto@gmail.com
		Reuhkala Paavo , Maaseututilit Heikkilänkuja 3 F, 06-4247490 60800 Ilmajoki, Fax 06-4247880 paavo.reuhkala@netikka.fi
Isojoki	Piikkilä Juha , 0400-369613 Joonaantie 8 64900 Isojoki juhapiikkila@suomi24.fi	Savioja Marja , 040-7612997 Honkajoentie 96 64900 Isojoki marja.savioja@nordea.fi
Isokyrö	Laine Tommi , 040-5432915 Ritaalanraitti 100 66440 Tervajoki tommi.laine@netikka.fi	Vaismaa Kari , 040-5871440 Ruusupurontie 222 61500 Isokyrö kari.vaismaa@netikka.fi
Jalasjärvi	Kurikka-Oja Paula , 040-7151996 Lehtikyläntie 36 61680 Mantila paula.kurikka-oja@netikka.fi	Myllyniemi Hanne , 040-7608521 Mustalammintie 590 61720 Koskue hanne.myllyniemi@hotmail.fi
Jurva	Haavisto Reijo , 040-5242053 Koivistonkuja 113 66300 Jurva reijo.haavisto@pp.inet.fi	Ristiluoma Jukka , 040-5100961 Myllärintie 201 66360 Kesti jukka.ristiluoma@pp.inet.fi
Karjajoki	Malm Jyrki , 0400-730712 Siltaneväntie 32 64350 Karjajoki jyrki.malm@gmail.com	Pihlajaviita Teija , 040-5658587 Luhtakuja 16 64350 Karjajoki teija.pihlajaviita@pp.inet.fi
Kauhajoki	Piispanen Mervi , 050-3498438 Hukanluomantie 49 61980 Pöntäne piispanen.m@gmail.com	Viertola Mari , 040-5047917 Holvikuja 5 61800 Kauhajoki mari.hauta@gmail.com
Kauhava	Hautamäki Juha , 040-5124208 Seppälantie 4 62240 Huhmarkoski jp.hautamaki@hotmail.com	Hautamäki Jarmo , 044-2942865 Lakianmäentie 57 62240 Huhmarkoski
Kortesjärvi	Laukkonen Jari , 0400-369413 Laukkoentie 424 62420 Kortesjärvi jaril@japo.fi	Autio Raija , 050-3230560 Alarannantie 490 62410 Rintala kleimolar@netti.fi
Kuortane	Yli-Leppälä Erno , 050-5949206 Ristuontie 53 63120 Leppälänkylä erno.yli-leppala@kolumbus.fi	Sepponen Lina , 0400-212319 Virtalantie 435 63120 Leppälänkylä lina@nic.fi
Kurikka	Kriikkula Marko , 040-5405471 Korpiluhdankuja 32 61230 Luopa marko.kriikkula@netikka.fi	Markkila Esko , 050-5185636 Korventie 87 61360 Mieto esko.markkila@netikka.fi

Laihia	Uitto Hannu , 050-4116188 Uitonhaaratie 32 66450 Jakkula h.uitto@netikka.fi	Kamila Timo , 040-5489190 Keskikyläntie 516 66450 Jakkula timo.kamila@netikka.fi
Lappajärvi	Ahopelto Kimmo , 040-7498770 Suvirannantie 9 62600 Lappajärvi kimmo.ahopelto@pp.inet.fi	Rauhala Minna , 050-5119844 Kärnälenkki 186 A, 62600 Lappajärvi minna.rauhala@lappajarvi.fi
Lapua	Aalto Teemu , 0500-860177 Alakeisalanatie 35 62100 Lapua teemu.aalto@netikka.fi	Saari Köpi , 040-5028155 Poutuntie 190 62100 Lapua kopi@nic.fi
Kristiina	Rajamäki Jarmo , 0400-563628 Flakoosintie 17, Fax 06-2222026 64300 Lapväärtti jarmo.rajamaki@pp.inet.fi	Hällfast Kosti , 040-5218496 Läntinen Härkmerentie 26 64460 Härkmeri kosti.hallfast@gmail.com
Lehtimäki	Kilponen Matti , 050-5220265 Korpelantie 185 63500 Lehtimäki matti.kilponen@gmail.com	Leikkari Pasi , 0400-287631 Itä-Ahtärintie 2610 63700 Ahtäri pasi.leikkari@pp.inet.fi
Nurmo	Ylinen Aki , 0400-569987 Kukkolantie 39 60550 Nurmo aki.ylinen@gmail.com	Ala-Luukko Kaija , 044-2956273 Isokoskentie 23 60550 Nurmo kaija.ala-luukko@netikka.fi
Peräseinäjoki	Javanainen Merja , 0400-214027 Pastontie 532 61140 Pasto, merja.javanainen@seamk.fi	Puska Sami , 050-3233761 Pastontie 68 61180 Haapaluoma sami.puska1@luukku.com
Seinäjoki	Hantula Jussi , 0400-561168 Peltosenkatu 6 60320 Seinäjoki jussi.hantula@netikka.fi	Kivimäki Matti , 0500-669644 Kivimäentie 4, Fax 06-4120410 60200 Seinäjoki matti.k@netikka.fi
Soini	Jousmäki Heikki , 0400-510705 Valkeisentie 187 63950 Vehunkylä heikki.jousmaki@kuusnetikka.fi	Lehtomäki Kirsi , 040-5565835 Sauruntie 19 63800 Soini kirsi.hautakangas@gmail.com
Teuva	Kenttä Antti , 0400-746769 Korventie 80 A 1 64760 Peltola antti.kentta@luukku.com	Ojanperä Marja-Leena , 0400-236376 Joentaustantie 691 64720 Perälä marja-leena.ojanpera@pp.inet.fi
Tiistenjoki	Lilja Esko , 050-5236983 Liljantie 50 62165 Tiistenjoki esko.v.lilja@netikka.fi	Koskiahde Markku , 050-5117428 Jokelantie 15 62185 Mäki-Paavola markku.koskiahde@netikka.fi
Töysä	Pennala Sami , 040-5540205 Keskustie 26 63600 Töysä sami.pennala@netikka.fi	Murtomäki-Kukkola Hanna Kuortaneentie 445 A, 040-7248606 63600 Töysä, 06-25255160/Työ hanna.murtomaki-kukkola@toysa.fi
Vimpeli	Laakso Marja-Leena , 040-7043866 Rantakyläntie 405 62800 Vimpeli marja-leena.laakso@vimpeli.fi	Laakso Marja-Leena , 040-7043866 Rantakyläntie 405 62800 Vimpeli marja-leena.laakso@vimpeli.fi
Vähäkyrö	Hakala Anne , 0400-498322 Vähäkyröntie 202 66500 Vähäkyrö anne.hakala@nic.fi	Nuuja Mariia , 040-5256473 Kalsilantie 109 66500 Vähäkyrö matilda@netikka.fi
Ylihärmä	Takala Harri , 040-5853886 Ylistarontie 139 62380 Kosolankylä harri.takala@gmail.com	Takala Harri , 040-5853886 Ylistarontie 139 62380 Kosolankylä harri.takala@gmail.com
Ylistaro	Marttila Jari , 041-4427486 Alapääntie 366 61430 Isorehto jari.marttila@nic.fi	Pukkinen Sari , 040-5266984 Vanhatie 270 61460 Hanhikoski s.pukkinen@netikka.fi
Ahtäri	Isomäki Arto , 0400-269318 Itä-Peränteentie 624 63700 Ahtäri isomarster@gmail.com	Leino Veijo , 0400-172563 Itä-Peränteentie 102, Fax 06-5333750 63780 Alastaipale posti@weijo.net

MAASEUTUNUORET 2012

PUHEENJOHTAJA

- ALAHÄRMÄ** **Kleimola Jouni**, 040-5316163
Pohjolantie 11
62310 Voltti
jouni.kleimola(at)netikka.fi
- ALAVUS** **Taipalus Tuomo**, 040-7014364
Taipaleentie 84
63370 Taipalus
tuomo.taipalus(at)netti.fi
- ILMAJOKI** **Ketelä Pasi**, 0400-899715
Könnintie 849
60800 Ilmajoki
pasi.ketela(at)gmail.com
- ISOKYRÖ** **Rinta-Piirto Jenni**, 040-5189366
Ruusupurontie 313
61500 Isokyrö
jenni.rinta-piirto(at)netikka.fi
- JALASJÄRVI** **Harju Toni**, 044-3772963
Tukevantie 3
61270 Luopajarvi
urakointi.harju(at)netikka.fi
- KAUHAJOKI** **Koivisti-Kokko Juha**, 040-5294640
Sepäntie 774
61940 Hyypä
koikka4(at)luukku.com
- KAUHAVA** **Pääjärvi Petri**, 050-5013088
Roikantie 63
62200 Kauhava
petripaajarvi(at)hotmail.com
- KORTESJÄRVI** **Autio Jouni**
Alarannantie 490
62410 Rintala
jokkej1(at)luukku.com
- KUORTANE** **Yli-Hynnälä Antti**, 040-8373127
Nyrhiläntie 60
63130 Mäyry
antti9005(at)hotmail.com
- LAIHIA** **Laukas Virpi**, 040-5459926
Tuurintie 149
66470 Jukaja
virpi.laukas(at)netikka.fi
- LAPUA** **Kangas Jussi**, 050-5991931
Yliannalantie 32
62100 Lapua
kangas.jussi(at)gmail.com
- NURMO** **Ylinen Heikki**, 050-3390412
Tertunkatu 8
60510 Hyllykallio
hese(at)nurmolainen.com
- SOINI** **Soidinmäki Jukka**, 050-4015764
Pahankalantie 381
63800 Soini
jukka.soidinmaki(at)elisanet.fi

SIHTEERI

- Taipalus Kristian**, 040-5624181
Soukanperäntie 388
63370 Taipalus
kristian.taipalus(at)riikku.fi
- Paulasaari Jari**, 050-5817731
Könnintie 290
60800 Ilmajoki
jari.paulasaari(at)ely-keskus.fi
- Högnäsbacka Merja**, 0400-973778
Jaurintie 656
61500 Isokyrö
merja.hognasbacka(at)mtt.fi
- Korpi Seppo**, 045-6777192
Larvakyläntie 162
61680 Mantila
separenttee(at)suomi24.fi
- Lahdenmaa Juha**, 040-7726721
Mikkiläntie 22
61800 Kauhajoki
julahden(at)wippies.fi
- Rintakumpu Seppo**, 040-5761374
Hatuntie 56
62200 Kauhava
seppo.rintakumpu(at)netikka.fi
- Autio Janne**, 044-3591912
Porolammintie 12
62410 Rintala
janne.autio(at)netikka.fi
- Kivenmäki Arto**, 040-7055072
Kurkisaarentie 27
63210 Niinimaa
arto.ki(at)hotmail.com
- Esko Mika**, 050-3599042
Käyppäläntie 134
66450 Jakkula
mika.esko(at)netikka.fi
- Alakoskela Jussi**, 041-4626913
Koskenkyläntie 103
60550 Nurmo
jussi.alakoskela(at)netikka.fi
- Saarikoski Jari**, 040-56666951
Kannonkuja 1 A 1
60510 Hyllykallio
jari.saarikoski(at)netikka.fi
- Korpela Terho**, 040-5693655
Patamaperäntie 116
63880 Kukonkylä
terho.korpela(at)gmail.com

MELA-ASIAMIEHET ETELÄ-POHJANMAALLA 2012

Isokyrö, Laihia ja Vähäkyrö:

Aheinen, Pirjo

Lukkarinmäentie 4 B 2
61500 Isokyrö 020 630 0610
pirjo.aheinen@mela.fi

Jalasjärvi ja Kurikka

Koski-Laulaja, Veikko

Tripuusenmäentie 82
61370 Lohiluoma 020 630 0633
veikko.koski-laulaja@mela.fi

Alajärvi, Evijärvi, Lappajärvi ja Vimpeli

Jaakkola, Markku

Kärnänlenkki 76
62600 Lappajärvi 020 630 0624
markku.jaakkola@mela.fi

Ilmajoki, Seinäjoki, Kauhava ja Lapua

Mäkirintala, Heikki

Huhtalantie 2
60220 Seinäjoki 020 630 0644
heikki.makirintala@mela.fi

Alavus, Kuortane, Soini, Töysä ja Ähtäri

Kivenmäki, Ari

Kivenmäentie 176
63130 Mäyry 020 630 0630
ari.kivenmaki@mela.fi

Isojoki, Karijoki, Kauhajoki ja Teuva

Rintahaka, Tapio

Majaloukontie 34
61840 Norinkylä 020 630 0661
tapio.rintahaka@mela.fi

JÄSENREKISTERIN HOITAJAT = muu kuin mty:n sihteeri

EVIJÄRVI

Martti Mäkinen, 0400-162103
Paalasentie 113, 62500 Evijärvi
martti.makinen@nic.fi

ILMAJOKI

Paavo Reuhkala, 044-5533288
Heikkilänkuja 3 F, 60800 Ilmajoki
paavo.reuhkala@netikka.fi

KARIJOKI

Tarja Hautaviita, 040-7400229
Alakyläntie 624, 64350 Karijoki
tarja.hautaviita@ssvnet.fi

KORTESJÄRVI

Taina Ritala, 050-3614391
Pietarsaarentie 570, 62420 Korttesjärvi
taina.ritala@netikka.fi

KUORTANE

Reijo Honkola, 0400-760348
Savikkotie 38, 63150 Ruona
reijo.honkola@nic.fi

TUOTTAJAIN TILITOIMISTOT

TILITOIMISTO

Tuottajain Tilitoimisto

Lähteentie 3
63300 Alavus
tuottajain.tilitoimisto@co.inet.fi

Maaseututilit

Heikkilänkuja 3 F
60800 Ilmajoki
paavo.reuhkala@netikka.fi

Jalasjärven Mty:n Tilipalvelu

Savelankuja 2
61600 Jalasjärvi

Maataloustuottajain Tilitoimisto

Asemakatu 14
62100 Lapua
kopi@nic.fi

Kyrönmaan Tilitoimisto

Lukkarinmäentie 4 B 2
61500 Isokyrö

PUHELIN

06-5111370
06-5113101
06-5111231/FAX
040-5197312

06-4246480, 4247490
044-5533288
06-4247880/FAX

06-4568900
06-4568950/FAX

06-4388466
040-5028155

06-4713526
06-4714091/FAX
0400-573188

HOITAJA

Hannes Valkama

Paavo Reuhkala

Rauno Annala

Köpi Saari

Pirjo Aheinen

SOSIAALIPOLIITTISET YHDYSHENKILÖT 2012

Alahärmä
Alajärvi
Alavus
Evijärvi
Ilmajoki
Isojoki
Isokyrö
Jalasjärvi
Jurva
Karijoki
Kauhajoki
Kauhava
Kortesjärvi

Kuortane
Kurikka
Laihia
Lappajärvi
Lapua
Kristiina
Lehtimäki
Nurmo
Peräseinäjoki
Seinäjoki
Soini
Teuva
Tiistenjoki
Töysä
Vimpeli
Vähäkyrö
Ylihärmä
Ylistaro
Ähtäri

Myllykoski Osmo
Mäkelä Terho
Reinikka Jukka
Ranta-Aho Matti
Hannuksela Minna
Junttila Jukka
Hakamaa Sari
Mäki-Ventelä Jukka
Mäki-Marttunen Esko
Mäkelä Antti
Ojala Asko
Ylirintala Tomi
Peltola Jukka
Erkinheimo Heikki
Hakola Minna
Koski-Laulaja Veikko
Kamila Timo
Ahopelto Kimmo
Hirvelä Sari
Saloniemi Sakari
Kuoppa-Aho Inkeri
Mattila Anne
Rajala Seppo
Jouppila Jaakko
Tohni Terhi
Rintahaka Tapio
Ilkka Kimmo
Akonniemi Markku
Koivisto Anne
Aurala Marja
Takala Harri
Rajamäki Hannu
Vasikkaniemi Tanja

Yliviitalantie 201
Norpakantie 246
Alarannantie 527
Jokikyläntie 804
Tuohistonmäentie 68
Junttilantie 43
Kleemolantie 34
Löyhingintie 297
Sarvijoentie 712
Riitaluhdantie 29
Kirvesojantie 128
Kettulantie 196
Mantelantie 31
Fräntiläntie 68
Lapuantie 333
Tripuusenmäentie 82
Keskikyläntie 516
Suvirannantie 9
Murtomäentie 241
Timoteintie 2
Kivimäentie 14
Ylijoentie 937 A
Seinäjoentie 1187
Tuomikyläntie 328
Rintalantie 223
Majaloukontie 34
Vasunmäentie 1294
Akonniementie 188
Kotkaniementie 90
Tapoilantie 38
Ylistarontie 139
Lapuantie 1599
Itä-Peränteentie 1268

62300 Härmä
62950 Paalijärvi
63360 Kuivaskylä
62600 Lappajärvi
60800 Ilmajoki
64830 Villamo
61520 Lehmäjoki
61600 Jalasjärvi
66340 Sarvijoki
64350 Karijoki
61950 Juonikylä
62200 Kauhava
62420 Kortesjärvi
62430 Peltotupa
63100 Kuortane
61370 Lohiluoma
66450 Jakkula
62600 Lappajärvi
62290 Hirvikylä
64300 Lapväärtti
63500 Lehtimäki
61160 Koura
61120 Louko
60720 Tuomikylä
63800 Soini
61840 Norinkylä
62185 Mäki-Paavola
63640 Ritola
62800 Vimpeli
66500 Vähäkyrö
62380 Kosolankylä
61450 Kylänpää
63780 Alastaiपाले

KULUTTAJAVASTAAVAT 2012

Alahärmä	Myllykoski Osmo	Yliviitalantie 201	62300	Härmä
Alajärvi	Karhunen Marja-Elina	Soinintie 436	62900	Alajärvi
Alavus	Ala-Prinkkilä Tuire	Lapinkyläntie 250	63400	Alavus as.
Evijärvi	Vesala Pertti	Vesalantie 97	62500	Evijärvi
Ilmajoki	Nikkola Juha	Tuomikyläntie 331	60720	Tuomikylä
Isojoki	Kohtakangas Kati	Peltomaantie 133	64900	Isojoki
Isokyrö	Killinen Eija	Hirsimäentie 56	61500	Isokyrö
Jalasjärvi	Vuorela Liisa	Pärintie 64	61720	Luopajarvi
Jurva	Syrjälä Vuokko	Uusimäenkuja 1	66300	Jurva
Karjajoki	Mäkelä Auli	Riitaluhdantie 29	64350	Karjajoki
Kauhajoki	Hautaniemi Teija	Kujalantie 14	64350	Karjajoki
Kauhava	Ranta Juha	Rantapellontie 13	61980	Päntäne
Kortesjärvi	Kamppinen Matti	Kapeen Tie 166	62260	Hirvijoki
	Ritala Taina	Pietarseerentie 570	62420	Kortesjärvi
	Tuhkasaari Jaana	Voltintie 682	62435	Pirttinen
Kuortane	Välimäki Arto	Länsirannantie 466	63130	Mäyry
Kurikka	Rinta-Tassi Marika	Mietaantie 30	61360	Mieto
Laihia	Viaanen Hannele	Allisentie 61	66450	Jakkula
Lappajärvi	Lammi Juha	Alarannantie 401 A	62600	Lappajärvi
Lapua	Rantala-Sarjeant Suvi	Raamatuntie 429	62130	Hellanmaa
Kristiina	Hällfast Kaarina	Kivitie 78	64300	Lapväärtti
	Mäntylä Anneli	Huvilakatu 11	64100	Kristiinankaupunki
Nurmo	Hippi Visa	Manunkyläntie 49	60550	Nurmo
Peräseinäjoki	Katila Tarja	Pastontie 14 A	61180	Haapaluoma
Seinäjoki	Heikkilä Esa	Heikkiläntie 44	60420	Seinäjoki
	Kivimäki Matti	Kivimäentie 4	60200	Seinäjoki 20
Soini	Luoma Juha	Itä-Ahtärantie 41	63880	Kukonkylä
Teuva	Kaleva Paula	Kaskistentie 564	64700	Teuva
Tiistenjoki	Paavola Janne	Kuusmäentie 11	62185	Mäki-Paavola
Vimpeli	Hurmerinta Aila	Isokankaantie 77	62800	Vimpeli
Vähäkyrö	Nuuja Mariia	Kalsilantie 109	66500	Vähäkyrö
Ylihärmä	Haukkala Juhani	Ylistarontie 338	62380	Kosolankylä
	Takala Harri	Ylistarontie 139	62380	Kosolankylä
Ylistaro	Louko Heikki	Lähteentie 35	61410	Ylistaro as.
Ahtäri	Vasikkaniemi Tanja	Itä-Peränteentie 1268	63780	Alastaipale

YRITTÄJÄVASTAAVAT 2012

ALAHÄRMÄ	Sorvisto	Seppo	Yliviitalantie 677	62300	Härmä
ALAJÄRVI	Kuoppala	Jukka	Kaarnatie 3	62900	Alajärvi
ALAVUS	Volanto	Aulis	Itärannantie 202	63410	Rantatöysä
EVIJÄRVI	Anttikoski	Juha	Anttikoskentie 191	62540	Vasikka-Aho
ILMAJOKI	Yli-Ojanperä	Kari	Homesojankuja 47	60800	Ilmajoki
ISOJOKI	Piikkilä	Juha	Joonantie 8	64900	Isojoki
ISOKYRÖ	Renko	Tuure	Tikkurintie 155	61520	Lehmäjoki
JALASJARVI	Huhtala	Arto	Perälänmäentie 209	61270	Luopajarvi
JURVA	Rajala	Marko	Rannankyläntie 344	66360	Kesti
KARIJOKI	Korkeamäki	Arto	Mäensivuntie 49	64350	Karjajoki
KAUHAJOKI	Lakso	Heikki	Ikkeläljärvenkiertot.353	61880	Ikkeläljärvi
KAUHAVA	Martikkala	Harri	Hemmingintie 160	62200	Kauhava
KORTESJARVI	Pirttinen	Hannu	Pirttisentie 248	62435	Pirttinen
KUORTANE	Haapa-Aho	Jouni	Länsirannantie 86	63130	Mäyry
KURIKKA	Haapoja	Jussi	Jyräntie 330	61300	Kurikka
LAIHIA	Uitto	Hannu	Uitonhaaratie 32	66450	Jakkula
LAPPAJÄRVI	Hernesniemi	Antti	Nykäläntie 22 A	62600	Lappajärvi
LAPUA	Jäätteenmäki	Ismo	Alajärventie 1781	62290	Hirvikylä
KRISTIINA	Koskela	Onni	Isokorventie	64320	Dagsmark
LEHTIMÄKI	Jokiaho	Asko	Leppälänkyläntie 342	63530	Länsikylä
NURMO	Ylinen	Heikki	Tertunkatu 8	60510	Hyllykallio
PERÄSEINÄJOKI	Kanto	Hanna	Kannontie 15	61100	Peräseinäjoki
SEINÄJOKI	Mäki-Jouppi	Markus	Suupohjantie 135	60320	Seinäjoki
SOINI	Saari	Hannu	Jousmäentie 107	63880	Kukonkylä
TEUVA	Peltoniemi	Timo	Huhtalantie 44	64740	Horo
TIISTENJOKI	Niemelä	Henry	Kettulantie 89	62175	Ylikylä
TOYSA	Levelä	Liisa	Lehtimäentie 1147	63640	Ritola
VIMPELI	Kangasaho	Hannu	Ahontie 45 A	62880	Sääksvesi
VAHÄKYRÖ	Valkama	Hannu	Hiiripellontie 416	66500	Vähäkyrö
YLIHARMÄ	Hietämäki	Matti	Kankaantie 570	62150	Rintakangas
YLISTARO	Aila	Veli-Pekka	Pukkilantie 178	61450	Kylänpää
AHTARI	Kukkeenmäki	Jorma	Sepänahontie 8	63910	Inhantehtaat

YMPÄRISTÖASIAMIEHET 2012

Alahärmä
Alajärvi
Alavus
Evijärvi
Ilmajoki
Isojoki
Isokyrö
Jalasjärvi
Jurva
Karjajoki
Kauhajoki
Kauhava
Kortesjärvi
Kuortane
Kurikka
Laihia
Lappajärvi
Lapua
Kristiina
Lehtimäki
Nurmo
Peräseinäjoki
Seinäjoki
Soini
Teuva
Tiistenjoki
Töysä
Vimpeli
Vähäkyrö
Ylihärmä
Ylistaro
Ahtäri

Pitkämäki Jari
Talvitie Janne
Viitasaari Marko
Saarijärvi Pasi
Tähtinen Lauri
Kankaanpää Timo
Huhtala Jani
Ikola Timo
Tienari Pasi
Niemi Erkki
Röksä Terhi
Lahdenmaa Kari
Sippola Hannu
Tuhkasaari Timo
Honkola Reijo
Saari Jarkko
Manni Ari-Jukka
Takala Sanna-Mari
Alakarhu Pauli
Uusitalo Samuli
Jokiaho Asko
Vehkaoja Heikki
Pärnänen Pasi
Heikkilä Esa
Saarinen Esa
Muotio Arto
Rintaniemi Samu
Murtomäki-Kukkola Hanna
Metsäpelto Simo
Rinta Tapani
Viitala Jorma
Yliluoma Mikko
Isomäki Arto

Bramsintie 2
Ekolantie 137
Viitasaarentie 83
Sydänmaantie 637
Kaustisentie 992
Nikkolantie 265
Huhtalantie 1
Pollarintie 36 A
Taipalusperäntie 220
Rintapääntie 114
Kirkkotie 974
Mikkiläntie 40
Vanha-Lapuantie 73
Voltintie 682
Savikkotie 38
Pojanluomantie 269
Ippomäentie 7
Ylipääntie 300
Ampialantie 51
Stenbackantie 45
Leppälänkyläntie 342
Vehkaojantie 51
Piriläntie 14
Heikkiläntie 44
Multiantie 781
Vaasantie 31
Paavolantie 156
Kuortaneentie 445
Lakaniementie 805
Kalliontie 108
Järventie 21
Kosolantie 183 A
Itä-Peränteentie 624

62340 Kuoppa
62350 Ekola
62900 Alajärvi
61170 Saaskiniemi
62500 Evijärvi
60800 Ilmajoki
64810 Vanhakylä
61500 Isokyrö
61730 Yli-Valli
66320 Niemenkylä
64370 Myrkkö
61800 Kauhajoki
62220 Perna
62435 Pirttinen
63150 Ruona
61230 Luopa
66460 Haapala
62640 Savonkylä
62160 Karhunkylä
64300 Lapväärtti
63530 Länsikylä
61160 Koura
61650 Kalakoski
60420 Seinäjoki
63800 Soini
64700 Teuva
62185 Mäki-Paavola
63600 Töysä
62800 Vimpeli
66500 Vähäkyrö
62375 Ylihärmä
61440 Untamala
63700 Ahtäri

eepee
AGRI MARKET

ON
MAAKUNNAN
JOHTAVA
MAATALOUS-
KAUPPA
JAKOKO
PERHEEN
EDULLINEN
OSTOS-
PAIKKA

Teho
OPTI
Premium

Polttoöljyt koneisiin
ja lämmitykseen.

Soita 0800 166 266
tai klikkaa www.sti.fi

sti

8. MTK:N JÄSENEDET

Jäsenetujen hyödyntäminen edellyttää jäsenyyden todistamista. Se onnistuu parhaiten jäsenmaksun yhteydessä postitettulla jäsenkortilla. Osa jäseneduisista on toisaalta sellaisia, että jäsenyyden ja jäsenmaksun maksamisen tarkistus toteutetaan tietojärjestelmiä hyödyntäen. Monen jäsenedun hyödyntämisessä tärkeä numerosarja on jäsenkortissa oleva jäsentunnus. Se onkin syytä säilyttää paikassa, josta se on helposti saatavilla.

1. Tuotevastuuvakuutus

Tuotevastuuvakuutus sisältyy MTK:n jäsenmaksuun. Vakuutus on voimassa kaikilla maa- ja metsätaloutta harjoittavilla yhdistysten henkilöjäsenillä ja se koskee myös maa- ja metsätilaan liittyviä maaseutuyrityksiä. Tarkempia tietoja saa Tapiolan ja Lähivakuutuksen toimistoista. Tutustu tuotevastuuvakuutuksen ehtoihin osoitteessa www.mtk.fi.

2. Tapiolasta talous- ja henkilöturvaa

Näistä palveluista MTK:n jäsenet saavat Tapiolasta jäsen- ja palveluedut: 1) Omaetu heti Tapiolan asiakkaaksi tullessa. Ohjelmassa on neljä etutasoa ja parhaimmillaan saa jopa 17 %:n edun vakuutusmaksuista, säästö- ja eläkevakuutusten hoitokuluista. 2) Maatila-, metsä- ja tuotantoeläinvakuutukset, 10 %:n alennus. 3) Eläinvakuutukset (koira-, kissa- ja hevosvakuutukset) 10 %:n alennus (ei muiden järjestöalennusten lisäksi). 4) Henkilö- ja pakettiautojen loisto-, laaja- ja peruskas-koista sekä voimassa olevista täys- ja säästökas-koista 10 %:n alennus 5) Kodin vakuutus sopimus, 5 %:n alennus 6) Maatilyrittäjän Omaturvaan liittyvässä Yritysturvassa alle 45-vuotiaalle MTK:n jäsenelle 25 %:n investointisuoja ja maksuttoman terveystarkastus vakuutuksen myöntö yhteydessä 7) Aikuisen tapaturma- ja matkustajavakuutus 10 %:n alennus 8) sekä etuja pankkipalveluissa, säästämässä ja sijoittamisessa. Tutustu tarkemmin Tapiolan MTK-yhteistyö-sivuilla, www.tapiola.fi tai www.mtk.fi/

3. Lähivakuutuksesta jäsenetuja

Lähivakuutus myöntää MTK:n jäsenille alennusta koti- ja maatila-vakuutuksista sekä niihin liittyvistä lisäturvista, kuten metsä- ja tapaturmavakuutuksista. Jäsenalennus 10 % on samansuuruinen MTK:n viljelijä-, metsänomistaja- ja maaseutuyrittäjäjäsenille. Jäsenalennuksen lisäksi maatila- ja kotivakuutusasiakkaat saavat yksityistapaturma-, matkustaja- ja sairausvakuutukset muita edullisemmin. Alennus on sairauskuluvakuutuksissa 50 % ja tapaturma- ja matkustajavakuutuksissa 30 %. Edellisten lisäksi vakuutusten keskittäjä saa vielä 5 %:n LÄHI-edun.

Perheen nuorten tarpeisiin Lähivakuutus tarjoaa jäsenetuna Nuorisovakuutusta.

Farmi-maatilavakuutukseen on kytketty 7 turvateosta koostuva Turvatila-ohjelma. Ohjelman täyttäneet asiakas saa MTK:n alennuksen lisäksi 20 %:n alennuksen maatilavakuutuksen maksusta. Lisätietoja: paikalliset lähivakuutusyhdistykset ja www.lahivakuutus.fi.

4. OP-Pohjola-ryhmä

Osuuspankkiryhmän jäsenedut pankkipalveluista, henki- ja eläkevakuutuksista, sijoitusrahastotuotteista ja kiinteistövälityksestä: www.op.fi

Kirjanpito-ohjelma Wakka: OP-Pohjola-ryhmä tarjoaa MTK:n jäsenille yhdessä ProAgria Maaseutukeskusten liiton kanssa maatalouden kirjanpito- ja pankkiohjelma Wakasta 50 %:n alennuksen. Tarjous on voimassa 30.9.2012 saakka.

5. Nordea

Lisätietoja Nordean toimipisteistä ja verkkosivuilta www.nordea.fi

6. Evli

Evli on suomalainen investointi- ja varainhoitopankki. Evli tarjoaa MTK:n jäsenille mahdollisuuden sijoittaa kaikkiin kulloinkin markkinoitaviin rahastoihin ilman toimeksiantopalkkiota (mekintäpalkkio ja lunastuspalkkio 0 %). Minimimerkintä rahastoissa on 500 euroa.

7. Neuvonta ja lakiapu

Maa- ja metsätalouteen liittyvistä **veroasioista** saa tietoa soittamalla MTK:n veropuhelimeen. Jäsenetuhintaista veroneuvontaa saat numerosta 0600 17 999, jossa puhelun hinta on 1,18 euroa minuutilta ja paikallisverkkomaksu. Puhelun aluksi kysytään jäsennumero. Ei-jäsenten numero on 0600 17 222. Puhelu maksaa 2,19 euroa minuutilta + pvm. Neuvontapuhelin päivystää talvella maanantaisin kello 9-12.

8. Työehtosopimusten tulkinta- ja soveltamiskysymyksissä

neuvontaa saa jäsenetuhintaan Maaseudun Työnantajaliiton puhelimesta 0600 17 444. Puhelun hinta on 1,17 € + pvm ja MTK:n jäsentunnus kysytään puhelun alussa. Puhelin päivystää ti ja pe 9-12. Ajankohtaista tietoa työehtosopimuksista, palkkaus- ja muista työnantaja-asioista saa Maaseudun Työnantajaliiton verkkopalvelusta. Pääset MTK:n jäsenille tarkoitettuun verkkopalveluun MTK:n jäsenverkko Repun kautta.

7. Vastuuvakuutettu EU-avustaja auttaa tukihauksessa

MTK:n kouluttamat ja vakuuttamat EU-avustajat auttavat viljelijöitä tukihakemusten täyttämässä. Vakuutus korvaa tuenmenetyksen, joka aiheutuu avustajan virheellisestä toiminnasta hakemuksia täytettäessä. Pienin korvattava vahinko on 500 euroa. Vakuutuksen saadakseen sekä täyttäjän että viljelijän tulee olla MTK:n jäseniä.

8. Maa- ja ympäristöoikeudellista lakiapua edullisemmin

MTK:n jäsenenä saat Maanomistajien Arviointikeskuksen palkkioista 10 % alennuksen. Yhtä toimeksiantoa kohden alennus voi olla enintään 505 euroa. Maanomistajien Arviointikeskus Oy:n (www.arviointikeskus.fi) eteläpohjalaisia lähin toimisto on Elinkei-

notalossa Seinäjoella os. Huhtalantie 2, 60220 Seinäjoen joki, p. 020 741 1066.

9. Neste Oil tarjoaa alennusta bensiinistä ja dieselistä

Neste tarjoaa MTK:n jäsenille Neste Oil -Yrityskortilla ja Neste Yksityiskortilla seuraavat alennukset Neste-liikenneasemien ja vihreiden A24-automaattiasemien kulloinkin voimassa olevista vähittäishinnoista: bensiini: -2,5 senttiä/litra, citydiesel: -2,7 senttiä/litra. Lisätietoja Neste Infosta, puhelin 010 458 8480 tai Nesteen verkkosivuilta www.neste.fi.

10. Teboil

Teboil antaa MTK:n jäsenille Teboil Yrityskortilla 3,19 senttiä litralta alennusta bensiinistä ja dieselöljystä. Myös voiteluaineista sekä autokemikaaleista ja pe-suista saa 10 prosentin alennuksen. Lue lisää Repun jäsenetusivuilta.

11. St1

St1 tarjoaa MTK:n jäsenille lämmityspolttoöljyä ja pellettiä kilpailukykyiseen nettohintaan.

St1-yrityskortilla jäsenet saavat sopimuslennukset bensiinistä, dieselistä ja polttoöljystä. Laskutus keran kuussa ilman laskutuslaskiota. Voit myös tilata MTK-St1-etukortin. Kortti toimii samalla MTK:n jäsenkorttina ja St1:n jäsenetukorttina. St1:n jäsenedut MTK:n jäsenille ja korttien tilausohjeet löytyvät jäsenverkko Repusta.

12. Skapat Energia Oy – sähkönhankintaedut

Skapat Energia hoitaa asiakkaidensa sähköyhtiöiden kilpailutuksen ja MTK:n jäsenet saavat mahdollisuuden saada säästöjä liittymällä sähkönyhteishankintaan eli sähköpooliin. Pienentyvän sähkölaskun lisäksi saat Skapat Energialta MTK:n 10 % jäsenedun. Lisätietoja www.skapatenergia.fi tai 020 7414110.

13. Jäsentietoverkko Reppu

MTK:n jäsenenä saat käyttöösi jäsenverkko Repun palvelut (<http://www.mtk.fi>). Jäsentietoverkkoon pääset jäsentunnuksella. Aloitussalasana on jäsennumeron 6 viimeistä numeroa. Repusta löytyvät mm. puun hintatiedot, maataloustuotteiden markkinakatsaukset, sopimusmallit, työnantajapalvelut ja muut jäsenpalvelut.

14. MTK-Viesti

Vuonna 2012 tehdään kolme jäsennumeroa, jotka jaetaan kaikkiin jäsentalouksiin (nrot 2, 4 ja 6).

MTK-Viestin vuosikerran 8 numeroa saat vuodeksi 2012 jäsenhintaan 30 euroa. Tilaukset: Tilaa palvelu, puhelin 020 413 2253, tilaajapalvelu@mtk.fi

15. Maahengen kirjoista alennusta

MTK:n jäsenenä saat Maaseudun Sivistysliiton yhteydessä toimivan Maahengen kirjoista 20 %:n alennuksen. Tutustu Maahengen kirjoihin verkkosivuilta www.maahenki.fi. Lisätietoja: p. 09 751 2020, maahenki@msl.fi

16. Holiday Club Resorts

Holiday Club Resorts OY tarjoaa eri puolilla Suomea olevista kohteista jäsenetuhintaan majoitusta vapaan

kapasiteetin mukaan. Tarjous sisältää yhden viikon majoituksen loma-asunnoissa.

MTK:n jäsenet ja henkilökunta voivat ostaa Holiday Club-lahjakortteja 10 %:n alennuksella. Minimitilaus on 180 euroa, jolla saa käyttöönsä 200 euron lahjakortin. Lahjakortti on voimassa yhden vuoden ja sitä voi käyttää, niin kauan kuin lahjakortilla on rahaa. Lahjakortti käy kaikissa Suomen Holiday Club -kylpylähotelleissa. Tarjous on voimassa 31.7.2012 asti. Lisätietoja saat MTK:n nettisivujen lisäksi www.hcre-sorts.com.

17. Sokos-hotellit ja Radisson Blu -hotellit

Sokos- ja Radisson Blu -hotellit tarjoavat MTK:n jäsenille vaihtuvia majoitusetuja. Ilmoita varausta tehdessäsi varaustunnus: MTK:n jäsenedut. Kirjautuessa sisään näytä jäsenkortti.

Lisätietoja saat: Sokos hotellit, p. 020-123 4600, Radisson Blu -hotellit p. 0800-115 8775.

18. Kunnanpaikan jäsenedut

Kylpylähotelli Kunnanpaikassa Siilinjärvellä saat MTK:n jäsenenä majoituksen kahden hengen huoneessa 57,50 euron hintaan (norm. 95-135 euroa). Kysy myös muista kausitarjouksista. Varaukset ja tiedustelut Kunnanpaikasta: puhelin 017 476 560, sähköposti: skk.myyntipalvelut@kunnanpaikka.com, www.kunnanpaikka.com.

19. Lomayhtymän jäsenedut

Runnin Kylpylä, Iisalmi: Ystävien kesken-loma 269 €/2hlö/2 vrk (etu 29 euroa) Etu voimassa 31.12.2012 saakka (ei juhlapyhinä). Lisäksi MTK:n jäsenet saavat 10 %:n alennuksen normaalihintaisista majoituspaikoista. P. 017 768 7524

Kylpylä Kivitippu, Lappajärvi

Vuonna 2012 MTK_n jäsenille 10 %:n alennus normaalihintaisista lomapaketeista. Lisätietona Jäsenetukomeetta: 2 vrk 2 hengen huoneessa, hinta 99 €/hlö (voimassa 30.12.2012 asti, ei juhlapyhinä). p. 06 561 5561

Kaikki tarjoukset löydät Lomayhtymän MTK:n jäsenille tarkoitetuilta verkkosivuilta.

20. Härmän kuntokeskus

Kylpylä- ja kuntosalipalveluja MTK:n jäsenille edulliseen hintaan: Rennot Päivät Härmässä 2 vrk 140 euroa/hlö, (tarjous ei ole voimassa joulunaikaan 2012) sis. Majoitus 2 hlö huoneissa, 2 x aamiainen ja 2 x lounas/päivällinen, kylpylä ja kuntosali, ohjattua vapaa-ajanohjelmaa, askartelunohjaajan palvelut, taitopajan ohjaajan palvelut sisänpääsy tanssiravintolaan erikoisiltoja lukuun ottamatta. P. 06 483 1600, www.harmankuntokeskus.fi

21. Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry.

Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry. järjestää Raha-automaattiyhdistyksen rahoittamaa tuettua lomatoimintaa. Kaikille avoimet teemalomat perustuvat valtioneuvoston päätökseen. Lomayhtymän tuetut lomamat ovat haettavissa ympäri vuoden. Tuettuja lomiam voi tiedustella Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry:n toimistosta numerosta 010 2193 460 tai tutustu tarkemmin osoitteessa <http://www.mtlh.fi/>

22. Viking Line

MTK:n jäsenenä risteilet Viking Linella erikoishintaan reiteillä, jotka on lueteltu MTK:n nettisivuilla. Mainitse lippuja varatessasi tuotetunnus. Alennukset vaihtelevat risteilyjen normaalihinnoista riippuen lähtöpäivästä, reitistä ja hyttiluokasta. Varaudu näyttämään MTK:n jäsenkortti lippuja lunastettaessa ja sataman lähtöselvityksessä. Katso alennusreitit ja tunnukset www.mtk.fi. Lisätietoja: www.vikingline.fi, p. 0600 41577 (1,64 euroa/puhelu).

23. Valtralta traktoribonus

Vuoden 2012 bonuksena on tarjolla kolme vaihtoehtoa: Valtra Collection –lahjakortti, Valtra –polkupyörä tai Holiday Club –kylpylälahjakortti. Bonus myönnetään v. 2012 uuden Valtra-traktorin ostaneille MTK:n ja SLC:n jäsenille. Lisätietoja: www.valtra.com.

24. Jatkajille Tulevaisuuden haalarit

Valtra tarjoaa kaikille vuonna 2012 yritystoiminnan aloittaville MTK:n jäsenille Tulevaisuuden haalarit -bonuksena suomalaiset laadukkaat työhaalarit. Bonus ehdot ovat seuraavat: *Sukupolvenvaihdos tehdään tai yritystoiminta aloitetaan vuoden 2011 aikana. *Maaseudun Tulevaisuuden Uusia yrittäjiä -palstalla ilmoitetaan sukupolvenvaihdoksesta tai yritystoiminnan aloittamisesta. *MTK:n jäsenyys.

25. Hyvää Suomesta -joutsenlippu

MTK:n jäsenenä saat Hyvää Suomesta -joutsenlipun käyttöoikeuden jäsenetuhintaan 84 euroa vuodessa. Lisätietoja: www.ruokatieto.fi

26. Suomen Ympäristöpalvelun jäsenedut

Jäsenedut: maatilatalouden analyyseistä 4 %:n alennus, maanäytteiden hivenravinnepaketeista 8 %:n alennus, metsän neulasanalyyseistä 8 %:n alennus. Lisätietoja: MTK:n nettisivuilta tai Suomen Ympäristöpalvelu Oy, puhelin 08 514 5600, www.suomenymparistopalvelu.fi

27. Viljavuuspalvelu

MTK:n jäsenet saavat perustutkimuksen yhteydessä yhden hivenmäärityspaketin Cu-Zn-Mn veloituksetta, kun tilaa vähintään yhden maksullisen hivenpaketin. Edun arvo on 11,60 €. Muita etuja www.mtk.fi ja www.viljavuuspalvelu.fi

28. Hortilab

Hortilab myöntää jäsenille mm. ilmaisen hivenravinnepaketin (Cu-Mn-Zn) valinnanvaraiselle näytteelle, kun tilaus käsittää yli viiden maanäytteen perustutkimukset. Lisätietoja: MTK:n nettisivuilta ja Hortilab Oy, www.hortilab.fi tai p. 06 347 4250.

29. Kultajousi

Saat tuntevia alennuksia kaikista normaalihintaisista kultasepäntuotteista Kultajousi-liikkeissä jäsenkorttia näyttämällä. Eteläpohjalaisia lähimmät liikkeet ovat Seinäjoella ja Vaasassa.

30. Pellonpajan palvaroitin- ja kamerajärjestelmät

MTK:n jäsenet saavat 15 %:n alennuksen Pellonpajan kameravalvonta-, murto suojaus-, kulunvalvonta- ja palvaroitinjärjestelmistä. Tutustu sivuilla www.pellon.com

31. Nissanin autotarjoukset

Nissan Nordic Europe Oy tarjoaa MTK:n jäsenille eri automalleja jäsenetuhintaan. Jäsentarjoukset vaihtuvat kolmen kuukauden välein. Voimassa olevat tarjoukset löytyvät MTK:n nettisivuilta. Tietoa Nissanin autoista saat www.nissan.fi.

32. Etuseteli Can-Am-mönkijän tai Lynx-moottorikelkan ostajalle

MTK:n jäsenet saavat arvokkaan etusetelin ostaessaan uuden Lynx-moottorikelkan tai Can-Am-mönkijän. Etusetelin voi käyttää tarvehankintoihin ostopaikassa. Edun tarjoaa Rovaniemellä Lynx-moottorikelkkoja valmistava ja mönkijöitä maahantuova BRP Finland Oy. Lisätietoja Repun sivuilta ja www.brpscandinavia.com.

33. DeLaval-työhaalarit

MTK:n jäsenet saavat DeLaval-työhaalareista Agri-marketeista ja DeLavalin huoltoteknikoilta 20 %:n alennuksen hinnastohinnasta. Lisätietoja löytyy jäsenverkko Repusta.

34. Texaco-tuotteet

MTK:n jäsenet saavat Finnoleumin verkkokaupan kautta ostetuista Texaco-voiteluaineista ja muista Texaco-tuotteista erikoisalennuksen. Pyydä tarjous. Ohjeet löytyvät MTK:n nettisivuilta. Lisätietoja www.finnoleum.fi

35. Ramirent

Ramirent on rakennuskonevuokraamo, joka tarjoaa MTK:n jäsenille vuokrattavia tuotteita 20-35 %:n alennuksella. Lisätietoja saat MTK:n nettisivujen lisäksi www.ramirent.fi.

36. Ekokem

Ekokem tarjoaa MTK:n jäsenille jäsenetuna kaikkien muovijätteen noutopalvelua ympäri vuoden. Tarkeimmat tiedot edusta saat jäsenverkko Repusta ja Ekokemin nettisivuilta www.ekokem.fi.

37. Maaseudun tukihenkilöverkko

Haluaisitko puhua luottamuksellisesti jonkun kanssa? Tuntuuko, että olet umpikujassa etkä jaksais yksin? Kukaan ei auta, kukaan ei välitä? Arjen murheissa tai vaikeissa elämäntilanteissa voit ottaa yhteyttä Maaseudun tukihenkilöverkkoon. Tukihenkilöstä voit saada keskustelukumppanin, joka kulkee rinnalla vaikean elämäntilanteen yli. Lue lisää osoitteesta www.tukihenkilo.fi

MTK-Etelä-Pohjanmaa on neuvotellut oman alueen jäsenilleen valtakunnallisten, tässä luetteltujen etujen lisäksi seuraavat maakunnalliset jäsenedut.

1. Polttoöljy ja tarvikkeet E-P:n Koneyrittäjien EPK Markkinointi Oy:stä

Poltto- ja voiteluaineita sekä tarvikkeita (suodattimia yms.) jäsenetuhintaan:

Polttoainevalikoima on seuraava:

Polttoöljy kesälaatu, polttoöljy talvilaatu, polttoöljy kesälaatu M ja polttoöljy talvilaatu M (M=moottori-polttoöljy vähäpäästöisille moottoreille) sekä diesel kesälaatu ja diesel talvilaatu.

Koska hinnat elävät koko ajan, päivän jäsenetuhinnan saa kysymällä suoraan EPK Markkinointi Oy:stä Markku Koivuluomalta (p. 0400-297528, sp. markku.koivuluoma@epk.inet.fi) Toimituskoko on vähintään 1000 litraa polttoöljyä ja 1500 litraa dieselöljyä. Tiedusteluja ja tilauksia tehtäessä tulee esittää jäsennumero

2. Oy Woikoski Ab hitsaus- ym. kaasut ja kaasupullot

MTK-Etelä-Pohjanmaan alueen jäsenet saavat alennusta Woikosken kaasusta; happi, asetyleeni, argon, hiilidioksidi, typpi, seoskaasut jne. Woikoski on ainoa suomalainen kaasuyritys, joka tuottaa teollisia, lääkkeellisiä ja erikoiskaasuja. Lisäksi tuotevalikoimaan kuuluvat hitsauskoneet ja -tarvikkeet.

Kysy lisää Varkauden toimipisteestämme puh. 017 5702 600, varkaus@woikoski.fi tai lähimmältä jälleenmyyjältä. Jälleenmyyjät löydät osoitteesta www.woikoski.fi.

3. Anvia Laajakaista Tuottaja

MTK-Etelä-Pohjanmaa on solminut Anvia Oyj:n kanssa yhteistyösopimuksen, jonka ansiosta alueemme MTK:n jäsenet saavat laajakaistaisen Internet-liittymän edullisesti.

Laajakaistaetu on tarjolla Anvia Oyj:n saatavuusalueen kunnissa seuraavasti:

Alahärmä, Ilmajoki, Isokyrö, Jalasjärvi, Kauhava, Korttesjärvi, Kurikka, Laihia, Lapua, Nurmo, Seinäjoki, Vähäkyrö, Ylihärmä ja Ylistaro (saatavuuden voi tarkistaa www.anvia.fi/saatavuus).

Sopimushinnat seuraavilla nopeuksilla:

5M/1M ja 10M/2M.

Tuottaja Netikan voi hankkia soittamalla puh. (06) 411 4777 tai yrityspalvelut@anvia.fi.

4. Aktiivi-ohjelmat maaseutuyrittäjille ja pk-yrityksille

MTK-Etelä-Pohjanmaan alueen jäsenet saavat alennusta Datatech Oy:n Aktiivi-ohjelmista. Alennus on 20 % neuvotellusta hinnasta; esitä jäsennumerosi ja jäsenalennusvaatimus vasta, kun ohjelmiston hinnasta on muuten sovittu.

Aktiivi W kirjanpito-ohjelma sopii erityisesti maanviljelijöiden ja metsänomistajien tarpeisiin ja auttaa huomioimaan oleelliset tuki- ja verotusasiat ja helpottaa tilan talouden suunnittelua. Aktiivi PeltoW on monipuolinen EU-ympäristötuen huomioiva viljelysuunnitteluohjelma.

Katso lisätietoja www.datatech.fi. Tiedustelut ja tilaukset Datatech Oy, puh. 044-550 1431 tai seppo.talonen@datatech.fi.

5. Suonentiedon maatalousohjelmat

MTK:n jäsenet saavat **15 % alennuksen** Suonentieto Oy:n maatalouteen suunnitelluista tietokoneohjelmista. Näitä ovat mm. Maatalousneuvos-kirjanpito-ohjelma, Agrineuvos-viljelyohjelma, Metsäneuvos-metsäsuunnitteluohjelma ja Nautaneuvos-ruokintasuunnitelma. Katso lisätietoja www.suonentieto.fi ja p. 017 - 264 2642. Tilauksen yhteydessä on ilmoitettava henkilökohtainen MTK-jäsennumero.

6. Kernite K-Nate voitelurasvat ja Cavalier Super Plus desinfiioivat puhdistusaineet

MTK-Etelä-Pohjanmaan jäsenet saavat jäsenetuhintaan tuubivaseliinia K-Nate NLGI 1 ja 2- kalsiumsulfonaattirasvaa. Myyntierän koko on 24 x 440gr.

Cavalier Super Plus desinfiioiva puhdistusainetta. Myyntierän koko on 1 x 30 litraa.

Toimitus kotiin Kiitolinjan kuljetuksella. Tuotteita voi tilata piiriedustaja Jaakko Ristimäeltä numerosta 0400 988 530. Myös mahdollisuus esittelyyn. Lisätietoja tuotteista www.kernite.fi

ALTIA

— YOUR 1ST CHOICE —

Jyvällä ohrasta

Koskenkorvan tehdas
www.altiacorporation.com

9. LIITON TOIMINTASUUNNITELMA v. 2012

MTK Etelä-Pohjanmaan liitto toimii alueensa maanviljelijöiden, metsänomistajien ja maaseutuyrittäjien etujärjestönä. Liiton toiminnan tarkoituksena on turvata jäsenistönsä taloudelliset, sosiaaliset ja yhteiskunnalliset oikeudet sekä lisätä maaseudun elinvoimaa.

Asiantuntijaorganisaationa liitto vaikuttaa yhteiskunnan eri toimijoihin siten, että perheviljelmiin pohjautuva jäsenistön yritystoiminta on kannattavaa ja mielekästä antaen riittävän toimeentulon kohtuullisella työpanoksella. Liiton rooli alueellisena etujärjestönä edellyttää vahvaa vaikuttamista ensisijaisesti alueellisesti, mutta myös valtakunnallisiin poliittisiin päätäisiin. Viestintä on tärkeä osa vaikuttamista.

Liiton tavoitteena on, että maaseutu on hyvä paikka tehdä työtä ja yrittää sekä asua ja viettää vapaa-aikaa. Tuottajaliitto toimii MTK:n tavoitteiden mukaisesti ja sisäistää toiminnassaan MTK:n arvot. Tuottajajärjestön arvot ovat jatkuvuus, tasa-arvo ja oikeudenmukaisuus, yrittäjyys, avoimuus ja asiantuntemus.

TOIMINNAN KESKEISET PAINOPISTEET:

MAATALOUSPOLITIikka

- viljelijöiden tulotasoon ja yritystoiminnan kannattavuuteen vaikuttaminen kaikin käytettävissä olevin toimenpitein
- tulo- ja kannattavuuskriisiin liittyvä edunvalvonta
- alueemme maatalouden erityispiirteiden ja ongelmien nostaminen esille ja näiden asioiden ajaminen kansallisessa päätöksenteossa
- maatalouden eri tukimuotojen järkevä ja oikeudenmukainen soveltaminen ja pitkäaikaisen pohjoisen tuen turvaaminen
- perheviljelmien työsidonaisuuden huomioiminen maatalouspoliittisissa ratkaisuissa
- maataloustuotannon jatkuvuuden ja kannattavuuden turvaaminen EU:n maatalouspolitiikan muutoksissa sekä tarvittavien uusien ratkaisujen ja selviytymiskeinojen edistäminen
- tulotuki- ja investointitukiratkaisuihin vaikuttaminen, tukihallintoon ja valvontaan liittyvä edunvalvonta, viljelijän oikeusturvan parantaminen ja kehittäminen
- investointien rahoituksen ja investointitukimahdollisuuksien turvaaminen
- maatalouden tukijärjestelmän täysimääräinen hyödyntäminen tiedottamisella, kurssituksella, avustajaverkon kehittämisellä, neuvonnalla ja seurannalla sekä mahdollisissa valituksissa avustamalla

MARKKINAT, HINTAPOLITIikka JA KULUTTAJATYÖ

- omien tuotteiden markkinoiden varmistaminen ja mahdollisimman hyvän markkinahinnan turvaaminen tuotteille, tiivis yhteydenpito keskeisiin markkinasidosryhmiin
- viljelijöiden oman vastuun ja yhteistyön merkityksen korostaminen sekä tuottajien sitoutuminen laajaan tuottajayhteistyöhön ja markkinointiin omien osuuskuntien ja yhtiöiden kautta
- Markkinoiden vakautta ja jäsenten markkinatietoisuutta edistävä toiminta mm koulutuksen ja tiedotuksen sekä yhteistyöverkoston avulla
- maatalouden kustannusten alentaminen, kone- ja muiden yhteistyöhankkeiden edistäminen
- kotimaisuuden esille tuominen ja kuluttajien tietoisuuden lisääminen suomalaisen ruuan laadusta ja turvallisuudesta, kuluttajatyö, lähiruoka- ja koulutiedotus
- lähiruokateeman markkinointi ja paikallisiin hankintoihin vaikuttaminen
- hankintalain mahdollisuuksista tiedottaminen päätäjille ja julkisista hankinnoista vastaaville tahoille
- kotimaisuuden ja paikallisuuden edistäminen julkisissa hankinnoissa
- huoltovarmuuden merkityksen esille tuominen
- hyvän eläin- ja kasvi-terveyden ylläpitäminen sekä kuluttajien luottamuksen säilyttäminen suomalaisiin elintarvikkeisiin

MAASEUTUPOLITIikka JA YRITTÄJYYS

- maaseutuyrittäjien toimintaympäristöön ja toiminnan edellytyksiin vaikuttaminen
- järjestön yrittäjävastaavien toiminnan tukeminen ja uusien toimintamallien luominen
- koulutusta maaseutuyrittäjille työnantaja- ja verotuskysymyksissä
- järjestötyö ja jäsenhankinta, maaseutuyrittäjyyteen liittyvät tilaisuudet, aloitteet, tiedottaminen ja sidosryhmäyhteistyö maaseutuyrittäjyyttä ja maaseudun kehittämistä koskevissa kysymyksissä
- edunvalvonta- ja järjestöyhteistyö turkistalouden järjestöjen kanssa
- maaseudun kokonaisvaltainen kehittäminen ja elinvoimaisuuden lisääminen, maaseudun ja haja-asutusalueiden tiestön, tietoliikenteen, palvelujen ja toimintojen turvaaminen
- tuottajien paikallinen ja alueellinen edunvalvonta kunta- ja palvelurakenteen muuttuessa
- hanketoiminnan edistäminen konkreettisen hyödyn saamiseksi maaseudun kehittämisessä

METSÄPOLITIikka JA BIOENERGIA

- MTK:n metsäjäsenyyden ja –järjestäytymisen edistäminen
- yhteistyö Metsänomistajien Liitto Länsi-Suomen kanssa
- ensiharvennuspuun jalostuskapasiteetin lisääminen Länsi-Suomessa
- energiapuun käytön edistäminen, energiapuulle oma puutavaralaji ja hinta
- puun ja turpeen hyödyntämisen lisääminen sekä uudenlaisten käyttötapojen etsiminen
- pelto- ja muun bioenergian edistäminen ja tähän liittyvän hanketoiminnan edistäminen toimeentulomahdollisuuksien lisäämiseksi jäsenistölle

SOSIAALIPOLITIikka

- viljelijöiden sosiaaliturvajärjestelmien kehittämiseen liittyvä edunvalvonta
- pyritään alentamaan viljelijöiden Myel-maksutasoa samalle tasolle kuin on palkansaajien oma osuus Ty-EL-vakuutusmaksuissa (5%)
- sukupolvenvaihdosten edistäminen, eläke- ja muun sosiaaliturvan kehittäminen
- lomitusjärjestelmän toimivuuden turvaaminen, kehittäminen ja lomapäivien lisääminen
- työterveyshuolto, työttömyysturvakysymykset
- maa-, metsä- ja maaseutuyrittäjien lasten päivähoiton parantaminen
- Melan yhteistyösopimuksen mukaiset toimenpiteet sosiaaliturvaa koskevan tietämyksen edistämiseksi sekä tiedotus MELA-turvasta ja luopumisjärjestelmistä
- tiedotetaan yhteistyökumppaneiden järjestämistä maatalousyrittäjien kuntoremonttikursseista ja muiden eri toimijoiden maatalousyrittäjille tarkoitettua tuetuista lomista
- maaseudun työvoimakysymysten hoitaminen
- viljelijöiden työhyvinvointihankkeen ”oookko kunnos” markkinointi yhdistyksille ja jäsenille, sekä osallistuminen hankkeen ohjaukseen ja toimintoihin

VEROTUS

- maaseutuyrittäjien etujen turvaaminen veroratkaisuissa
- sukupolvenvaihdostilanteiden verotuskohtelun helpottaminen
- kiinteistöveron poistaminen maatalouden tuotantomaisuudelta sekä maa- ja metsätalouden pitämisen kiinteistöveron ulkopuolella
- tulovero- ja nettovarallisuussäädösten kehittäminen erityisesti ansio- ja pääomatulokysymysten osalta
- tasausvarauksen kehittäminen
- verotuksellisten keinojen käyttäminen maaseutu- ja haja-asutusalueiden kehittämiseksi
- jäsenistön ja maaseudun elinkeinojen kannalta myönteisten veroratkaisujen edistäminen koko elintarvikeketjussa ja yhteiskunnassa
- koulutuksen ja tiedotuksen järjestäminen verokysymyksistä

YMPÄRISTÖKYSYMYKSET JA MAAPOLITIikka

- vaikuttaminen kotieläintiloja koskevaan ympäristölupakäytäntöön ja –määräyksiin sekä ympäristölupakäytännön uudistamiseen
- vaikuttaminen kaavoitukseen ja ympäristönsuojeluun
- vaikuttaminen vesiensuojelun ja vesipuidedirektiivin toteuttamiseen
- sidosryhmäyhteistyö ympäristö- ja maapolitiikan kysymyksissä
- edunvalvonta jokamiehen oikeuksiin liittyen
- viljelijän oikeusturva eläinaktivistien toimintaan liittyen

JÄRJESTÖTYÖ JA VIESTINTÄ

- tuottajaliiton toiminnan kehittäminen ja vaikutusmahdollisuuksien lisääminen
- MTK:n ja liiton tavoitteista tiedottaminen poliittisille päättäjille ja yhteydenpito erityisesti alueemme kansanedustajiin
- osallistuminen tuottajajärjestön yhteistyöryhmien toimintaan ja järjestön projekteihin ja kehittämishankkeisiin
- tuottajayhdistysten toiminnan kehittäminen; yhdistysten taloudellisen pohjan turvaaminen mm. pitämällä jäsen- ja pinta-alatiedot sekä jäsenmaksujen perintä ajan tasalla sekä järjestämällä jäsenten tarpeiden mukaista toimintaa
- yhdistysten jäsenten sähköpostiosoitteet kerätään osana jäsenrekisterin päivitystyötä yhdistyksissä ja lisätään sähköpostiviestien käyttöä liiton tiedottamisessa suoraan tiloille
- järjestötyön välineiden ja rutiinien kehittäminen, uusien välineiden antaminen järjestötyöhön
- yhdistysten jäsenrekisterin käyttäjien koulutus
- jäsenverkko Repun käyttöä edistetään koulutuksella ja neuvonnalla sekä käytetään jäsenverkkoa entistä enemmän myös liiton viestintävälineenä
- liiton ja yhdistysten kotisivujen kehittäminen reppujäsentietoverkossa
- liiton ja yhdistysten välisen vuorovaikutuksen kehittäminen
- järjestökoulutuksen ja toimihenkilöiden koulutuksen kehittäminen
- maaseutunuorten toiminnan kehittäminen ja nuorten aktivoiminen järjestön luottamustehtäviin
- maaseudun naisten aktivoiminen järjestön toimintaan
- jäsenetujen kehittäminen
- yhteistyön edistäminen yrittäjäjärjestön, neuvontajärjestön ja muiden maaseudun toimijoiden kanssa

Ota yhteys oman alueesi maa- ja metsätalousasiantuntijaan

Mauri Penninkangas
Alajärven Osuuspankki
Alajärvi-Soini
Puh. 010 257 7002
mauri.penninkangas@op.fi

Mika Korkia-aho
Alavuden Seudun
Osuuspankki
Alavus-Töysä
Puh. 010 255 0211
mika.korkia-aho@op.fi

Jaakko Kohtala
Etelä-Pohjanmaan
Osuuspankki
Ilmajoki, Jalasjärvi,
Kauhajoki, Lapua,
Seinäjoki, Teuva,
Karijoki, Isojoki, Kurikka,
Isokyrö, Vähäkyrö, Kauhava
Puh. 010 245 7211
jaakko.kohtala@op.fi

Heimo Kalliokoski
Kuortaneen Osuuspankki
Kuortane
010 254 1660
heimo.kalliokoski@op.fi

Veli-Jussi Haapala
Lehtimäen Osuuspankki
Lehtimäki
Puh: (06) 527 1251
veli-jussi.haapala@op.fi

Juha Mäki
Peräseinäjoen Osuuspankki
Peräseinäjoki
Puh. 010 254 3210
juha.maki@op.fi

Kari Jukantupa
Vimpelin Osuuspankki
Vimpeli, Lappajärvi
Puh. 010 253 9122
kari.jukantupa@op.fi

Markku Kallio
Ähtärin Osuuspankki
Ähtäri
Puh. 010 254 3121
markku.J1.kallio@op.fi

OP-Pohjola-ryhmään kuuluvat Osuuspankit ovat alueittensa johtavia maa- ja metsätalousyrittäjien pankkeja. Tarjoamme kattavat ja monipuoliset rahoituspalvelut tilanpidon aloittamiseen, investointeihin ja käyttöpääomaan sekä parhaat asiantuntijapalvelut sukupolvenvaihdoksen tullessa ajankohtaiseksi.

Yli 100-vuotinen kokemuksemme maa- ja metsätalousyrittäjien pankkipalveluista takaa pitkäjänteisen, luotettavan ja turvallisen kumppanuuden.

Ota yhteyttä!

TEHOKKUUS TURVAA TULEVAISUUDEN

Atria®

Lihantuottajan paras turva nyt ja tulevaisuudessa on omassa käsissä oleva kustannustehokas teollisuus.

**Atria on Itikka osuuskunnan
tuottajien tulevaisuuden tae.**

Siksi Atrian kilpailukyvyistä on huolehdittava herkeämättä.

Nyt on aika investoida naudan teurastukseen.

Vuoden 2013 alussa meillä on käytössämme nykyaikaisin ja tehokkain nautateurastamo koko Pohjoismaiden mittakaavassa.

Atria on varma markkinakanava,
joka on sitoutunut kotimaiseen lihaan.

Atria tytäryhtiöineen on myös vastuullinen toimija,
joka kantaa mallikkaasti yhteiskuntavastuunsa ja huomioi omassa toiminnossaan myös eläinten hyvinvoinnin.

Itikka osuuskunta tarjoaa
jäsenilleen monia rahanarvoisia etuja.

Lisänä Atria-ketjun vahvuudet:

A-Rehu tarjoaa edulliset ja tuottavat rehuratkaisut.

A-Kauppa toimii netissä kellon ympäri.

AtriaNauta, AtriaSika ja AtriaSiipi ovat tuottajan vahva kumppani arjen työssä.

Lisätietoa puhelimitse 020 472 7111
tai www.atrianauta.fi, www.atriasika.fi,
www.a-rehu.fi

ITIKKA
OSUUSKUNTA

www.itikkaosuuskunta.fi

Turvaa itsesi, turvaat tilasi ja perheesi.

Keskittäjälle
parhaat edut
myös Tapiola
Pankista!

Tilasi ja perheesi tarvitsevat sinua. Miten käy, jos joutuisit pois pelistä? Rääätälöi nyt itsellesi sopiva Maatilayrittäjän Omaturva. Sen avulla elämä jatkuu yllättävissäkin tilanteissa ilman suurempia elintason notkahduksia tai omaisuuden myymistä. Jos olet MTK:n jäsen, saat lisäksi tuntuvat edut.

Tutustu: tapiola.fi/myomaturva – tai kysäise omalta edustajaltasi.

TAPIOLA

Palveluntarjoajat: Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola, Tapiola Pankki Oy ja Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiola

MAATALOUSTUOTTAJAIN EP:n LIITTO
Huhtalantie 2, 602200 Seinäjoki

Itella Green

